

22.01.2024

Kokousaika 22.01.2024 16:00 - 17:41

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Laisaari, Johanna	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Huff, Shawn	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja	
Lindgren, Minna	
Raatikainen, Mika	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vierunen, Maarit	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	varajäsen
Pitkänen, Tuulia	varajäsen

Muut

Vanhanen, Reetta	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	läsnä 25 - 38 §, poistui 17:21
Jalovaara, Ville	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Månsson, Björn	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
	läsnä 25 - 26 §, poistui 16:20
Ujula, Jukka-Pekka	kansliapäällikkö
Ahonen, Juha	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

22.01.2024

Lehmuskoski, Ville Korhonen, Harri	kaupunkiympäristön toimialajohtaja vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Kivelä, Liisa Kühn, Markus Lumijärvi, Petri Ojavuo, Pia Rinkineva, Marja-Leena Rope, Jenni	viestintäjohtaja strategiajohtaja henkilöstöjohtaja vs. rahoitusjohtaja elinkeinojohtaja kaupunginlakimies esteellinen: 33 §
Remes, Kirsi Peltonen, Antti	hallintojohtaja hallintomenettelypäällikkö läsnä 25 - 45 §, poistui 17:32
Turtola, Ilona Ainola, Pilvi Lawrence, Sanna Näkki, Tarja	viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija hallintoasiantuntija yksikön päällikkö asiantuntija läsnä 33 §, saapui 16:28, poistui 17:10
Puheenjohtaja	
Juhana Vartiainen	pormestari 25 - 46 §
Esittelijät	
Juhana Vartiainen	pormestari 25 §
Jukka-Pekka Ujula	kansliapäällikkö 26 - 29 §, 31 - 46 §
Kirsi Remes	hallintojohtaja 30 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Sanna Lawrence	hallintoasiantuntija 25 - 46 §

22.01.2024

---

§	Asia	
25	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
26	Asia/2	V 31.1.2024, Valtuutettu Fatim Diarran aloite lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämisessä 25 ikävuodessa
27	Asia/3	V 31.1.2024, Herttoniemen Linnanrakentajantie 6 asemakaavan muutos (nro 12795)
28	Asia/4	V 31.1.2024, Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite peruskoulujen B2-kielitarjonnan laajentamisesta helsinkiläislasten eniten käyttämiin kielisiin
29	Asia/5	Lainan myöntäminen Helsingin Agility Urheilijat ry:lle
30	Asia/6	Digitalisaatiotoimikunnan jäsenen valinta
31	Asia/7	Videotuotantopalveluhankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus (Flux Productions Oy)
32	Asia/8	Videotuotantopalveluhankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus (Rockway Media Group)
33	Asia/9	Helsingin kaupungin työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen uudistus
34	Asia/10	Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan määräaikaisen virkasuhteen jatkaminen 1.8.2024 alkaen 31.12.2025 saakka
35	Asia/11	Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen varatoimitusjohtajan määräaikaisen viran jatkaminen 1.8.2024 alkaen 31.12.2025 saakka
36	Asia/12	Konepajan lukion ja aikuislukion tilojen perusparannusta ja käyttötarkoituksen muutosta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen (Valtila, Töysänkatu 2)
37	Asia/13	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Merisatamanrannan jäätelökioskin suojeluesityksestä
38	Asia/14	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle ravintola Meicun, Pihlajatie 34, rakennussuojeluesityksestä
39	Asia/15	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Länsisataman laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
40	Asia/16	Lausunto Opetushallitukselle sosiaali- ja terveysalan tutkintojen rakenneuudistuksesta

22.01.2024

41	Asia/17	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan ohjelmasta (VANUPO) vuosille 2024–2027
42	Asia/18	Presidentinvaalin vaalilautakuntien täydentäminen
43	Asia/19	Valtuutettu Jenni Hjeltin toivomusponsi henkilöstön työnteon edellytysten ja hyvinvoinnin huomioimisesta Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennuksen jatkosuunnittelussa
44	Asia/20	Valtuutettu Mari Holopaisen aloite tiedotuksen aikaistamisesta sekä asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksien parantamisesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilahankkeissa
45	Asia/21	Kaupunginvaltuuston 17.1.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano
46	Asia/22	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

22.01.2024

Asia/1

§ 25

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Silja Borgarsdóttir Sandelinin ja Maarit Vierusen sekä varatarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Sari Sarkomaan.

Käsittely

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Marcus Rantalan sijasta Silja Borgarsdóttir Sandelinin.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Marcus Rantalan ja Maarit Vierusen sekä varatarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Sari Sarkomaan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.01.2024

Asia/2

§ 26

V 31.1.2024, Valtuutettu Fatim Diarran aloite lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämisessä 25 ikävuodessa

HEL 2023-010486 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään perusteluosaan: "Nämä 23-24-vuotiaat nuoret jatkavat jälkihuollon tiimien asiakkaina ja tiimeissä varmistetaan tähän riittävät henkilöstöresurssit. Näin nuorille turvataan pitkäaikaisten asiakassuhteiden säilyminen saman työntekijän kanssa. Myös vahvasti tuetussa asumisessa jatkaminen mahdollistetaan sitä tarvitseville."

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Lisätään kappaleen 5 loppuun: "Jatkopalvelun tarpeesta päätettäessä palvelun lopettamista tai keventämistä ei käytetä missään tilanteessa säästökeinona. Käytettäessä ehkäisevää tai täydentävää toimeentulotukea varmistetaan, että tukea myönnettäessä lastensuojelun jälkihuollon asiakkuus tunnistetaan yhtenä taustamuuttujana ja varmistetaan tuen myöntämisen yhdenmukaisuus."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Mika Raatikainen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Shawn Huff, Minja Koskela, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Tuulia Pitkänen, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki

22.01.2024

Asia/2

Tyhjä: 5

Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 9–1 (5 tyhjää).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki säilyttää lastensuojelun jälkihuollon ikärajan 25:ssä ikävuodessa.

Jälkihuolto on lakisääteinen palvelu lastensuojelun asiakkaina olleille nuorille. Hallituksen esitys jälkihuollon ikärajan laskemisesta 25 ikävuodesta 23 ikävuoteen hyväksyttiin eduskunnassa joulukuussa 2023 ja lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2024.

Jälkihuollon ikärajamuutoksen myötä valtio vähentää Helsingin rahoitusta 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Talousarvioprosessissa 2024 päätetyn mukaisesti 23–24-vuotiaille nuorille varmistetaan kuitenkin jälkihuollon tukea vastaavaa sosiaalista tukea. Nuorten sosiaalityön osana jälkihuollon 23-vuotiaana päättävälle nuorille tehdään arvio jatkopalvelun tarpeesta ja varmistetaan tarvittavan tuen saaminen.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

22.01.2024

Asia/2

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.01.2024 § 16

HEL 2023-010486 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.01.2024 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli toimialajohtaja Juha Jolkkonen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 19.12.2023 § 273

HEL 2023-010486 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Fatim Diarran ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien lastensuojelun jälkihuollon ikärajan säilyttämistä 25 ikävuodessa Helsingissä:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki säilyttää lastensuojelun jälkihuollon ikärajan 25 ikävuodessa vuonna 2020 voimaan tulleen lain mukaisesti. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta jakaa huolen jälkihuollon ikärajan laskemisesta. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on sitoutunut noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa lakia ja sen puitteissa toteutettavia linjauksia. Jälkihuollon ikärajamuutoksen myötä valtio vähentää Helsingin rahoitusta 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaupungin talousarviossa 2024 mainitun mukaisesti 23–24-vuotiaille nuorille varmistetaan jälkihuollon tukea vastaavaa sosiaalista tukea. Nuorten sosiaalityön osana jälkihuollon 23-vuotiaana päättävälle nuorille tehdään arvio jatkopalvelun tarpeesta ja varmistetaan tarvittavan tuen saaminen.

Huolen ilmaiseminen hallituksen esityksestä

Helsingin kaupunginhallitus on ilmaissut 12.9.2023 lausuntopalveluun jättämässään lausunnossa huolensa koskien hallituksen esitystä jälkihuollon ikärajan laskemista 25 ikävuodesta 23 ikävuoteen. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta jakaa tämän huolen. Lakimuutos ei ole johdonmukainen vuonna 2020 voimaan tulleen lain kanssa ja heikentäisi jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevien nuorten asemaa. Nuoret eivät saisi niitä palveluita, joista on palvelutarpeen perusteella jo päätetty. Tämä on myös vastoin luottamuksensuojaperiaatetta, minkä mukaan yksityishenkilöiden tulee pystyä luottamaan viranomaisten toiminnan virheettömyyteen, oikeellisuuteen sekä viranomaisten tekemien hallintopäätösten pysyvyyteen.

Kustannusten kasvun hillitseminen on tavoitteena tärkeä. Lakimuutosta esitetään kuitenkin aikana, jolloin ei ole vielä voitu tehdä tarkempaa tarkastelua vuonna 2020 voimaan tulleen lain vaikutuksista. Jälkihuoltoa koskevan yläikärajan laskeminen ei tuota todellisia kustannussäästöjä, koska asiakkuudet todennäköisesti siirtyvät nuorten sosiaalityöhön. Jälkihuolto on ennaltaehkäisevää palvelua, jonka yksi keskeinen tehtävä on pyrkiä estämään sosiaalisten ongelmien siirtymistä sukupolvelta seuraavalle. Jälkihuollolla pyritään vaikuttamaan nuoren elämään niin, ettei hänen olisi jälkihuollon lakattua tarvetta siirtyä aikuissosiaalityön asiakkuuteen. Jälkihuolto on osa lastensuojelua ja jälkihuollossa työskentely vaatii erityistä ymmärrystä sijaishuollosta lasten kasvuympäristönä, mitä ei aikuissosiaalityössä välttämättä ole riittävästi.

Kuuden kuukauden siirtymävaihe on lyhyt. Osalla nuorista on erittäin vaikea tilanne, jonka perusteella palvelupäätöksiä on tehty muun muassa ostetuista palveluista vuodeksi eteenpäin. Osalla nuorista tehdyt päätökset ovat voimassa myös siirtymäajan jälkeisenä aikana. Yhtäkkäinen ikärajan muutos tuottaa ongelmia palvelujen järjestämisessä ja nuorten asiakkaiden suunnitelmallisessa sosiaalityössä. Jälkihuoltokäiset nuoret tarvitsevat erityistä tai hyvinkin vahvaa tukea. Jos jälkihuoltovelvoite muutetaan päättymään nuoren täyttäessä 23 vuotta, on vaarana, että etenkin vetäytyvät tai omaehtoisesti asioivat nuoret jäävät palvelujen ulkopuolelle ja syrjäytyvät entisestään.

Vuoden 2024 talousarviokirjauksen mukaisesti jälkihuollon ikärajan laskeminen edellyttää Helsingissä nuorten sosiaalityön palvelujen tarkastelua niin, että varmistetaan jälkihuollon tukea vastaavan sosiaalisen tuen jatkuminen niille 23–24-vuotiaille, jotka ovat olleet jälkihuollon palvelujen piirissä. Nuorten tulee saada jatkossakin tarpeen mukaiset sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut jälkihuollon päättyessä. Tämä tarkoittaa sitä, että nuori saa sosiaalityötä ja sosiaaliohjausta joko jälkihuollon tai nuorten tiimistä. Helsingin jälkihuollossa on käytettävissä välivuokrattuja asuntoja ja nuorelle tukea sekä ohjausta. Lisäksi Helsingissä on itse tuotettua sosiaaliohjausta, tehostettua ohjausta myös iltaisin ja viikonloppuisin, tuntihintaista ostettua ohjausta ja niihin tarvittaessa liittyviä asumisratkaisuja.

Tuettuun asumiseen sisältyvää sosiaaliohjausta voidaan tarjota nuoren palvelutarpeen ja sosiaalihuoltolain perusteella jatkossa niille alle 25-vuotiaille, joiden lakisääteinen jälkihuolto-oikeus on päätynyt. Lastensuojelulain avustusten sijasta voidaan nuorta tukea ehkäisevällä toimeentulotuella. Nuoren itsenäistymisvarat luovutetaan nuorelle tulevan lain perusteella viimeistään, kun lakisääteinen jälkihuolto päättyy. Lakiesityksen mukaan, jos hyvinvointialue tai kunta on ennen tämän lain voimaantuloa antanut nuorelle päätöksen 12 luvun mukaisesta tukitoimesta, hyvinvointialueen on järjestettävä nuorelle tukitoimi päätöksen mukaisesti. Näin ollen monen nuoren palvelu jatkuu, kuten tälläkin hetkellä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Jälkihuolto on lakisääteinen palvelu lastensuojelun asiakkaina olleille nuorille. Moni nuori tarvitsee monipuolista tukea aikuisuuteen. Jälkihuollon palveluilla tuetaan pitkäaikaisesti nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia, kehitystä, kasvua ja itsenäistymistä. Jotta 23 vuotta täyttäneitä jälkihuollon nuoria voidaan tukea jatkossa nuorten sosiaalityössä, on palveluita kehitettävä heidän palvelutarpeidensa mukaan. Mikäli palveluita ei kehitetä vastaamaan 23 vuotta täyttäneiden jälkihuolto-

22.01.2024

Asia/2

nuorten palvelutarpeita, heidän syrjäytymisriskinsä lisääntyy ja heidän mahdollisuutensa itsenäiseen elämään siirtymiseen vaarantuvat."

Käsittely

19.12.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Johanna Nuorteva: Korvataan lausunnon kappale 2 seuraavalla:

Aloitteessa esitetään, että Helsinki säilyttää lastensuojelun jälkihuollon ikärajan 25 ikävuodessa vuonna 2020 voimaan tulleen lain mukaisesti. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta jakaa huolen jälkihuollon ikärajan laskemisesta. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on sitoutunut noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa lakia ja sen puitteissa toteutettavia linjauksia. Jälkihuollon ikärajamuutoksen myötä valtio vähentää Helsingin rahoitusta 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että kaupungin talousarviossa 2024 mainitun mukaisesti 23–24-vuotiaille nuorille varmistetaan jälkihuollon tukea vastaavaa sosiaalista tukea. Nuorten sosiaalityön osana jälkihuollon 23-vuotiaana päättävälle nuorille tehdään arvio jatkopalvelun tarpeesta ja varmistetaan tarvittavan tuen saaminen.

Kannattaja: puheenjohtaja Daniel Sazonov

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Johanna Nuortevan vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antaa lausunnon hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavasti.

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/3

§ 27

V 31.1.2024, Herttoniemen Linnanrakentajantie 6 asemakaavan muutos (nro 12795)

HEL 2021-004520 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 43. kaupunginosan (Herttoniemi) korttelin 43057 tonttien 7 ja 8 asemakaavan muutoksen 24.10.2023 päivätyn piirustuksen nro 12795 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein (muodostuu uusi kortteli 43301).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12795 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12795 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 24.10.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

22.01.2024

Asia/3

	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
Kaavamuutoksen haki- ja	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee korttelialueen 43057 tontteja 7 ja 8, jotka sijaitsevat Herttoniemen Linnanrakentajankadun varressa. Ratkaisun myötä alueet muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK).

Kaavaratkaisu on tehty, koska Herttoniemen yritysalueen eteläosassa on poistuvaa teollisuutta ja rakentamattomia tontteja. Vajaakäyttöiselle alueelle rakennetaan asemakaavan myötä asuntoja sekä liike- ja muita toimitiloja Herttoniemen keskustan laajentamiseksi.

Tavoitteena on rakentaa toiminnallisesti sekoittunutta, urbaania ja arkitektonisesti eloisaa kaupunkia hyvien julkisen liikenteen yhteyksien äärelle. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan alueen luonteva muutos teollisuusalueesta viihtyisäksi asuinalueeksi.

Alueelle on suunniteltu asuntoja sekä liiketilaa. Nykyisellä tontilla 8 oleva entinen juuresvarasto puretaan osittain ja suojellaan osittain. Kaavamuutos mahdollistaa asuntojen ja liiketilojen rakentamisen suojellun rakennusosan sisälle. Nykyisellä tontilla 7 oleva puhelinasemarakennus puretaan ja sen toiminnot siirretään vanhan juuresvaraston päättyyn rakennettavaan uudisosaan.

Uutta asuntokerrosalaa on yhteensä 19 250 k-m² ja liiketilan kerrosalaa on 610 k-m². Lisäksi yhteistilan kerrosalaa on 90 k-m² ja kerrosalan lisäksi saa rakentaa yhteensä enintään 400 m² asuntoihin liittyvää parvitiilaa. Tonttitehokkuus kahdella tontilla yhteensä on e=1,82. Tuleva asukasmäärä ja samalla asukasmäärän kokonaisuus on noin 430 (1 as. / 45 k-m²). Vanha puhelinkeuhkus (1 005 k-m²) ja juuresvaraston itäpää puretaan. Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Herttoniemen keskustakorttelit rakentuvat yleiskaavan mukaisesti.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on liike- ja palvelukeskustan aluetta C1. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan Linnanrakentajantietä pitkin kulkee ohjeellisen suunnitellun liikennetunnelin tilavaraus. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisun tavoitteena on tiivistää Herttoniemen yritysalueen kaupunkirakennetta ja rakentaa toiminnallisesti sekoittunutta, urbaania ja arkkitehtonisesti eloisaa kaupunkia hyvien julkisen liikenteen yhteyksien äärelle.

Kaavamuutos on osa laajempaa, kortteleita 43057 ja 43081 koskevaa, suunnitteilla olevaa muutosta. Kortteli 43057 kuuluu yleiskaavassa Herttoniemen keskusta-alueeseen ja on sijainniltaan näkyvä ja keskeinen, mutta ei rakentamisen tehokkuudeltaan eikä ulkoiselta olemukseltaan vastaa alueen kehittämislle asetettuja tavoitteita.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa kaupunkimainen asuntorakentaminen ja kivijalkaliiketilat erinomaisten joukkoliikennedyksien ja kattavien palveluiden äärellä. Pyrkimyksenä on kohentaa alueen kaupunkikuvaa ja yleistä imagoa Herttoniemen näkyvässä ja keskeisessä osassa, joka on jäänyt keskeneräiseksi ja rakennuskannaltaan rapistuvaksi. Suunnitelma ottaa huomioon paikan kaupunkikuvallisesti tärkeä sijainnin näkymäakselin päätteenä. Alueen kaupunkikuvan ja historian kannalta tärkeä juuresvaraston rakennus osittain säilytetään ja suojellaan. Tavoitteena on luoda asuinympäristöstä miellyttävä sulkemalla liikenteen häiriöt sisäpuolelle. Alueen läpikulkijavuus paranee jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä lisäämällä. Uusi kävelyn ja pyöräilyn katu Vatupassi tulee Linnanrakentajantieltä kohti pohjoista.

Kaupunkikuvallisena tavoitteena on korkealaatuinen, urbaani ja kaupunkikuvaltaan vaihteleva rakentaminen, joka hakee vaikutteita alueen teollisesta historiasta. Rakennusten tulee olla pääosin paikalla tiilimuurattuja tai rapattuja ja vierekkäisten porraslamellien ja rakennusten tulee poiketa ulkonäöltä toisistaan. Maantasokerroksiin tulee liiketiloja ja ne on rakennettava näyteikkunallisina.

Hiilineutraali Helsinki-päästövähennysohjelman tavoitteiden mukaisesti tavoitteena on ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista edistävä kaavaratkaisu. Kaavaratkaisulla edellytetään mm. rakennusten hiilijalanjäljen rajoittamista, asuinrakentamisen energiatehokkuutta, vihertehokkuuden tavoitetason saavuttamista ja purkumateriaalien kestävä käsittelyä.

22.01.2024

Asia/3

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä asumisen ja maankäytön toteuttamis- eli AM-ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaava-alue sijaitsee Herttoniemen yritysalueen eteläosassa, missä yritysalueen (entisen teollisuusalueen) toiminnot kohtaavat metroaseman ympäristön kaupalliset palvelut ja Herttoniemenrannan asuinalueen.

Kaava-alue rajautuu eteläpuoleltaan Linnanrakentajantiehen, länsipuolelta Puusepänkatuun, itäpuolelta asuinkerrostalotonttiin ja pohjoisreunaltaan saman korttelin toiseen teollisuustonttiin. Nykyään tontilla 7 on pieni puhelinasemarakennus, jonka ensimmäinen rakennusosa on valmistunut 1940-luvulla. Tontilla 8 on entisenä juuresvarastona tunnettu rakennus, jonka ensimmäinen osa on samoin 1940-luvulta. Juuresvaraston rakennusta on laajennettu ja muutettu vuosien saatossa.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1993. Kaavan mukaan alue on teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialuetta. Tonttien tehokkuus on $e = 2,0$.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnalisäveroa seuraavasti (04/2023):

Katualueet	0,3 milj. euroa
Yhteensä	0,3 milj. euroa

Katualueet-summa pitää sisällään kaava-alueen itäosan uuden katuyhteyden rakentamiskustannukset.

Helsingin kaupunki omistaa maapohjan ja se on vuokrattu pitkäaikaisin vuokrasopimuksin. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoiden arvo on karkeasti arvioiden 15 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) vesihuolto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin HSL:ltä ja HSY-vesihuollolta. Kannanotot kohdistuivat vesihuoltolinjoihin ja joukkoliikenteen järjestelyihin. HSY:n kannanoton perusteella alueella sijaitsevan sekaviemärin siirtämistä on selvitetty kaavassa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat naapuritonttien vaikutuksiin, tasapuoliseen kohteluun, lintujen turvallisuuteen ja tietoliikennetilään.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä mm. siten, että kaavaan on lisätty määräys huomion kiinnittämisestä linnuston turvallisuuteen yhtenäisiä lasipintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa. Puhelinkeskukseen sijoittaminen on mahdollistettu kaavamääräyksellä ja kaavaselvityksessä on tuotu esiin keskustilan siirtymiseen varattava aika. Viitesuunnitelma-aineistoa on tarkistettu.

Kirjallisia mielipiteitä saapui viisi kappaletta.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 22.5. - 20.6.2023, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta on lähetetty kirje ulkokuntalaiselle maan haltijalle.

Kaavaehdotuksesta tehtiin kolme muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kulkuyhteyksiin, säilytettäviin puihin, lintujen turvallisuuteen, ajorampin aiheuttamaan haittaan sekä polttoainesäiliön ja varavoimalaitteiston turvallisuuteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

22.01.2024

Asia/3

- Helen Sähköverkko Oy
- HSL
- HSY
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat sekavesiviemäriin, ilmastovaikutuksiin ja meluntorjuntaan.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Kaavaehdotusta ei ole niiden vuoksi muutettu.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa ja niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla ja kokouksessa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12795 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12795 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 24.10.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Hakemus 8.4.2021

22.01.2024

Asia/3

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavamuutoksen hakuja

Kymp/Talouden tuki

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Asemakaavoitus

Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 24.10.2023 § 530

HEL 2021-004520 T 10 03 03

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

– 24.10.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12795 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 43. kau-

punginosan (Herttoniemi) korttelin 43057 tontteja 7 ja 8 (muodostuu uusi kortteli 43301).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - Kiinteistö Oy PJV c/o Ultivista Oy: 7 000 euroa

Käsittely

24.10.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Laura Hietakorpi, liikenneinsinööri Markus Ahtiainen ja tiimipäällikkö Anu Kuutti. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmoskoski

Lisätiedot

Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 09 310 28753
laura.hietakorpi(a)hel.fi
Anu Kuutti, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi
Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri (melu), puhelin: 09 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Emmaleena Krankkala, diplomi-insinööri, puhelin: 09 310 39255
emmaleena.krankkala(a)hel.fi

22.01.2024

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 08.09.2023 § 54

HEL 2021-004520 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12795 pohjakartan kaupunginosassa 43 Herttoniemi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12795

Kaupunginosa: 43 Herttoniemi

Kartoituksen työnumero: 19/2022

Pohjakartta valmistunut: 25.5.2023 Uusinta (ensi tilaus 2022)

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 05.08.2022 § 41

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
19.6.2023

HEL 2021-004520 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Linnanrakentajantie 6 asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee korttelialueen 43057 tontteja 7 ja 8, jotka sijaitsevat Herttoniemen Linnanrakentajankadun varressa. Ratkaisun myötä alueet muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK).

Kaavaratkaisu on tehty, koska Herttoniemen yritysalueen eteläosassa on poistuvaa teollisuutta ja rakentamattomia tontteja. Vajaakäyttöiselle alueelle rakennetaan asemakaavan myötä asuntoja sekä liike- ja muita toimitiloja Herttoniemen keskustan laajentamiseksi.

Tavoitteena on rakentaa toiminnallisesti sekoittunutta, urbaania ja arkkitehtonisesti eloisaa kaupunkia hyvien julkisen liikenteen yhteyksien äärelle. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan alueen luonteva muutos teollisuusalueesta viihtyisäksi asuinalueeksi.

Alueelle on suunniteltu asuntoja sekä liiketilaa. Nykyisellä tontilla 8 oleva entinen juuresvarasto puretaan osittain ja suojellaan osittain. Kaavamuutos mahdollistaa asuntojen ja liiketilojen rakentamisen suojellun rakennusosan sisälle. Nykyisellä tontilla 7 oleva puhelinasemarakennus puretaan ja sen toiminnot siirretään vanhan juuresvaraston päättyyn rakennuksen uudisosaan.

Uutta asuntokerrosalaa on yhteensä 19 250 k-m² ja liiketilan kerrosalaa on 610 k-m². Lisäksi yhteistilan kerrosalaa on 90 k-m² ja kerrosalan lisäksi saa rakentaa yhteensä enintään 400 m² asuntoihin liittyvää parvitilaa.

Kaavamuutoksen mukainen uudisrakentaminen edellyttää juuresvarstorakennuksen itäisen siiven purkamista. Kaavaselostuksen liitteenä on rakennushistoriaselvitys sekä viitesuunnitelma rakennuksen mahdollisesta muutoksesta pääasiassa asuin- ja liiketilakäyttöön.

Säilytettävällä rakennuksen osalla on sr-2 merkintä, määräyksellä; ”Kaupunkihistoriallisesti ja taajamakuvallisesti arvokas suojeltava rakennuksen osa, jota ei saa purkaa. Suojelu koskee rakennuksen julkisivuja, vesikattoa sekä pääsisäänkäynnin porrashuonetta. Rakennuksessa tehtävissä korjaus- ja muutostöissä tulee ottaa huomioon kohteen aiempi muutoshistoria, eivätkä ne saa heikentää rakennuksen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennuksen vesikattoon voidaan tehdä valoaukkoja ottaen huomioon rakennuksen ominaispiirteet”. Sr-2 merkittyyyn rakennukseen saa rakentaa asuntoja, liike-, ravintola- toi-

22.01.2024

misto- ja työtiloja. Lisäksi rakennukseen saa rakentaa yhteis-, varasto- ja huoltotiloja sekä teknisiä tiloja.

Tontilla 43057/8 Linnanrakentajantien ja Puusepänkadun kulmassa on todennäköisesti juuresvarastorakennuksen ensimmäisten rakennusvaiheiden yhteydessä toteutettu kivi- ja puurakenteinen aita, joka on säilytettävä. Aitaa korjattaessa ja jatkettaessa tulee käyttää alkuperäisiä vastaavia materiaaleja. Aitaan saa avata 7 m leveän kulkuaukon Puusepänkadun puolella.

Kaavaratkaisu vastaa museon OAS-lausunnossa esittämiä suojelutavoitteita, eikä museolla ole kaavaehdotukseen huomioitavaa.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 12.04.2023 § 43

HEL 2021-004520 T 10 03 03

Arkkitehti Laura Hietakorpi esitteli alueen suunnittelutilannetta ja nimistötarpeita.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Vatupassi – Vattenpasset

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Alueella käytetyn ryhmänimistön aihepiirin (teollisuusammattilaiset) ja lähistöllä sijaitsevien Kirvesmiehenkadun, Puusepänkadun ja Sorvaajankujan innoittamana.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.3.2022

HEL 2021-004520 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Linnanrakentajantie 6 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee tontteja 43057/7 ja 43057/8. Kaavaratkaisu mahdollistaa kaupunkirakenteen tiivistämisen ja uusien asuntojen rakentamisen joukkoliikenneyhteyksien äärelle.

Tontilla sijaitsee nykyisin teollisuusalueen vanhinta rakennusperinnettä edustavat SOK:n entinen juurikasvarasto vuodelta 1942, jonka vanhimman osan on suunnitellut Erkki Huttunen ja vuoden 1955 laajennusosan ja muutossuunnitelmat Pauli Lehtinen, sekä Herttoniemen puhelinasema, jonka vanhimman osan on suunnitellut Lars Sonck vuonna 1940. Molempia kiinteistöjä on laajennettu ja muutettu runsaasti vuosien varrella.

Voimassa olevassa asemakaavassa (1993) alue on merkitty teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu liike- ja palvelukeskusta-alueeksi (C1).

Kaava-aineistossa olevassa luonnossuunnitelmissa tonteille on sijoitettu 6–12 kerroksisia asuinkerrostaloja, joiden maantasokerroksissa on myös liiketilaa. Luonnossuunnitelmassa osa tontilla 8 sijaitsevasta juurikasvarastosta säilyy.

Herttoniemen yritysalueen suunnitteluperiaatteissa alue on merkitty keskusta-alueeksi, jossa asuinrakennusten kadunpuoleisiin kivijalkakerrokseen on osoitettu liike- ja työtiloja. Linnanrakentajantien alueen katusuunnitelmien laatiminen on parhaillaan käynnissä. Kaavaratkaisussa tullaan huomioimaan katusuunnitelmien toteutus.

Kaupunginmuseo on pitänyt tärkeänä, että asemakaavoja uudistettaessa rakennuskohtaiset säilymistavoitteet arvioidaan ja otetaan asemakaavassa huomioon. Suunnitteluperiaatteisiin antamassaan lausunnossa kaupunginmuseo piti puutteena, ettei alueen rakennuskantaa ole kokonaisvaltaisesti inventoitu ja arvotettu. Kaupunkisuunnitteluviraston tekemässä raportissa nostetaan kuitenkin esille arkkitehtonisesti ja paikallishistoriallisesti merkittävimpiä rakennuksia, joiden joukossa on juurikasvarasto.

Kaupunginmuseo on arvottanut rakennuksen kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi rakennukseksi. Valkoiseksi maalattu monimuotoinen rakennus on arkkitehtuuriltaan kiinnostava ja omaleimainen osa Herttoniemen teollisuusalueen rakennettua ympäristöä.

22.01.2024

Asia/3

Sen sijaan museo on katsonut, että vaikkakin puhelinasema on arkkitehtuuriltaan laadukas pienimuotoinen kohde, on rakennukseen tehty myöhemmät laajennukset ja muutokset heikentäneet sen rakennustai-teellista arvoa merkittäväällä tavalla, eikä kohteeseen enää sisälly vaa-limisintressiä.

Luonnossuunnitelmassa juurikasvaraston alkuperäiset osat säilyttävät kaupunkikuvallisen rooliinsa, näin kortteliin jää alueelle omaleimaista teollisuushistoriaa. Rakennuksen arkkitehtoninen integriteetti kestää luonnossuunnitelmassa esitettyä laajennusosan korvaamista uudisra-kentamisen tarvitsemalla kansipiha-alueella.

Kaupunginmuseo esittää, että juurikasvaraston suojelutavoitteet ote-taan asemakaavan muutoksessa huomioon suojelumerkinnän sisällös-sä. Museo esittää rakennukselle merkintää sr-2, sisältönään; ”Alueen teollisuushistorian ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Korjaus- tai muutostöiden tulee olla sellaisia, että raken-nuksen julkisivun ominaispiirteet ja sen asema kaupunkikuvassa säily-vät”.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/4

§ 28

V 31.1.2024, Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite peruskoulujen B2-kielitarjonnan laajentamisesta helsinkiläislasten eniten käyttämiin kieliin

HEL 2023-012261 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sandra Hagman ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan peruskoulujen B2-kielitarjonnan laajentamista helsinkiläislasten eniten käyttämiin kieliin.

Oppivelvollisuusikäisten kielten opiskelu ja kielivalikoima

Perusopetuksen ja toisen asteen kielten opintojen laajuus ja määrä perustuu koulutusasteittaisiin lakeihin ja niiden perusteella kirjoitettuihin valtakunnallisiin suunnitelmiin. Ylioppilastutkinnossa kirjoitettavista kielistä määrää ylioppilastutkintolautakunta. Opetuksenjärjestäjä päättää paikallisissa suunnitelmissa, mitä eri kieliä voi perusopetuksessa ja toisella asteella opiskella. Varsinaisen kielivalinnan yksittäisen lapsen kohdalla tekee huoltaja.

Perusopetus

Helsingin suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen ja toisen asteen kielten opintojen rakenne ja -valikoima eroavat jossain määrin toisistaan.

Helsingin suomenkielisissä kouluissa oppilaat opiskelevat kaikille yhteisiä A1- ja B1-oppimäärän kieliä. A1-kielen opiskelu alkaa ensimmäiseltä luokalta ja B1-kielen kuudennelta luokalta. Näistä toisen kielen tulee olla toinen kotimainen. Näiden lisäksi oppilailla on mahdollisuus opiskella valinnaisia A2- ja B2-oppimäärän kieliä kolmannelta ja kahdeksannelta luokalta alkaen.

Helsingin suomenkielisten koulujen kaupunkitasoiseen kielivalikoimaan kuuluvat seuraavat kielet:

A1-kieli: englanti, espanja, kiina, pohjoissaame*, ranska, ruotsi, saksa, venäjä, viro*

A2-kieli: englanti, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa, venäjä

B1-kieli: englanti, ruotsi

B2-kieli: espanja, italia, kiina, latina, ranska, saksa, venäjä

*kaksikieliseen opetukseen osallistuvien oppilaiden A1-kieli

Ruotsinkielisissä kouluissa oppilaat opiskelevat kaikille yhteisiä A1- ja A2-oppimäärän kieliä. A1-kieli alkaa ensimmäiseltä luokalta ja A2-kieli kolmannelta luokalta. Näiden lisäksi oppilailla on mahdollisuus opiskella valinnaista B2-oppimäärää seitsemänneltä luokalta.

Helsingin ruotsinkielisten koulujen kaupunkitasoiseen kielivalikoimaan kuuluvat seuraavat kielet:

A1-kieli: suomi, äidinkielenomainen suomi

A2-kieli: englanti, ranska, saksa

B1-kieli: suomi*

B2-kieli: englanti, espanja, ranska, saksa

*vain kesken perusopetuksen Suomeen muuttaneet oppilaat voivat opiskella suomea B1-oppimääränä

Toinen aste

Perusopetuksessa aloitetut kielten opinnot jatkuvat lukiokoulutuksessa pitkänä, keskipitkänä tai lyhyenä oppimääränä. Pitkä oppimäärä tarkoittaa perusopetuksessa A1- tai A2-kielenä aloitettua kieltä, keskipitkä pe-

rusopetuksessa aloitettua B1-kieltä ja lyhyt oppimäärä perusopetuksessa aloitettua B2-kieltä tai lukiossa aloitettua kieltä (B3). B2- ja B3-oppimäärän kielten tavoitetaso on sama ja ylioppilaskoe on näille oppimäärille sama lyhyen kielen koe. Lukion oppimäärän suorittaakseen on jokaisen opiskelijan opiskeltava yhtä pitkää ja yhtä keskipitkää kieltä. Toisen näistä kielistä on oltava ruotsi tai suomi.

Helsingin kaupungin lukioissa on mahdollista jatkaa kaikkia perusopetuksen kielivalikoimaan kuuluvia kieliä jossakin kaupungin lukioista sekä verkkolukion tarjontaa hyödyntämällä. Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritettavissa ylioppilaskirjoituksissa kaikkia Helsingin kielivalikoimaan kuuluvia kieliä ei kuitenkaan voi kirjoittaa. Kirjoitettavien kielten valikosta määrää ylioppilastutkintolautakunta. Helsingin lukioiden ja ylioppilastutkinnossa suoritettavien kielten kokeiden valikoima esitellään alla.

Suomenkielisen lukiokoulutuksen kielivalikoima

Pitkä oppimäärä: englantia, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa, venäjä, viro

Keskipitkä oppimäärä: ruotsi

Lyhyt oppimäärä: arabia, englantia, espanja, italia, japani, kiina, korea, latina, saksa, unkari, venäjä, viro

Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen kielivalikoima

Pitkä oppimäärä: englantia, ranska, saksa, suomi

Keskipitkä oppimäärä: suomi

Lyhyt oppimäärä: englantia, espanja, ranska, saksa, venäjä

Ylioppilastutkinnossa kirjoitettavat kielet

Pitkä oppimäärä: ruotsi, suomi, englantia, espanja, ranska, saksa, venäjä

Keskipitkä oppimäärä: ruotsi, suomi

Lyhyt oppimäärä: englantia, espanja, ranska, saksa, venäjä, italia, portugali, pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame, latina

Ammatillisen opetuksen valitsevat opiskelevat osana kaikille yhteisissä opinnoissa viestintää ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä sekä viestintää ja vuorovaikutusta vieraalla kielellä yhteensä 4 osaamispisteen verran.

Perusopetuksessa opiskelevien oppilaiden äidinkielet

Helsingin perusopetuksessa opiskelevista oppilaista 10 800:n äidinkieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Eri äidinkieliä on yhteensä 97 ja näistä suurimpia kieliryhmät on lueteltu alla. Kyseisen kielen äidinkielekseen ilmoittaneiden lukumäärä on ilmoitettu kielen perässä.

Helsingin perusopetuksessa opiskelevien lasten äidinkielet: somali (2200), venäjä (1500), arabia (1400), viro (670), kurdi (450), englantia (450), ukraina (260), kiina (240), albania (240), nepali (190), vietnam (190), bengali (180), turkki (160).

Näiden ja muiden kielten puhujia on kuitenkin todellisuudessa näitä lukuja enemmän, sillä väestörekisteritietoihin sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestelmiin on mahdollista ilmoittaa vain yksi äidinkieli. Näin ollen kaksi- ja monikielisten lasten tiedot ovat puutteellisia. Lukujen perusteella on kuitenkin mahdollista todeta, että suurimmat kieliryhmät ovat somali, venäjä, arabia sekä viro, kurdi ja englantia.

Helsinkiäisten eniten puhuttujen kielten nykyiset opiskelumahdollisuudet Helsingissä

Eniten puhutuista kielistä venäjää, viroa ja englantia voi Helsingin kouluissa tällä hetkellä opiskella jonain muuna oppimääränä kuin B2-oppimääränä. Viroa opiskellakseen on hakeuduttava 1. luokalta alka-vaan kaksikieliseen suomi-viro-opetukseen, joten oppilaiden todelliset mahdollisuudet viron opiskeluun perusopetuksessa ovat jokseenkin vähäiset. Arabiaa voi opiskella suomenkielisissä lukioissa alkavana lyhyenä kielenä. Somalin opiskelu ei osana oppilaan kieliohjelmaa ole mahdollista ollenkaan. Oman äidinkielen opetusta annetaan näissä (sekä 43 muussa) kielessä, mutta opetus on tarkoitettu jo kieltä puhuvien lasten äidinkielen kehityksen tueksi.

B2-kielivalikoiman laajentamisen edellytykset

Perusopetuksen valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa ja valtioneuvoston asetuksen mukaisessa tuntijaossa määritellään perusopetuksen pakollisten ja valinnaisten kielten määrät ja se, miltä vuosiluokalta niiden opiskelu tulee viimeistään aloittaa. Valtakunnallinen opetussuunnitelma ei määrittele, mitä kieliä eri oppimäärinä tulee opettaa lukuun ottamatta toisen kotimaisen kielen asemaa yhtenä opintoihin kuuluvana kielenä. Kielivalikoimasta päätetään kuntakohtaisesti ja opetuksenjärjestäjä määrittelee opetussuunnitelmissaan, mitä kieliä oppilaat voivat valita eri oppimääriksi. Kielivalikoiman laajuutta tai siihen kuuluvia kieliä ei siis ohjaa mitkään valtakunnalliset määräykset vaan ne ovat täysin paikallisesti päätettävissä.

Helsingissä B2-kielivalikoiman kaupunkitasoisesta valikoimasta päättää kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot. Koulut määrittelevät omassa opetussuunnitelmassaan eri oppimäärinä tarjottavat kielet, joista päättää myös kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot koulun johtokunnan esityksestä.

Mikäli B2-kielivalikoimaa laajennettaisiin, se edellyttäisi lautakunnan päätösten lisäksi kaupunki- ja koulukohtaisten opetussuunnitelmien muuttamista. Ennen opetussuunnitelmamuutosten tekemistä tulee selvittää, missä kouluissa uusia kieliä olisi mahdollista opettaa sekä kartoittaa nykyisten vuosiluokkien 1-6 oppilaiden ja heidän huoltajien kiinnostusta valita esitettyjä kieliä.

Mahdollisten uusien B2-kielien opetuksen järjestämisen kannalta ongelmaksi voi muodostua pätevien opettajien löytyminen. Nyt esille nousseista kielistä tämä koskee erityisesti muita kuin venäjän, viron, kiinan ja englannin kieltä. Kielten aineenopettajalla tulee olla ylempi korkeakoulututkinto, vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot, vähintään 120 opintopisteen opinnot ensimmäisessä opetettavassa aineessa ja vähintään 60 opintopisteen laajuiset opinnot toisessa opetettavassa aineessa. Suomen yliopistoissa ei ole mahdollista suorittaa 60 opintopisteen laajuisia opintoja muissa oppilaiden eniten puhutuissa kielissä kuin venäjän, viron, kiinan ja englannin kielessä. Esimerkiksi somalin tai arabian kielessä voi suorittaa yhteensä 15 opintopisteen opinnot Helsingin yliopistossa. Näin ollen pätevien opettajien tulisi olla opiskellut opetettavaa kieltä ulkomailla ja olla suorittanut muut tutkinnon osat jossain muodossa.

Kielten opinpolun jatkumon turvaamiseksi tulisi myös lukioiden kaupunkitasoiseen kielivalikoimaan lisätä kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä uudet kielet ja tuottaa niille opetussuunnitelmat. Tämän jälkeen arvioitaisiin, opetetaanko lisättyjä kieliä verkkolukiassa tai lähiopetuksena tietyissä lukiossa.

Koulun käytössä oleva rahoitus muodostuu pääasiallisesti oppilasmäärän perusteella ja B2-opetukseen varattu resurssi on olemassa osana valinnaisaineiden järjestämiseen varattua resurssia. Valinnaisaineena opiskeltavan B2-kielen valikoiman monipuolistaminen ei edellytä tunti-kehyyksen kasvattamista eikä siten edellytä lisäresurssia opetuksen järjestämiseen. Selvitys- ja opetussuunnitelmatyö sekä uudistuksesta tiedottaminen edellyttää kuitenkin resursointia. Valinnaisaineryhmien muodostumisesta päättää rehtori ja niiden opetuksen järjestäminen maksetaan koulun budjetista.

Uuden kielen lisääminen koulun valinnaisainevalikoimaan voi vaikuttaa siten, että ryhmiä syntyy aikaisempaa enemmän tai jokin toinen valin-

22.01.2024

Asia/4

naisineen ryhmä jää syntymättä. Kielivalikoiman monipuolistaminen voi siis pienentää jonkin verran valinnaisaineryhmien kokoa, jolloin opetusryhmäkohtainen hinta on suurempia ryhmiä kalliimpi. Mahdollisen B2-valikoiman laajentamisen yhteydessä olisi hyvä määritellä kaupunkitasoisesti ryhmän vähimmäisoppilasmäärä, jolla valinnaisen B2-kielen opetus aloitetaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on suomenkielisen perusopetuksen osalta päättänyt vastaavasta vähimmäisoppilasmäärästä A1- ja A2-kielissä ja se on 12-15.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Aloitevastaus on lautakunnan lausuntoa vastaava. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää peruskoulujen kielivalikoiman laajentamista helsinkiläisten eniten käyttämiin kieliin kannatettavana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää vastauksen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.01.2024 § 20

HEL 2023-012261 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.01.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.12.2023 § 287

HEL 2023-012261 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle varavaltuutettu Sandra Hagmanin ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien peruskoulujen B2-kielitarjonnan laajentamista helsinkiläislasten eniten käyttämiin kieliin:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää peruskoulujen kielivalikoiman laajentamista helsinkiläislasten eniten käyttämiin kieliin kannatettavana. Sandra Hagman ja 24 valtuutettua esittävät aloitteessaan, että peruskoulun B2-kielivalikoimaan lisätään helsinkiläislasten eniten puhumia kieliä kuten arabia, somali, viro ja venäjä.

Oppivelvollisuusikäisten kielten opiskelu ja kielivalikoima

Perusopetuksen ja toisen asteen kielten opintojen laajuus ja määrä perustuu koulutusasteittaisiin lakeihin ja niiden perusteella kirjoitettuihin valtakunnallisiin suunnitelmiin. Ylioppilastutkinnossa kirjoitettavista kielistä määrää ylioppilastutkintolautakunta. Opetuksenjärjestäjä päättää paikallisissa suunnitelmissa, mitä eri kieliä voi perusopetuksessa ja toisella asteella opiskella. Varsinaisen kielivalinnan yksittäisen lapsen kohdalla tekee huoltaja.

Perusopetus

Helsingin suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen ja toisen asteen kielten opintojen rakenne ja -valikoima eroavat jossain määrin toisistaan.

Helsingin suomenkielisissä kouluissa oppilaat opiskelevat kaikille yhteisiä A1- ja B1-oppimäärän kieliä. A1-kielen opiskelu alkaa ensimmäiseltä luokalta ja B1-kielen kuudennelta luokalta. Näistä toisen kielen tulee olla toinen kotimainen. Näiden lisäksi oppilailla on mahdollisuus opis-

kella valinnaisia A2- ja B2-oppimäärän kieliä kolmannelta ja kahdeksannelta luokalta alkaen.

Helsingin suomenkielisten koulujen kaupunkitasoiseen kielivalikoimaan kuuluvat seuraavat kielet:

A1-kieli: englanti, espanja, kiina, pohjoissaame*, ranska, ruotsi, saksa, venäjä, viro*

A2-kieli: englanti, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa, venäjä

B1-kieli: englanti, ruotsi

B2-kieli: espanja, italia, kiina, latina, ranska, saksa, venäjä

*kaksikieliseen opetukseen osallistuvien oppilaiden A1-kieli

Ruotsinkielisissä kouluissa oppilaat opiskelevat kaikille yhteisiä A1- ja A2-oppimäärän kieliä. A1-kieli alkaa ensimmäiseltä luokalta ja A2-kieli kolmannelta luokalta. Näiden lisäksi oppilailla on mahdollisuus opiskella valinnaista B2-oppimäärää seitsemänneltä luokalta.

Helsingin ruotsinkielisten koulujen kaupunkitasoiseen kielivalikoimaan kuuluvat seuraavat kielet:

A1-kieli: suomi, äidinkielenomainen suomi

A2-kieli: englanti, ranska, saksa

B1-kieli: suomi*

B2-kieli: englanti, espanja, ranska, saksa

*vain kesken perusopetuksen Suomeen muuttaneet oppilaat voivat opiskella suomea B1-oppimääränä

Toinen aste

Perusopetuksessa aloitetut kielten opinnot jatkuvat lukiokoulutuksessa pitkänä, keskipitkänä tai lyhyenä oppimääränä. Pitkä oppimäärä tarkoittaa perusopetuksessa A1- tai A2-kielenä aloitettua kieltä, keskipitkä perusopetuksessa aloitettua B1-kieltä ja lyhyt oppimäärä perusopetuksessa aloitettua B2-kieltä tai lukiossa aloitettua kieltä (B3). B2- ja B3-oppimäärän kielten tavoitetaso on sama ja ylioppilaskoe on näille oppimäärille sama lyhyen kielen koe. Lukion oppimäärän suorittaakseen on jokaisen opiskelijan opiskeltava yhtä pitkää ja yhtä keskipitkää kieltä. Toisen näistä kielistä on oltava ruotsi tai suomi.

Helsingin kaupungin lukioissa on mahdollista jatkaa kaikkia perusopetuksen kielivalikoimaan kuuluvia kieliä jossakin kaupungin lukioista sekä verkkolukion tarjontaa hyödyntämällä. Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritettavissa ylioppilaskirjoituksissa kaikkia Helsingin kielivalikoimaan kuuluvia kieliä ei kuitenkaan voi kirjoittaa. Kirjoitettavien kielten valikoidusta määrää ylioppilastutkintolautakunta. Helsingin lukioiden ja ylioppilastutkinnossa suoritettavien kielten kokeiden valikoima esitellään alla.

Suomenkielisen lukiokoulutuksen kielivalikoima

Pitkä oppimäärä: englanti, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa, venäjä, viro

Keskipitkä oppimäärä: ruotsi

Lyhyt oppimäärä: arabia, englanti, espanja, italia, japani, kiina, korea, latina, saksa, unkari, venäjä, viro

Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen kielivalikoima

Pitkä oppimäärä: englanti, ranska, saksa, suomi

Keskipitkä oppimäärä: suomi

Lyhyt oppimäärä: englanti, espanja, ranska, saksa, venäjä

Ylioppilastutkinnossa kirjoitettavat kielet

Pitkä oppimäärä: ruotsi, suomi, englanti, espanja, ranska, saksa, venäjä

Keskipitkä oppimäärä: ruotsi, suomi

Lyhyt oppimäärä: englanti, espanja, ranska, saksa, venäjä, italia, portugali, pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame, latina

Ammatillisen opetuksen valitsevat opiskelevat osana kaikille yhteisissä opinnoissa viestintää ja vuorovaikutus toisella kotimaisella kielellä sekä viestintää ja vuorovaikutusta vieraalla kielellä yhteensä 4 osaamispisteen verran.

Perusopetuksessa opiskelevien oppilaiden äidinkielet

Helsingin perusopetuksessa opiskelevista oppilaista 10 800:n äidinkieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Eri äidinkieliä on yhteensä 97 ja näistä suurimpia kieliryhmät on lueteltu alla. Kyseisen kielen äidinkielekseen ilmoittaneiden lukumäärä on ilmoitettu kielen perässä.

Helsingin perusopetuksessa opiskelevien lasten äidinkielet: somali (2200), venäjä (1500), arabia (1400), viro (670), kurdi (450), englanti (450), ukraina (260), kiina (240), albania (240), nepali (190), vietnam (190), bengali (180), turkki (160).

Näiden ja muiden kielten puhujia on kuitenkin todellisuudessa näitä lukuja enemmän, sillä väestörekisteritietoihin sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestelmiin on mahdollista ilmoittaa vain yksi äidinkieli. Näin ollen kaksi- ja monikielisten lasten tiedot ovat puutteellisia. Lukujen perusteella on kuitenkin mahdollista todeta, että suurimmat kieliryhmät ovat somali, venäjä, arabia sekä viro, kurdi ja englanti.

Helsingin kaupunkien eniten puhuttujen kielten nykyiset opiskelumahdollisuudet Helsingissä

Eniten puhutuista kielistä venäjää, viroa ja englantia voi Helsingin kouluissa tällä hetkellä opiskella jonain muuna oppimääränä kuin B2-oppimääränä. Viroa opiskellakseen on hakeuduttava 1. luokalta alkaen kaksikieliseen suomi-viro-opetukseen, joten oppilaiden todelliset mahdollisuudet viron opiskeluun perusopetuksessa ovat jokseenkin vähäiset. Arabiaa voi opiskella suomenkielisissä lukioissa alkavana lyhyenä kielenä. Somalin opiskelu ei osana oppilaan kieliohjelmaa ole mahdollista ollenkaan. Oman äidinkielen opetusta annetaan näissä (sekä 43 muussa) kielessä, mutta opetus on tarkoitettu jo kieltä puhuvien lasten äidinkielen kehityksen tueksi.

B2-kielivalikoiman laajentamisen edellytykset

Perusopetuksen valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa ja valtioneuvoston asetuksen mukaisessa tuntijaossa määritellään perusopetuksen pakollisten ja valinnaisten kielten määrät ja se, milta vuosiluokalta niiden opiskelu tulee viimeistään aloittaa. Valtakunnallinen opetussuunnitelma ei määrittele, mitä kieliä eri oppimäärinä tulee opettaa lukuun ottamatta toisen kotimaisen kielen asemaa yhtenä opintoihin kuuluvana kielenä. Kielivalikoimasta päätetään kuntakohtaisesti ja opetuksenjärjestäjä määrittelee opetussuunnitelmissaan, mitä kieliä oppilaat voivat valita eri oppimääriksi. Kielivalikoiman laajuutta tai siihen kuuluvia kieliä ei siis ohjaa mitkään valtakunnalliset määräykset vaan ne ovat täysin paikallisesti päätettävissä.

Helsingissä B2-kielivalikoiman kaupunkitasoisesta valikoimasta päättää kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot. Koulut määrittelevät omassa opetussuunnitelmassaan eri oppimäärinä tarjottavat kielet, joista päättää myös kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot koulun johtokunnan esityksestä.

Mikäli B2-kielivalikoimaa laajennettaisiin, se edellyttäisi lautakunnan päätösten lisäksi kaupunki- ja koulukohtaisten opetussuunnitelmien muuttamista. Ennen opetussuunnitelmamuutosten tekemistä tulee selvittää, missä kouluissa uusia kieliä olisi mahdollista opettaa sekä kartoittaa nykyisten vuosiluokkien 1-6 oppilaiden ja heidän huoltajien kiinnostusta valita esitettyjä kieliä.

Mahdollisten uusien B2-kielien opetuksen järjestämisen kannalta ongelmaksi voi muodostua pätevien opettajien löytyminen. Nyt esille nousseista kielistä tämä koskee erityisesti muita kuin venäjän, viron, kiinan ja englannin kieltä. Kielten aineenopettajalla tulee olla ylempi korkeakoulututkinto, vähintään 60 opintopisteen laajuiset opettajan pedagogiset opinnot, vähintään 120 opintopisteen opinnot ensimmäisessä opetettavassa aineessa ja vähintään 60 opintopisteen laajuiset opinnot toisessa opetettavassa aineessa. Suomen yliopistoissa ei ole

22.01.2024

Asia/4

mahdollista suorittaa 60 opintopisteen laajuisia opintoja muissa oppilaiden eniten puhutuissa kielissä kuin venäjän, viron, kiinan ja englannin kielessä. Esimerkiksi somalin tai arabian kielessä voi suorittaa yhteensä 15 opintopisteen opinnot Helsingin yliopistossa. Näin ollen pätevien opettajien tulisi olla opiskellut opetettavaa kieltä ulkomailla ja olla suorittanut muut tutkinnon osat jossain muodossa.

Kielten opinpolun jatkumon turvaamiseksi tulisi myös lukioiden kaupunkitasoiseen kielivalikoimaan lisätä kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksellä uudet kielet ja tuottaa niille opetussuunnitelmat. Tämän jälkeen arvioitaisiin, opetetaanko lisättyjä kieliä verkkolukiossa tai lähiopetuksena tietyissä lukiossa.

Valinnaisaineena opiskeltavan B2-kielen valikoiman monipuolistaminen ei edellytä tuntikehyksen kasvattamista eikä siten edellytä lisäresurssia opetuksen järjestämiseen. Selvitys- ja opetussuunnitelmatyö sekä uudistuksesta tiedottaminen edellyttää kuitenkin resursointia. Valinnaisaineryhmien muodostumisesta päättää rehtori ja niiden opetuksen järjestäminen maksetaan koulun budjetista.

Uuden kielen lisääminen koulun valinnaisainevalikoimaan voi vaikuttaa siten, että ryhmiä syntyy aikaisempaa enemmän tai jokin toinen valinnaisaineen ryhmä jää syntymättä. Kielivalikoiman monipuolistaminen voi siis pienentää jonkin verran valinnaisaineryhmien kokoa, jolloin opetusryhmäkohtainen hinta on suurempia ryhmiä kalliimpi. Mahdollisen B2-valikoiman laajentamisen yhteydessä olisi hyvä määritellä kaupunkitasoisesti ryhmän vähimmäisoppilasmäärä, jolla valinnaisen B2-kielen opetus aloitetaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on suomenkielisen perusopetuksen osalta päättänyt vastaavasta vähimmäisoppilasmäärästä A1- ja A2-kielissä ja se on 12-15.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Satu Koistinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 23444
satu.koistinen(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/5

§ 29

Lainan myöntäminen Helsingin Agility Urheilijat ry:lle

HEL 2023-015576 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi Helsingin Agility Urheilijat ry:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 237 000 euron lainan urheiluhallin peruskorjaushankkeeseen seuraavin ehdoin:

Laina-aika:

Laina on maksettava takaisin 15 vuoden kuluessa lainan nostamisesta kuitenkin siten, että kaksi ensimmäistä vuotta lainan ensimmäisen erän nostohetkestä alkaen ovat lyhennyksistä vapaat.

Lainan korko:

Lainasta veloitettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus:

Lainan vakuudeksi on pantattava tontin vuokraoikeuteen ja kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- Lainahakemus
- Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Hakija

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Agility on harrastus- ja kilpaurheilulaji, jossa ihmisen ohjauksessa koira pyrkii läpäisemään tilannetta varten rakennetun esteradan virheettömästi ja nopeasti. Lajin aktiiviharrastajia on Suomessa yli 12 000 henkilöä koirineen.

Helsingin Agility Urheilijat ry on vuonna 1995 perustettu koiraurheiluseura, jossa aktiivijäseniä oli vuoden 2023 lopussa 232 henkilöä. Agilityn lisäksi seura järjestää myös mm. koirien tottelevaisuuskoulutusta ja tarjoaa mahdollisuuden virkakoirien kouluttamiseen.

Seura on rakennuttanut vuonna 2002 Konalassa sijaitsevalle kaupungilta vuokraamalleen maa-alueelle hiekkapohjaisen eristämättömän hallin. Sekä agilityn että harrastajien vaatimustaso on kuitenkin kasvanut, joten halli ei enää tarjoa riittäviä olosuhteita etenkin talviaikana tapahtuvaan toimintaan.

Helsingin Agility Urheilijat ry on suunnitellut hanketta, jossa nykyinen halli peruskorjataan puolilämpimäksi tilaksi ja hallin hiekkapohja kateaan tekonurmimatolla. Hanke parantaa oleellisesti Helsingin koiraurheilun harrastusolosuhteita ja mahdollistaa seuran jäsenmäärän kasvattamisen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 19.12.2023, § 187 vuokrata Konalan kaupunginosassa sijaitsevan maa-alueen Helsingin Agility Urheilijat ry:lle 1.1.2024 - 31.12.2043 väliseksi ajaksi. Alue on ollut vuokrattuna Helsingin Agility Urheilijat ry:lle vuodesta 2002 alkaen.

Helsingin Agility Urheilijat ry hakee rakennuskustannuksiltaan noin 593 000 euron (alv. 0 %) hankkeelle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta 237 000 euron lainaa. Lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan 276 000 euron pankkilainalla ja 80 000 euron omalla pääomalla.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa lainan myöntämistä Helsingin Agility Urheilijat ry:lle, ja toteaa hankkeen olevan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen mukainen.

Päätösehdotuksen mukaisen lainan korko on tällä hetkellä 4,25 % ja se tarkistetaan puolivuositain peruskoron muuttuessa. Urheilu- ja ulkoilu-laitosrahaston varoja on käytettävissä noin 37,6 miljoonaa euroa.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan Helsingin Agility Urheilijat ry:lle myönnetyn 237 000 euron lainan vuoksi.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Helsingin Agility Urheilijat ry:n hakema laina sisältää korkotukea. Lainasian käsittelyn yhteydessä on lisäksi arvioitu, sisältyykö toimenpiteeseen SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea.

Nyt perusparannettavan liikuntahallin pääasiallisia käyttäjiä ovat paikalliset urheiluseurat ja yksittäiset harrastajat. Lainan myöntämiseen sisältyvä korkotuki ei ole SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska kyse on urheilutilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Toimenpide ei näin ollen ole omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus
- 2 Hankesuunnitelma

22.01.2024

Asia/5

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.12.2023 § 188

HEL 2023-015576 T 02 05 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Helsingin Agility Urheilijat ry:n (0118024–2) lainahakemuksesta. Hakemus koskee Konalan kaupunginosassa sijaitsevan urheiluhallin peruskorjausta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ilmoitetuilla kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 237 000 euron (alv 0 %) lainan myöntämistä Helsingin Agility Urheilijat ry:lle 15 vuoden lainaajalla.

Kaupungin lainan ohella peruskorjaus on tarkoitettu rahoittamaan rahoituslaitoslainalla (275 853 euroa) ja seuran omalla pääomalla (80 000 euroa).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan esitetty hanke on kannatettava, sillä se tukee kaupungin liikuntapolitiikan suunta-
viivojen toteuttamista, ja on urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen 5 §:n mukainen hanke sekä täten kaupungin edun mukainen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Marjaana Risku, vs. liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 09 310 27989

22.01.2024

Asia/5

---

marjaana.risku(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

22.01.2024

Asia/6

§ 30

Digitalisaatiotoimikunnan jäsenen valinta

HEL 2023-015265 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus

- myönsi eron Mira-Veera Auerille digitalisaatiotoimikunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsi Susanna Koistisen jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi digitalisaatiotoimikuntaan vuonna 2025 päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Teija Niemi, Johdon assistentti, puhelin: 040 5744626
teija.niemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 1.12.2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi Mira-Veera Auerin (Vas) 13.11.2023 § 676 jäseneksi digitalisaatiotoimikuntaan vuonna 2023 alkavaksi toimikaudeksi. Mira-Veera Auer on pyytänyt eroa digitalisaatiotoimikunnasta 1.12.2023 perhesyihin vedoten.

22.01.2024

Asia/6

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on kaupunginhallituksen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Teija Niemi, Johdon assistentti, puhelin: 040 5744626
teija.niemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 1.12.2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

22.01.2024

Asia/7

§ 31

Videotuotantopalveluhankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus (Flux Productions Oy)

HEL 2023-002205 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä Flux Productions Oy:n videotuotantopalveluista 8.11.2023 § 69 tehtyyn hankintapäätökseen kohdistuvan hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 17.11.2023
2 Liite 4 Henkilöstö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Videotuotantopalveluiden yhteishankinnassa (H018-23) tarjouksen antanut Flux Productions Oy on määräajassa esittänyt hankintaoikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus kohdistuu hankintajohtajan videotuotantopalveluista 8.11.2023 § 69 tekemään hankintapäätökseen. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän esityksen liitteenä julkisilta osiltaan.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa vaaditaan hankinnan asiantuntijalle tarjouspyynnössä asetetun korkeakoulutusvaatimuksen poistamista taikka sitä, että tarjoaja saa jälkikäteen lisätä soveltuvuusvaatimuksen täyttävän asiantuntijan tarjoukseensa.

Tarjouspyynnön 4. liitteessä ("Henkilöstö") on esitetty tarjoajan soveltuvuuden teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet liittyen tuotannoista vastaavan henkilön tutkinto- ja kokemusvaatimuksiin. Vaatimuksena on viiden vuoden työkokemus viimeisen seitsemän vuoden ajalta tarjouksen jättämiseksi varatusta määräajasta laskettuna sekä AV-alan tai media-alan korkeakoulututkinto. Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä ei ole tarjouksessaan täyttänyt tuotannoista vastaavalle henkilölle asetettua tutkintovaatimusta.

Hankintalain 79 §:n mukaan hankintasopimusta ei voida tehdä sellaisen tarjoajan kanssa, joka ei täytä hankintayksikön asettamia vaatimuksia. Hankintalain 83 §:n mukaan hankintayksikkö voi asettaa muun muassa tarjoajien teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia vaatimuksia. Vaatimuksista on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Vaatimusten tulee liittyä hankinnan kohteeseen ja ne on suhteutettava hankinnan luonteeseen, käyttötarkoitukseen ja laajuuteen.

Vaatimuksilla tulee voida asianmukaisesti varmistaa, että tarjoajalla on tarvittavat tekniset ja ammatilliset valmiudet toteuttaa kyseessä oleva hankintasopimus. Tarjoajat, jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vähimmäisvaatimuksia, on lainkohdan mukaan suljettava tarjouskilpailusta. Jos tarjoaja on osoittautunut soveltuvaksi ja tarjous on tarjouspyynnön mukainen, otetaan tarjous mukaan tarjousvertailuun. Muussa tapauksessa tarjoajan tarjous ei etene vertailuun.

Hankintayksikkö on tässä kilpailutuksessa pyrkinyt tarjoajan henkilöstöä koskevilla koulutusvaatimuksilla varmistamaan tarjoajien kyvystä toteuttaa hankinta laadullisesti korkeatasoisella tavalla. Tuotannoista vastaavan henkilön koulutuksella voidaan katsoa olevan olennainen merkitys sopimuskauden onnistumiselle. Tarjoajat, jotka eivät ole täyttäneet vaatimuksia, on tarjouspyynnön mukaisin perustein tasapuolisesti suljettu kilpailutuksesta.

Koulutusvaatimus on soveltuvuuden vähimmäisvaatimus, jonka tulee täytyä, jotta tarjous voi edetä kilpailutuksessa. Tarjouspyynnössä on vaadittu, että tarjoaja lataa tarjoukselleen henkilöstöä koskevan 4. liitteen siinä ilmoitettujen ohjeiden mukaisesti. Liitteessä on ilmoitettu selvästi, että "Vastuuhenkilöllä on vaatimuksena AV-alan tai media-alan korkeakoulututkinto". Liitteessä on vaadittu täyttämään kohta "Tutkinto, suoritusvuosi ja oppilaitos". Tarjouspyynnön 4. liite on tämän esityksen liitteenä.

22.01.2024

Asia/7

Tarjouksen täydentäminen hankintaoikaisuvaatimuksessa esitetyllä tavalla asiantuntijaa vaihtamalla ei hankintalain mukaan ole mahdollista. Tarjoajia voidaan hankintalain 74 §:n mukaisesti pyytää hankintamenettelyn aikana täsmentämään tarjousta, jos kysymys on epäolennaisesta puutteesta, ristiriidasta taikka virheestä ja jos pyyntö tehdään noudattaen tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua. Tarjoajien ei ole kuitenkaan sallittua tehdä olennaisia muutoksia toimittamiinsa tietoihin ja asiakirjoihin. Tarjoaja ei esimerkiksi saa vaihtaa sellaista referenssiä, joka ei täytä hankintayksikön esittämiä vaatimuksia. Tuotannoista vastaavan henkilön soveltuvuusvaatimuksella on tässä kilpailutuksessa olennainen merkitys, eikä tätä tietoa voi tarjoajien tasapuolisuuden kärsimättä vaihtaa tarjouksessa ilmoitetusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta ei ole kuultu muita tarjoajia kulemisen ilmeisen tarpeettomuuden vuoksi (hallintolaki 34 §).

Hankintayksikkö on noudattanut tarjoajan henkilöstön soveltuvuudelle asettamissaan vaatimuksissa hankintalain säännöksiä ja vaatimusten arvioinnissa tarjouspyynnössä etukäteen avoimesti ja tasapuolisesti ilmoittamaansa menettelyä. Hankintamenettelyssä ei ole tapahtunut virhettä eikä asiassa ole esitetty sellaista uutta tietoa, jolla olisi vaikutusta päätösedellytyksiin.

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia hankintaoikaisua hankintaa koskevasta päätöksestä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- Oikaisuvaatimus 17.11.2023
- Liite 4 Henkilöstö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Asianosainen

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu-
päätös

Liite 1

Liite 2

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 08.11.2023 § 69

HEL 2023-002205 T 02 08 02 00

H018-23

Päätös

Hankintajohtaja päätti hyväksyä videotuotantopalveluiden hankinnassa seuraavat tarjoukset kokonaistaloudellisesti edullisimpana:

Osa-alue 1. Videotalliointi tai käsikirjoitettu tuotanto

1. Kapina Oy:n (2857443-6)
2. Mättö Media Oy:n (2754257-1)
3. Videolle Productions, Sanoma Media Finland Oy:n (1515901-4)

Osa-alue 2. Suorat lähetykset

1. Stremia Oy:n (2377558-9)
2. Cine Aesthetics Oy:n (2184149-0) :Ryhmittymä Rockway Media Group ((2076422-7) / Cine-A
3. Mättö Media Oy:n (2754257-1)

Hankinnasta muodostetaan puitejärjestely, jonka varsinainen sopimuskausi on kaksi (2) vuotta. Lisäksi hankintaan kuuluu kahden (2) vuoden optiokausi, jonka käyttöönotosta hankintayksikkö päättää erikseen suoraan hankintaa käyttäen neljä kuukautta ennen perussopimuskauden päättymistä.

Hankintajohtaja päätti sulkea Apogee Oy:n (2080240-6) osa-alueesta 1, Funny Films Oy:n (2258098-2) osa-alueesta 2, Filmbutik Oy:n (2638690-9), Flux Productions Oy:n (3106915-8), Luomustudio Productions Oy:n (2516677-9), pioneeri production oy:n (2578618-5), RajuLive Oy:n (2875406-6) osa-alueesta 2, Refedo Oy:n (2998269-3), Sakea Osakeyhtiön (2924572-2), Snacksize Oy:n (2765422-3) sekä Tussitai-kurit Oy:n (2489277-9) tarjouskilpailusta, koska tarjoajat eivät täyttä-

neet tarjouskilpailussa tarjoajien soveltuvuudelle asetettuja vaatimuksia.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on 2 000 000 euroa (alv 0 %) sisältäen perussopimuskauden ja optiokauden.

Hankintasopimusta ei voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoaja jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunginkanslian 15.5.2023 päivättyyn tarjouspyyntöön H018-23, Dnro HEL 2023-002205. Videotuotantopalveluiden hankinta on toteutettu avoimella menettelyllä.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 17.5.2023 sähköisessä HIL-MA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 16.6.2023. Määräaikaan mennessä saapui 22 tarjousta: Apogee Oy, Cine Aesthetics Oy (Ryhmittymä Rockway Media Group / Cine- A), Filmbutik Oy, Finnishguy Productions OY, Flux Productions Oy, Funny Films Oy, Kapina Oy, Kopla Entertainment Oy, Luomustudio Productions Oy, Mättö Media Oy, Otavamedia Oy, pioneeri production oy, RajuLive Oy, Rec Finland Oy, Refedo Oy, Sakea Osakeyhtiö, Skyproduction Oy, Snacksized Oy, Source Creative Oy, Stremia Oy, Tussitaikurit Oy, Videolle Productions, Sanoma Media Finland Oy.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnön liitteessä 3 Referenssilomake on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet liittyen tarjoajan kokemukseen.

Tarjouspyynnössä edellytettiin, että tarjoajalla on kuluneen kolmen (3) vuoden ajalta esittää vaaditut referenssit tarjouksen jättämiselle asetusta määräpäivästä lukien. Osa-alueen 1 referenssien kokonaismäärä on 4 referenssiä ja osa-alueen 2 referenssien kokonaismäärä on 8 re-

ferenssiä. Referenssien tuli olla rinnastettavissa palvelukuvauksessa kuvattuihin palvelupaketteihin. Referenssit tuli ilmoittaa liitteellä 3 Referenssilomake.

Apogee Oy:n osa-alueelle 1 ilmoittama referenssi 4 ei ollut rinnastettavissa vaadittuun palvelukuvauksessa kuvattuun palvelupakettiin 4.2.2. RajuLive Oy ei ilmoittanut osa-alueelle 2 vaadittua määrää referenssejä. Näin ollen Apogee Oy ei täytä tarjouspyynnössä asetettuja soveltuvuusvaatimuksia osa-alueella 1 eikä RajuLive Oy osa-alueella 2. Apogee Oy tulee sulkea pois tarjouskilpailusta osa-alueen 1 osalta ja RajuLive Oy tulee sulkea pois osa-alueen 2 osalta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takia.

Tarjouspyynnön liitteessä 4 Henkilöstö on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet liittyen tarjoajan tuotannoista vastaavan henkilön tutkinto- ja kokemusvaatimuksiin. Vaatimuksena on viiden vuoden työkokemusta viimeisen seitsemän vuoden ajalta tarjouksen jättämiselle varatusta määräajasta laskettuna sekä AV-alan tai media-alan korkeakoulututkinto.

Filmbutik Oy:n, Flux Productions Oy:n, pioneeri production oy:n, Sakea Osakeyhtiön, Tussitaikurit Oy:n tuotannoista vastaavan henkilön tutkintovaatimus ei täyttynyt.

Snacksize Oy:n tuotannoista vastaavan henkilön työkokemusvaatimus ei täyttynyt.

Luomustudio Productions Oy:n, Refedo Oy:n tuotannoista vastaavan henkilön tutkintovaatimus eikä työkokemusvaatimus täytyneet.

Funny Films Oy eikä Refedo Oy olleet ilmoittaneet osa-alueen 2 referenssejä, tuotannoista vastaavaa henkilöä eikä täydentänyt hintaliitettä.

Näin ollen Fanny Films Oy ei täytä tarjoajalle asetettuja soveltuvuusvaatimuksia osa-alueella 2 ja tarjoaja tulee sulkea pois osa-alueen 2 osalta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takia. Filmbutik Oy, Flux Productions Oy, pioneeri production oy, Sakea Osakeyhtiö, Tussitaikurit Oy, Snacksize Oy, Luomustudio Productions Oy sekä Refedo Oy eivät täytä tarjoajalle asetettuja soveltuvuusvaatimuksia, ja tarjoajat tulee sulkea pois tarjouskilpailusta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takia.

Kaikki muut tarjoajat täyttävät tarjosten perusteella soveltuvuudelle asetetut vaatimukset.

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat edellytykset on tarkastettu lukuun ottamatta pakollisia poissulkemisperusteita, jotka tarkastetaan päätöksenteon jälkeen ennen mahdollisen sopimuksen tekemistä tarjoajan toimittamien rikosrekisteriotteiden perusteella.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Määräajassa saapuneet tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten vertailu

Hankittavien palveluiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hinta-laatusuhteeltaan parasta tarjousta.

Tarjouspyynnön kohdan Päätöksenteon perusteet mukaan hinnan painoarvo on 60 % ja laadun 40 %. Laadun vertailu tehtiin molempien osa-alueiden osalta erikseen tarjouspyynnössä kerrottujen kriteerien mukaisesti. Laadun osalta arvioitiin osa-alueessa 1 tarjoajan palauttama tuotantosuunnitelma ja osa-alueessa 2 tarjoajan laadun arviointiin ilmoittama referenssi.

Tarjousten vertailu hinta- ja laatuasteineen sekä laadun vertailun pisteytys ja pisteytykseen perustuva muistio ovat tämän päätöksen liitteinä. Vertailun perusteella puitejärjestelyyn valitaan etusijajärjestyksessä seuraavat tarjoajat.

Osa-alue 1. Videotalliointi tai käsikirjoitettu tuotanto

1. Kapina Oy:n (2857443-6)
2. Mättö Media Oy:n (2754257-1)
3. Videolle Productions, Sanoma Media Finland Oy:n (1515901-4)

Osa-alue 2. Suorat lähetykset

1. Stremia Oy:n (2377558-9)
2. Cine Aesthetics Oy:n (2184149-0) :Ryhmittymä Rockway Media Group ((2076422-7) / Cine-A
3. Mättö Media Oy:n (2754257-1)

Sovellettavat säännökset ja päätöstoimivalta

Hankintalain (1397/2016) 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viran-

---

haltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Kansliapäällikkö päätti yhteishankintojen toimivallan siirrosta hankintajohtajalle päätöksellään 15.6.2017, 37 §.

Lisätiedot

Jaana Kalliomaa, Hankinta-asiantuntija, puhelin: (09) 310 28091
jaana.kalliomaa(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/8

§ 32

Videotuotantopalveluhankintaan kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus (Rockway Media Group)

HEL 2023-002205 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä Rockway Media Group -ryhmittymän videotuotantopalveluista 8.11.2023 § 69 tehtyyn hankintapäätökseen kohdistuvan hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 22.11.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Videotuotantopalveluiden yhteishankinnassa (H018-23) tarjouksen antanut ryhmittymä Rockway Media Group (Cinea Aesthetics Oy ja Rockway Oy) on määräajassa esittänyt hankintaoikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus kohdistuu hankintajohtajan videotuotantopalveluista 8.11.2023 § 69 tekemään hankintapäätökseen. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän esityksen liitteenä.

Rockway Media Group on valittanut asiasta myös markkinaoikeuteen.

22.01.2024

Asia/8

Hankintaoikaisuvaatimuksessa vaaditaan hankintapäätöksen laatuvertailuosion 3.1-kohdan oikaisemista taikka hankintapäätöksen kumoamista.

Tarjouspyynnön mukaisesti videotuotantopalveluiden hankinnan kohteena ovat videotuotantopalvelut, mukaan lukien suorien verkkovideolähetysten tuotantopalvelut. Hankinta on jaettu kahteen osa-alueeseen: 1. "Videotalliointi tai käsikirjoitettu tuotanto" ja 2. "Suorat lähetykset".

Tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus. Tarjouksen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena on paras hintalaatusuhde, jossa hinnan painotus on 40 % ja laadun 60 %. Molemmat osa-alueet vertailtiin erikseen. Molemmille osa-alueille valittiin kolme eniten vertailupisteitä saanutta tarjoajaa.

Hankintaoikaisuvaatimus koskee hankinnan 2. osa-alueen laatuvertailua. Laatuvertailu on tehty tarjouspyynnön 10. liitteen ("Tehtävänanto ja laadun arviointi") laatukriteerein. Liitteen 3.1-kohdassa on määritelty 2. osa-alueen laadun arvioinnissa ja pisteytyksessä käytetyt kriteerit. Oikaisuvaatimuksen perusteluissa mainitaan erityisesti lähetysgrafiikan arviointiin liittyvät vaatimukset. Nämä vaatimukset ja niiden pisteytys on määritelty seuraavasti:

Lähetysgrafiikka

Tuotannossa tulee täyttyä seuraavat vaatimukset:

- Tekstigrfiikat ja muut graafiset elementit on tuotettu sisällöllisesti oikea-aikaisesti ja virheettömästi
- Tekstigrfiikat ja muut graafiset elementit on tuotettu teknisesti virheettömästi
- Tekstigrfiikat - ja muut graafiset elementit on toteutettu johdonmukaisesti esimerkiksi fonttien, värin ja graafisten elementtien sijoittelun suhteen
- Tekstigrfiikat ja muut graafiset elementit on visualisesti selkeitä ja helposti luettavia

Pisteytys (kohdan maksimipistemäärä on 5):

- 0 pistettä: Tallenteessa ei ole käytetty lähetysgrafiikkaa
- 2 pistettä: Vaatimuksien täyttymisessä on vähäiseksi katsottavia puutteita
- 5 pistettä: Vaatimukset täyttävä tuotanto

Tarjouksiin liitettyjä töitä on arvioitu ja pisteytetty yllä kuvatun kriteeristön ja pisteytyksen mukaisesti. Hankinnan osa-alueen substanssiasiantuntijoista koostunut asiantuntijaraati on arvioinut, ettei hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva työ sisällä lähetysgrafiikkaa tehtävännannon vaatimuksissa vaaditulla tavalla. Videotyön alussa on animaa-

tio-osa, jossa on graafisia elementtejä ja tekstejä, mutta muutoin tekstigrafiikkaa tai muutakaan grafiikkaa ei tallenteessa lähetyksen aikana esiinny.

Videolla ei ole tuotettu tekstigrafiikkaa sisällöllisesti oikea-aikaisesti, kuten arviointikriteereissä on vaadittu. Oikea-aikaisuudella tarkoitetaan sitä, että lähetyksigrafiikkaa nimensä mukaisesti esiintyy videolla läpi koko esityksen. Puutetta ei ole katsottu vähäiseksi, vaan on katsottu, ettei tallenteessa ole käytetty lähetyksigrafiikkaa. Näin ollen oikaisuvaatimuksen tekijän työ on jäänyt pisteittä. Videota on arvoitu kokonaisuutena ja yhdenmukaisella tavalla muiden tarjoustöiden kanssa.

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta ei ole kuultu muita tarjoajia kuulemisen ilmeisen tarpeettomuuden vuoksi (hallintolaki 34 §).

Hankintayksikkö on noudattanut tarjousten vertailussa tarjouspyynnössä etukäteen avoimesti ja tasapuolisesti ilmoittamaansa menettelyä. Hankintamenettelyssä ei ole tapahtunut virhettä eikä asiassa ole esitetty sellaista uutta tietoa, jolla olisi vaikutusta päätösedellytyksiin.

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia hankintaoikaisua hankintaa koskevasta päätöksestä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 22.11.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitusteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Liite 1

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 08.11.2023 § 69

HEL 2023-002205 T 02 08 02 00

H018-23

Päätös

Hankintajohtaja päätti hyväksyä videotuotantopalveluiden hankinnassa seuraavat tarjoukset kokonaistaloudellisesti edullisimpana:

Osa-alue 1. Videotalliointi tai käsikirjoitettu tuotanto

1. Kapina Oy:n (2857443-6)
2. Mättö Media Oy:n (2754257-1)
3. Videolle Productions, Sanoma Media Finland Oy:n (1515901-4)

Osa-alue 2. Suorat lähetykset

1. Stremia Oy:n (2377558-9)
2. Cine Aesthetics Oy:n (2184149-0) :Ryhmittymä Rockway Media Group ((2076422-7) / Cine-A
3. Mättö Media Oy:n (2754257-1)

Hankinnasta muodostetaan puitejärjestely, jonka varsinainen sopimuskausi on kaksi (2) vuotta. Lisäksi hankintaan kuuluu kahden (2) vuoden optiokausi, jonka käyttöönotosta hankintayksikkö päättää erikseen suora hankintaa käyttäen neljä kuukautta ennen perussopimuskauden päättymistä.

Hankintajohtaja päätti sulkea Apogee Oy:n (2080240-6) osa-alueesta 1, Funny Films Oy:n (2258098-2) osa-alueesta 2, Filmbutik Oy:n (2638690-9), Flux Productions Oy:n (3106915-8), Luomustudio Productions Oy:n (2516677-9), pioneeri production oy:n (2578618-5), RajuLive Oy:n (2875406-6) osa-alueesta 2, Refedo Oy:n (2998269-3), Sakea Osakeyhtiön (2924572-2), Snacksize Oy:n (2765422-3) sekä Tussitai-
kurit Oy:n (2489277-9) tarjouskilpailusta, koska tarjoajat eivät täyttäneet tarjouskilpailussa tarjoajien soveltuvuudelle asetettuja vaatimuksia.

Hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on 2 000 000 euroa (alv 0 %) sisältäen perussopimuskauden ja optiokauden.

Hankintasopimusta ei voida tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoaja jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunginkanslian 15.5.2023 päivättyyn tarjouspyyntöön H018-23, Dnro HEL 2023-002205. Videotuotantopalveluiden hankinta on toteutettu avoimella menettelyllä.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 17.5.2023 sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 16.6.2023. Määräaikaan mennessä saapui 22 tarjousta: Apogee Oy, Cine Aesthetics Oy (Ryhmittymä Rockway Media Group / Cine- A), Filmbutik Oy, Finnishguy Productions OY, Flux Productions Oy, Funny Films Oy, Kapina Oy, Kopla Entertainment Oy, Luomustudio Productions Oy, Mättö Media Oy, Otavamedia Oy, pioneeri production oy, RajuLive Oy, Rec Finland Oy, Refedo Oy, Sakea Osakeyhtiö, Skyproduction Oy, Snacksiz Oy, Source Creative Oy, Stremia Oy, Tussitaikurit Oy, Videolle Productions, Sanoma Media Finland Oy.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnön liitteessä 3 Referenssilomake on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet liittyen tarjoajan kokemukseen.

Tarjouspyynnössä edellytettiin, että tarjoajalla on kuluneen kolmen (3) vuoden ajalta esittää vaaditut referenssit tarjouksen jättämiselle asetetusta määräpäivästä lukien. Osa-alueen 1 referenssien kokonaismäärä on 4 referenssiä ja osa-alueen 2 referenssien kokonaismäärä on 8 referenssiä. Referenssien tuli olla rinnastettavissa palvelukuvauksessa kuvattuihin palvelupaketteihin. Referenssit tuli ilmoittaa liitteellä 3 Referenssilomake.

Apogee Oy:n osa-alueelle 1 ilmoittama referenssi 4 ei ollut rinnastettavissa vaadittuun palvelukuvauksessa kuvattuun palvelupakettiin 4.2.2. RajuLive Oy ei ilmoittanut osa-alueelle 2 vaadittua määrää referenssejä. Näin ollen Apogee Oy ei täytä tarjouspyynnössä asetettuja soveltu-

vuusvaatimuksia osa-alueella 1 eikä RajuLive Oy osa-alueella 2. Apogee Oy tulee sulkea pois tarjouskilpailusta osa-alueen 1 osalta ja RajuLive Oy tulee sulkea pois osa-alueen 2 osalta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takia.

Tarjouspyynnön liitteessä 4 Henkilöstö on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet liittyen tarjoajan tuotannoista vastaavan henkilön tutkinto- ja kokemusvaatimuksiin. Vaatimuksena on viiden vuoden työkokemusta viimeisen seitsemän vuoden ajalta tarjouksen jättämiselle varatusta määräajasta laskettuna sekä AV-alan tai media-alan korkeakoulututkinto.

Filmbutik Oy:n, Flux Productions Oy:n, pioneeri production oy:n, Sakea Osakeyhtiön, Tussitaikurit Oy:n tuotannoista vastaavan henkilön tutkintovaatimus ei täyttnyt.

Snacksize Oy:n tuotannoista vastaavan henkilön työkokemusvaatimus ei täyttnyt.

Luomustudio Productions Oy:n, Refedo Oy:n tuotannoista vastaavan henkilön tutkintovaatimus eikä työkokemusvaatimus täytyneet.

Funny Films Oy eikä Refedo Oy olleet ilmoittaneet osa-alueen 2 referenssejä, tuotannoista vastaavaa henkilöä eikä täydentänyt hintaliitettä.

Näin ollen Fanny Films Oy ei täytä tarjoajalle asetettuja soveltuvuusvaatimuksia osa-alueella 2 ja tarjoaja tulee sulkea pois osa-alueen 2 osalta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takia. Filmbutik Oy, Flux Productions Oy, pioneeri production oy, Sakea Osakeyhtiö, Tussitaikurit Oy, Snacksize Oy, Luomustudio Productions Oy sekä Refedo Oy eivät täytä tarjoajalle asetettuja soveltuvuusvaatimuksia, ja tarjoajat tulee sulkea pois tarjouskilpailusta tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takia.

Kaikki muut tarjoajat täyttävät tarjosten perusteella soveltuvuudelle asetetut vaatimukset.

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat edellytykset on tarkastettu lukuun ottamatta pakollisia poissulkemisperusteita, jotka tarkastetaan päätöksenteon jälkeen ennen mahdollisen sopimuksen tekemistä tarjoajan toimittamien rikosrekisteriotteiden perusteella.

Tarjosten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Määräajassa saapuneet tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjosten vertailu

Hankittavien palveluiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hinta-laatusuhteeltaan parasta tarjousta.

Tarjouspyynnön kohdan Päätöksenteon perusteet mukaan hinnan painoarvo on 60 % ja laadun 40 %. Laadun vertailu tehtiin molempien osa-alueiden osalta erikseen tarjouspyynnössä kerrottujen kriteerien mukaisesti. Laadun osalta arvioitiin osa-alueessa 1 tarjoajan palauttama tuotantosuunnitelma ja osa-alueessa 2 tarjoajan laadun arviointiin ilmoittama referenssi.

Tarjousten vertailu hinta- ja laukupisteineen sekä laadun vertailun pisteytys ja pisteytykseen perustuva muistio ovat tämän päätöksen liitteinä. Vertailun perusteella puitejärjestelyyn valitaan etusijajärjestyksessä seuraavat tarjoajat.

Osa-alue 1. Videotalliointi tai käsikirjoitettu tuotanto

1. Kapina Oy:n (2857443-6)
2. Mättö Media Oy:n (2754257-1)
3. Videolle Productions, Sanoma Media Finland Oy:n (1515901-4)

Osa-alue 2. Suorat lähetykset

1. Stremia Oy:n (2377558-9)
2. Cine Aesthetics Oy:n (2184149-0) :Ryhmittymä Rockway Media Group ((2076422-7) / Cine-A
3. Mättö Media Oy:n (2754257-1)

Sovellettavat säännökset ja päätöstoimivalta

Hankintalain (1397/2016) 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Kansliapäällikkö päätti yhteishankintojen toimivallan siirrosta hankintajohtajalle päätöksellään 15.6.2017, 37 §.

Lisätiedot

Jaana Kalliomaa, Hankinta-asiantuntija, puhelin: (09) 310 28091
jaana.kalliomaa(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/9

§ 33

Helsingin kaupungin työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen uudistus

HEL 2024-000291 T 10 07 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Tarja Näkki. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää Helsingin kaupungin työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen osalta seuraavaa:

- Kaupunki luopuu asuntojen välivuokraamisesta palvelussuhdeasuntokäyttöön omistamaltaan Kiinteistö Oy Auroranlinnalta.

- Helsingin kaupungin työntekijät voivat hakea vuokra-asuntoa suoraan Kiinteistö Oy Auroranlinnalta, joka priorisoi kaupungin työntekijöiden asuntohakemukset muiden asuntohakemusten edelle. Helsingin kaupungin työntekijöillä säilyy mahdollisuus saada vuokra-asunto jatkos-

22.01.2024

Asia/9

sakin vuokra-asuntomarkkinoiden keskivuokratasa edullisemmin Kiinteistö Oy Auroranlinnan kautta.

- Nykyisten palvelussuhdeasuntojen vuokrasopimukset muutetaan 1.1.2025 lukien tavallisiksi vuokrasopimuksiksi, jotka eivät ole enää sidoksissa palvelussuhteen keston. Näin vuokralaisten asumisoikeus jatkuu aiemmasta poiketen myös työsuhteen päättymisen tai eläkkeelle jäämisen jälkeen.

- Kaupunkiympäristön toimialan itse omistamien palvelussuhdeasuntokäytössä olevien asuntojen vuokrasopimukset muutetaan 1.1.2025 lukien tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Samoin yksittäisten muiden toimijoiden omistamien asuntojen palvelussuhdeasuntovuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi tai asukkaille tarjotaan mahdollisuutta vuokrata asunto kaupungin omasta asuntokannasta.

- Kaupunki sitoutuu korvaamaan kaikki loput siirtyviin vuokrasopimuksiin liittyvät subventiokustannukset Kiinteistö Oy Auroranlinnalle, kunnes ne on saatu maksettua kokonaan. Tämän on arvioitu vievän kolmesta neljään vuotta.

- Rekrytointiprosessin tueksi perustetaan uusi asumisen ratkaisuihin keskittyvä neuvontapalvelu, jonka kautta uusia työntekijöitä autetaan löytämään heille sopiva asumismuoto.

Esittelijän perustelut

Nykyinen palvelussuhdeasuntokanta ja tunnistetut kehittämiskohdat

Helsingin kaupunki on hankkinut palvelussuhdeasuntoja tukemaan henkilöstön saatavuutta erityisesti työvoimapula-aloilla. Pääosa Helsingin kaupungin palvelussuhdeasunnoista kohdentuu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstölle, joiden asuntohakemukset on priorisoitu asukasvalinnassa.

Palvelussuhdeasuntokäytössä olevia asuntoja on yhteensä 1 608 kpl (8.1.2024) ja ne ovat pääosin vapaarahoitteisia asuntoja. Kaupunkiympäristön toimialan Asuntoyksikkö on vuokrannut niistä suurimman osan, eli 1 154 asuntoa kaupungin omistamalta Kiinteistö Oy Auroranlinnalla (jatkossa Auroranlinna). Loput palvelussuhdeasuntokäytössä olevat asunnot omistaa kaupunkiympäristön toimiala itse (427 asuntoa) sekä yksittäiset toimijat (27 asuntoa).

Tammikuussa 2024 asuntoja on ollut tyhjillään noin 140 kpl eli noin 9 %. Tavanomaisimmat tyhjillään olon syyt ovat muun muassa remontit tai asuntotarjouksista kieltäytyminen sijainnin tai muun syyn vuoksi. Pääkaupunkiseudun runsaan vuokra-asuntotarjonnan vuoksi kaupun-

gin palvelussuhdeasuntojen tyhjillään oloaste on viime vuosina ollut yleisesti ottaen korkea, mikä on aiheuttanut osaltaan kuluja.

Kaupungin palvelussuhdeasuntokanta on suurimmaksi osaksi 1980-luvulla rakennettuja kohteita. Vanhan asuntokannan tilastollisesti edulliset vuokrat eivät vastaa asuntojen todellista markkina-arvoa, koska vastaavia asuntoja voi löytää edullisemmin vapailta markkinoilta.

Aikaisempia palvelussuhdeasumisen kehittämistoimenpiteitä

Kaupunginhallituksen vahvistamat palvelussuhdeasuntoja koskevat periaatteet tulivat voimaan 1.1.2009 lukien (KH 17.12.2007, § 1630). Periaatteita on myöhemmin päivitetty muun muassa valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä kaupunginhallituksen tekemien linjausten mukaisesti (KV 25.09.2019, § 261). Päivitykset ovat koskeneet esimerkiksi palvelussuhdeasuntojen kohdentamisen tehostamista työvoimapuolaloille sekä vuokrasuhteen kestoa.

Sittemmin kaupunginhallitus teki päätöksen palvelussuhdeasuntojen vuokrien määritys- ja tarkistusmallin muuttamisesta 1.9.2022 lukien, koska aikaisemmin käytössä ollut malli ei tuottanut asuntomarkkinoilla riittävän kilpailukykyisiä vuokria (KH 27.06.2022, § 510). Perusajatuk-sena oli edelleen, että vuokrat seuraisivat markkinavuokrien kehitystä, mutta olisivat keskivertovuokria alhaisempia. Vuokrien kohtuullisuus pyrittiin varmistamaan paremmin ottaen kuitenkin huomioon, etteivät vuokrat alittaisi verottajan luontoisetupäätöksen asuntoedun arvoja, jolloin vuokralaiselle saattaisi muodostua verotettavaa etuutta. Myös vanhojen ja uusien vuokralaisten vuokrien yhdenmukaisuuden varmistaminen otettiin paremmin huomioon.

Uutena vuokranmääritysmallina otettiin käyttöön markkinaehtoinen, KTI Kiinteistötieto Oy:n aineistoon perustuva mediaanivuokra, joka pohjautuu noin 100 000 vapaarahoitteisen asunnon vuokratietoihin, ja josta kaupunki tekee 20 %:n alennuksen (KTI-mediaani – 20 %). Vuokranmääritysmalli perustuu ammattimaiseen vuokraustoiminnan harjoittamiseen KTI Kiinteistötieto Oy:n toimiessa määritysmateriaalin tuottajana. KTI:n markkinavuokra-aineisto on käytössä myös Kiinteistö Oy Auroranlinnalla.

Viime vuosina on toteutettu myös useita erillisiä palvelussuhdeasuntoja koskevia kehittämistoimenpiteitä liittyen muun muassa asuntojen markkinointiin ja hallinnoinnin sujuvoittamiseen.

Kaupungin johtoryhmä edellytti kokouksessaan 3.5.2022, että palvelussuhdeasuntojen merkityksestä ja nykyisen toimintamallin tarkoituksenmukaisuudesta sekä sen vaihtoehdoista tulee tehdä kriittinen, kokonaisvaltainen tarkastelu.

Palvelussuhdeasuntoja koskevaa kokonaistilannetta ja kehitysmahdollisuuksia lähdettiin selvittämään kaupunginkanslian henkilöstöosaston ja toimialojen välisessä yhteistyökokoonpanossa syksyllä 2022. Taus-taselvittelyssä ilmeni muun muassa, että palvelussuhdeasumisella ei ole tutkitusti todennettavissa olevaa vaikutusta työvoimapula-alojen henkilöstön veto- tai pitovoimaan. Poikkeuksena todettiin kuitenkin ti-lanteet, joissa työntekijä muuttaa muualta Helsinkiin ja tarvitsee no-peasti asumisratkaisua voidakseen aloittaa työssään.

Viime vuosien aikana tehtyjen linjausten ja toimeenpantujen kehittämis-toimenpiteiden ansiosta sisään- ja ulosvuokrauksen vuokrien erosta syntyneet subventiokustannukset sekä tyhjiillään olevista palvelussuh-deasunnoista aiheutuneet kustannukset on saatu laskemaan niiden ol-lessa kuitenkin edelleen yli kolme miljoonaa euroa. Tästä syystä lisä-toimenpiteet ovat edelleen tarpeellisia.

Tavoitetila työntekijöiden asumista tukevien ratkaisujen osalta

Palvelussuhdeasuntoja koskevien kehittämistoimien lähtökohtina on otettu huomioon erilaisia näkökulmia henkilöstöpolitiikan, talouden sekä asuntojen omistajuuden ja hallinnoinnin kannalta.

Asumista tukevien ratkaisujen tulisi edistää työnantajan vetovoimai-suutta kaikissa ammattiryhmissä eikä muutos saisi heikentää työvoi-man saatavuutta työvoimapula-aloilla. Muutoksessa tulisi ottaa huo-mioon myös ulkomailta rekrytoitavat työntekijät.

Asuntojen kysynnän ja tarjonnan sekä hinta-laatu -suhteen tulisi kohda-ta nykyistä paremmin. Subventioita sekä asuntojen tyhjiillään olosta ai-heutuvia kuluja tulisi vähentää suunnitelmallisesti.

Vuokrasuhteiden hallinnointia tulisi yksinkertaistaa ja selkeyttää luopu-malla välivuokrauksesta. Työntekijöiden asumisen hallinnointi ja asun-tojen tarjoaminen tulisi keskittää selkeästi yhdelle taholle. Mahdollisissa erityistilanteissa toimialat voisivat kuitenkin edelleen erillissopimuksin sopia kaupunkiympäristön toimialan asuntokannan käyttämisestä (esi-merkiksi ulkomailta rekrytoitavien väliaikaiset asumisjärjestelyt tai ns. laitosasuminen liikuntapaikkojen tai koulujen yhteydessä).

Välivuokrauksesta luopuminen

Asuntojen palvelussuhdeasuntokäyttöön välivuokraamisesta luopumi-nen ja työntekijöiden asumisen järjestämisen keskittäminen suoraan asuntojen omistajalle olisi tarkoituksenmukaista, sillä se yhtenäistäisi vuokrausprosessin ja parantaisi tiedonkulkua vuokranantaja-omistajan ja vuokralaisen välillä.

Asuntojen korjaus- ja huoltotoimenpiteiden tekeminen ja säännöllisestä ylläpidosta huolehtiminen joustavoituisi ja nopeutuisi välikäsien poistussa, mikä lisäisi asukastyytyväisyyttä.

Asuntojen käyttöaste oletettavasti nousisi, ja sitä kautta mahdollistuisi vuokratason kokonaistarkastelu suhteessa markkinavuokriin.

Esitetyn uudistuksen jälkeen työntekijöiden asuminen jatkuisi edelleen vuokra-asuntomarkkinoiden keskivuokratasoa edullisempänä. Esimerkiksi vuoden 2023 lopulla vapaarahoitteisten asuntojen keskivuokra on ollut Helsingissä 22,07 euroa/neliö, kun Auroranlinnan asuntojen keskivuokra on ollut 16,58 euroa/neliö.

Muutos vapauttaisi kaupunkiympäristön toimialan asumisen palvelun resursseja tehokkaammin muihin toimintoihin, kuten tukiasuntovuokrauksen hallinnointiin, neuvontapalveluun tmv.

Muutoksen yhteydessä perustettaisiin uusi asumisen ratkaisuihin keskittyvä neuvontapalvelu, jonka kautta uusia työntekijöitä autettaisiin löytämään juuri heille sopiva asumismuoto.

Helsingin kaupungin henkilöstölle tarjolla olevien asuntojen määrä ja valikoima moninkertaistuisi (jatkossa asuntokanta olisi noin 6 000 asuntoa verrattuna nykyiseen 1 608 asuntoon), mikä poistaisi työvoimapulajalojen ammattiryhmiin kohdistuneen yksityiskohtaisen priorisointitarpeen. Helsingin kaupungin työntekijät olisivat vastaisuudessa toimialasta ja tehtävästä riippumatta Auroranlinnan asukasvalinnassa etusijalla.

Vuokrasopimukset

Auroranlinnan kanssa tehtävät vuokrasopimukset olisivat jatkossa tavallisia, toistaiseksi solmittavia vuokrasopimuksia, eivätkä siis enää palvelussuhdeasuntoja koskevia vuokrasopimuksia. Vuokrasopimukset eivät siis enää olisi sidoksissa palvelussuhteen keston, vaan asunnoissa voisi jatkaa asumista myös työsuhteen päättymisen tai eläkkeelle jäämisen jälkeen.

Samassa yhteydessä kaupunkiympäristön toimialan itse omistamien palvelussuhdeasuntokäytössä olevien asuntojen vuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Samoin yksittäisten muiden toimijoiden omistamien asuntojen palvelussuhdeasuntovuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi tai asukkaille tarjotaan mahdollisuutta vuokrata asunto kaupungin omasta asuntokannasta.

Subventiokustannukset sekä asuntojen tyhjiällä olosta aiheutuvat kulut

Kaupungille on syntynyt subventiokuluja sisään- ja ulosvuokrauksen vuokrien suuruuseroista, eli siitä, että palvelussuhdeasuntovuokralaisilta on peritty matalampia vuokria, kuin mitä palvelussuhdeasuntojen omistajat ovat perineet ko. asunnoista kaupungilta.

Osassa nykyisiä vuokrasopimuksia kaupunki on subventoinut välivuokrattujen asuntojen vuokraa perimällä asukkailta verohallinnon luontoi-setupäätöksen asuntoedun arvoa alemmaa vuokraa. Aikaisemman vuokranmääritysmallin mukaisten maltillisten vuokrankorotusehtojen vuoksi joidenkin asuntojen vuokrat jäivät vuosien aikana jälkeen markkinavuokrien kehityksestä. Näiden asuntojen vuokria on tarkistettu vuokrankorotusehtojen mukaisesti vuosittaisten vuokrantarkistusten yhteydessä siten, että subventioiden määrää on saatu jonkin verran laskettua. 1.9.2022 käyttöön otetun vuokrien määritys- ja tarkistusmallin aikana uusia subventiokuluja ei pitäisi enää syntyä.

Subventioiden lisäksi kuluja on syntynyt siitä, että asuntoja on ollut tyhjillään eli sopimuksettomassa tilassa esimerkiksi asukasvaihtojen tai muutto- ja linjaremonttien vuoksi. Vuokrattavista asunnoista on ollut väliaikaisesti tyhjillään vuonna 2021 keskimäärin noin 16 %, marraskuussa 2023 noin 12 % ja tammikuussa 2024 noin 9 %.

Subventiot ja asuntojen tyhjillään olosta aiheutuneet kustannukset 2018–2023:

2018: 2,7 milj.euroa,
2019: 3,0 milj.euroa,
2020: 2,9 milj.euroa,
2021: 3,8 milj.euroa,
2022: 4,8 milj.euroa ja
2023: ~ 3,3 milj.euroa.

Subventiokustannukset sekä tyhjillään olosta aiheutuneet kustannukset olivat vuosina 2018–2020 yhteensä keskimäärin 2,9 miljoonan euron luokkaa vuoteen 2021 saakka. Summasta noin puolet oli asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvia kuluja ja noin puolet vuokrien subventointikustannuksia. Vuonna 2021 kustannusten yhteissumma nousi jo 3,8 miljoonaan euroon ja vuonna 2022 4,3 miljoonaan euroon, ja samalla asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvien kulujen määrä ohitti subventiokustannukset niin, että ne olivat jo yli puolet suurempia (vuonna 2022 tyhjillään olosta aiheutuvat kulut olivat noin 3 miljoonaa euroa subventiokustannusten ollessa noin 1,3 miljoonaa euroa).

Asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvien kustannusten hallintaan saamiseksi palvelussuhdeasuntokantaa ryhdyttiin pienentämään suunnitelmallisesti luopumalla pitkään tyhjillään olleista, haasteellisista vuok-

rauskohteista. Palvelussuhdeasuntokannan pienennyksillä saatiinkin aikaan noin 800 000 euron säästö vuodelle 2023 kohdentuneisiin asuntojen tyhjillään olosta aiheutuviin kustannuksiin niin, että vuoden 2023 asuntojen tyhjillään olosta aiheutuvat kulut olivat noin 2,4 miljoonaa euroa ja subventiokustannukset noin 840 000 euroa.

Vuosittaisten vuokrantarkistusten yhteydessä vuokria tarkistetaan jatkossakin siten, että subventioista voidaan ennen pitkää luopua. On arvioitu, että subventiokustannusten poisto tulisi viemään kaiken kaikkiaan kolmesta neljään vuotta nykyisiä vuokrasopimusehtoja noudattaen.

Subventiokustannusten määrä vuosina 2024–2027 tulee olemaan edelleen laskeva, ja kaupunki sitoutuisi korvaamaan nämä kustannukset Auroranlinnalle, jotta asukkaiden vuokrataso ei muuttuisi välivuokrauksesta luopumisen ja vuokrasopimusten siirron takia.

Valtiontukiarviointi

Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kiinteistö Oy Auroranlinnalle korvattavaa subventiota on arvioitu valtiontukisäännösten valossa. Kiinteistö Oy Auroranlinnan katsotaan olevan SEUT 107(1) artiklassa tarkoitettu yritys, jolloin valtiontukisäännöt tulevat sovellettaviksi (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä EUVL 2016/C 262/01, kohta 6 ja 12).

Tuki myönnetään ainoastaan Suomessa ja pääsääntöisesti Helsingissä toimivalle yritykselle ja tuki kohdistuu ainoastaan osaan Auroranlinnan vuokraamista asunnoista. Auroranlinnan tuottamat palvelut eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita muista jäsenvaltioista. Ottaen huomioon tuen luonne ja tarkoitus toimenpiteen vaikutus rajat ylittävien investointien tai sijoittautumisen edellytyksiin on korkeintaan marginaalinen (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä EUVL 2016/C 262/01, kohta 196). Auroranlinnalle korvattava subventio ei täten vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä tuki siten sisällä SEUT 107(1) artiklassa tarkoitettua valtiontukea.

Voimaantulon ajankohta ja tapa

22.01.2024

Asia/9

Kaupunki luopuu Auroranlinnan omistamien asuntojen välivuokrauksesta palvelussuhdeasuntokäyttöön, jolloin vuokralaisten vuokrasopimukset kaupunkiympäristön toimialan kanssa irtisanotaan kuuden kuukauden irtisanomisajalla ja vuokralainen solmii vuokrasopimuksen suoraan Auroranlinnan kanssa 1.1.2025 lukien.

Samassa yhteydessä myös kaupunkiympäristön omistamien palvelussuhdeasuntokäytössä olevien asuntojen vuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Samoin yksittäisten muiden toimijoiden omistamien asuntojen palvelussuhdeasuntovuokrasopimukset muutetaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi tai asukkaille tarjotaan mahdollisuutta vuokrata asunto kaupungin omasta asuntokannasta.

Palvelussuhdeasuntojen välittäminen uusille asukkaille päättyy kaupunkiympäristön toimialalla 29.2.2024 ja uusien vuokralaisten vuokrasopimukset solmitaan suoraan Auroranlinnan kanssa 1.3.2024 lukien.

Asia on käsitelty henkilöstöjärjestöjen kanssa. Kaupungin henkilöstötoimikunnan 18.12.2023 antama lausunto on esityksen liitteenä.

Muutoksen vaikutuksia henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen tullaan seuraamaan ja seurannan tuloksia tullaan käsittelemään sekä kaupungin että toimialojen henkilöstötoimikunnissa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää palvelussuhdeasuntoja koskevista periaatteista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

22.01.2024

Asia/9

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Palvelukeskus Helsinki
Työterveys Helsinki

22.01.2024

Asia/10

§ 34

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan määräaikaisen virkasuhteen jatkaminen 1.8.2024 alkaen 31.12.2025 saakka

HEL 2023-014199 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jatkaa toimitusjohtaja Saara Kannon määräaikaisuutta Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan avoimen viran hoitajana 1.8.2024 - 31.12.2025 saakka, tai enintään siihen saakka, kun määräaikaisuuden peruste on olemassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi vain viranhaltijan omasta pyynnöstä tai jos määräajaksi ottamisesta erikseen säädetään taikka tehtävän luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu näihin rinnastettava kunnan tai hyvinvointialueen toimintaan liittyvä määräaikaista virkasuhdetta edellyttävä seikka sitä vaatii.

Liikenneliikelaitoksen toimitusjohtaja vastaa ensisijaisesti metroliikenteen harjoittamisesta ja rataverkon haltijuudesta tehtävistä ilmoituksista

liikenne- ja viestintävirastolle sekä kaupunkiraideliikennemääräyksen edellyttämän turvallisuusjohtamisjärjestelmän järjestämisestä.

Kaupunginhallitus otti 21.3.2022, § 217 diplomi-insinööri Saara Kannon toimitusjohtajan määräaikaiseen virkaan 30.6.2023 saakka. Kaupunginhallituksen 19.9.2022, § 634 tekemällä päätöksellä tehtävän määräaikaisuutta jatkettiin 31.7.2024 saakka.

Syksyllä 2023 saadun tiedon mukaan hovioikeus on varautunut Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan oikeudenkäynnin pääkäsittelyn alkamiseen elokuussa 2024 jatkuen kesäkuuhun 2025. Välituomion ennakoidaan tulevan maaliskuussa 2026 ja vahingonkorvausvaatimukset olisivat käsittelyssä huhtikuusta kesäkuuhun 2026. Tällä hetkellä vahingonkorvauksia koskevan päätöksen arvioidaan tulevan alkuvuodesta 2027. Määräaikaisuutta varaudutaan arvioimaan tarkemmin, kun aikataulu täsmentyy. Tästä syystä toimitusjohtajan määräaikaista virkasuhdetta esitetään jatkettavaksi tässä vaiheessa 31.12.2025 saakka.

Hallintosäännön 23 luvun 2 §:n 1 kohdan mukaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan liikelaitoksen johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Toimitusjohtajan virkaa määräaikaisesti hoitava Saara Kanto täyttää viran kelpoisuusvaatimukset ja hän on sopiva hoitamaan kyseistä virkaa määräaikaisesti edelleen.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää liikelaitoksen johtajan virkaan ottamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

22.01.2024

Asia/10

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia

§ 35

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen varatoimitusjohtajan määräaikaisen viran jatkaminen 1.8.2024 alkaen 31.12.2025 saakka

HEL 2023-015425 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jatkaa kaupunkiympäristön toimialalle sijoittuvan Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen varatoimitusjohtajan määräaikaista virkaa 1.8.2024 - 31.12.2025 tai enintään siihen saakka, kun perusteet määräaikaiselle viralle ovat olemassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Varatoimitusjohtajan määräaikainen virka perustettiin kaupunginhallituksessa 19.9.2022, § 635 ajalle 20.9.2023 -31.7.2024, koska toimitusjohtajan virantoimituksen oletettiin päättyvän 31.7.2024, jolloin myös varatoimitusjohtajan viran tarve lakkaisi.

Syksyllä 2023 saadun tiedon mukaan hovioikeus on varautunut Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan oikeudenkäynnin pääkäsittelyn alkamiseen elokuussa 2024 jatkuen kesäkuuhun 2025. Välituomion ennakoidaan tulevan maaliskuussa 2026 ja vahingonkorvausvaatimukset olisivat käsittelyssä huhtikuusta kesäkuuhun 2026. Tällä hetkellä vahingonkorvauksia koskevan päätöksen arvioidaan tulevan alkuvuodesta 2027. Määräaikaisuutta varaudutaan arvioidaan tarkemmin, kun aikataulu täsmentyy. Tästä syystä varatoimitusjohtajan määräaikaista virkaa esitetään jatkettavaksi tässä vaiheessa 31.12.2025 saakka.

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Tehtävä on perustettava virkana silloin, kun siihen sisältyy julkisen vallan käyttöä, kuten mm. toisen etuun ja velvollisuuksiin vaikuttavien päätösten tekemistä, esittelyä kunnallisessa päätöksentekoprosessissa, kaupungin delegoidun päätösvallan käyttämistä ja sellaisia valmistelu- toimenpiteitä, joilla on merkittävää vaikutusta julkisen vallan käyttöä koskevaan päätöksentekoon. Lisäksi tehtäviin kuuluu toimia virkasuh- teessa olevan toimitusjohtajan sijaisena tämän ollessa estyneenä.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 § 2 momen- tin mukaan viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi, jos esimerkiksi teh- tävän luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu näihin rinnastettava kunnan tai hyvinvointialueen toimintaan liittyvä määräaikaista virkasuhdetta edel- lyttävä seikka sitä vaatii.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 § 3 momen- tin ja hallintosäännön 23 luvun 2 §:n nojalla virka voidaan täyttää ilman julkista hakumenettelyä silloin, kun kysymyksessä on määräaikainen virka.

Määräaikaiselle viralle on varattu määräraha liikenneliikelaitoksen ta- lousarviossa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia

22.01.2024

Asia/12

§ 36

Konepajan lukion ja aikuislukion tilojen perusparannusta ja käyttötarkoituksen muutosta koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen (Vallila, Töysänkatu 2)

HEL 2023-013996 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi osoitteessa Töysänkatu 2 sijaitsevien tilojen perusparannusta ja käyttötarkoituksen muutosta koskevan 31.10.2023 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 6 010 brm² ja arvonlisäveroton enimmäishinta on 7 200 000 euroa syyskuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma Konepajan lukio Töysänkatu 2, 31.10.2023

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarve

Helsingin kaupungin linjauksen mukaan lukiopaikka taataan 60 prosentille helsinkiläisistä nuorista. Koulutustakuuennusteen mukaan vuonna 2030 tarvitaan noin 700 lukion aloituspaikkaa enemmän kuin vuonna 2021.

Vallilassa sijaitsevia sekä kaupungin omia tiloja että opetuskäytössä olleita yksityisten toimijoiden tiloja on vapautunut vuoden 2023 aikana aiemmasta käytöstä. Tiloja kunnostetaan ja muutetaan vastaamaan lukio- ja ammatillisen opetuksen tilatarpeisiin.

Vallilan lukiokampukselle kootaan nuorten ja aikuisten lukio- ja perusopetustoimintaa nykyisistä eri puolilla Helsinkiä sijaitsevista toimipisteistä kolmeen toimipisteeseen. Lukiokampuksen tilahankkeisiin kuuluvat nyt päätettävänä oleva Konepajan lukion ja aikuislukion tilahanke osoitteeseen Töysänkatu 2 sekä vuokrahankkeina toteutettavat, omina asioinaan päätöksenteossa käsiteltävät Konepajan lukion ja aikuislukion toinen tilahanke osoitteeseen Elimäenkatu 23 ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston hius- ja kauneudenhoitoalan tilahanke osoitteeseen Nilsiänsäntie 6. Tilojen sijoittuminen kävelyetäisyydelle toisistaan mahdollistaa niiden yhteiskäytön mm. ruokailu- ja liikuntatilojen osalta.

Konepajan lukion ja aikuislukion tilahankkeiden myötä aikuislukion useaan toimipisteeseen hajautettu toiminta keskitetään pysyviin tiloihin lukuun ottamatta Itä-Helsingin iltaopetuksen toimipistettä, jonka toiminta sijoittuu kielilukion uuteen rakennukseen Myllypurossa.

Konepajan lukiossa ja aikuislukiossa toimivat lukion nuorten linja, osa aikuisten lukio-opetuksesta, ammattilukio sekä aikuisten perusopetus. Konepajan lukiossa ja aikuislukiossa tullaan järjestämään opetusta yhteensä noin 1 190 opiskelijalle, joista noin 750 tulee toimimaan Töysänkatu 2:n tiloissa. Perusparannuksen jälkeen tiloissa voidaan järjestää opetusta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muuntuviin tarpeisiin. Tilojen monipuolinen käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa.

Elimäenkatu 23 ja Töysänkatu 2 tiloihin perustetaan yhteensä noin 640 nuorten linjan tilapaikkaa, mikä merkitsee 200 uutta nuorten lukiokoulutuksen aloituspaikkaa vuosittain alkaen syksystä 2024. Tilapaikoista 40 varataan opiskelijoille, jotka suorittavat opinnot neljässä vuodessa. Konepajan lukion käyttöön toteutettavat tilat valmistuvat vaiheittain, mikä vastaa vuosittain kasvavan opiskelijamäärän mukaista tilantarvetta. Töysänkatu 2 tilat on otettu osittain lukion käyttöön elokuussa 2023. Muutostyöt valmistuvat kokonaisuudessaan siten, että tilat voidaan ottaa kalustettuna käyttöön elokuussa 2025.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 13.6.2023, 125 § hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen.

Hankesuunnitelma

Hankesuunnitelma koskee osoitteessa Töysänkatu 2 sijaitsevien tilojen perusparantamista ja käyttötarkoituksen muutosta Konepajan lukion ja aikuislukion opetustiloiksi. Töysänkatu 2:sta on vapautunut tiloja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinnon käytöstä. Rakennus on kaupungin omistuksessa.

Hankkeesta on laadittu 31.10.2023 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yh-

teistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan ja pelastuslaitoksen edustajia, rakennusvalvonnan esteettömyysasiantuntijaa sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Hankkeessa toteutetaan turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat, jotka luovat hyvät puitteet Konepajan lukion ja aikuislukion päivä- ja iltatoiminnalle ja vastaavat lukio-opetuksen palvelutarpeisiin.

Tilat suunnitellaan kaupunkitasoisten mitoitusperiaatteiden ja suunniteluohjeiden mukaan siten, että tilat mahdollistavat lukion opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamisen. Teknisillä ratkaisuille mahdollistetaan tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen oppimista ja lisätään teknologian ymmärtämistä ja osaamista.

Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille oppijoille sopiviksi sekä yhteisöllisyyttä tukevaksi oppimisen ympäristöksi. Toiminnan suunnitteluun osallistetaan henkilöstön lisäksi opiskelijoiden edustajat.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on noin 6 010 brm², 5 150 htm².

Rakentamiskustannukset

Kustannusarvio muutostöistä lukiokäyttöön on arvonlisäverottomana yhteensä enintään 7 200 000 euroa syyskuun 2023 kustannustasossa.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Hankesuunnitelman mukainen kokonaisvuokra-arvio kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on 2 766 487 euroa vuodessa (28,19 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokran osuus on 12,11 euroa/htm²/kk). Neliövuokran perusteena on 8 179 htm², josta lukion käytössä oleva osuus on 5 150 htm².

Nykyinen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuosivuokra Töysänkatu 2 tiloista on noin 1 944 000 euroa vuodessa, joten vuosivuokra nousee muutuskustannusten takia noin 822 000 euroa.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan. Ylläpitoavuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Hankkeen rahoitus

Talousarvion 2024 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2024–2033 on hankkeelle varattu 9,78 milj. euroa siten, että rakennustyöt ajoittuvat vuosille 2024–2025.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutus- ja ylläpitovastuu on kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelulla.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa kesäkuussa 2024 ja valmistua heinäkuussa 2025, jotta toiminta tiloissa voi alkaa elokuussa 2025.

Väistötilat

Väistötiloja ei tarvita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 14.11.2023, 269 § antanut puoltavan lausunnon Konepajan lukion ja aikuislukion tilojen hankesuunnitelmasta ja todennut, että hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen toteutuksella varmistetaan nuorille fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö, jonka suunnitteluratkaisuilla tuetaan yhteisöllisyyden muodostumista.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 milj. euroa. Kaupunginhallitus on 18.9.2017, 865 § päättänyt, että kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonlisäveroton kustannusarvio on enintään 5 milj. euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 milj. euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

22.01.2024

Asia/12

1 Hankesuunnitelma Konepajan lukio Töysänkatu 2, 31.10.2023

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman 31.10.2023 liitteet Konepajan lukio Töysänkatu

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 14.12.2023
§ 125

HEL 2023-013996 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteeseen Töysänkatu 2, Teollisuuskatu 23 toteutettavan hankkeen perusparannuksen 31.10.2023 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta arvonlisäverottomana on 7 200 000 euroa syyskuun 2023 kustannustasossa ja muutosalueen laajuus on noin 6010 brm². Rakennuksen kokonaislaajuus on noin 8700 brm².

Käsittely

14.12.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Päivi Halme. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Päivi Halme, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 38862
paivi.halme(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.11.2023 § 269

22.01.2024

Asia/12

HEL 2023-013996 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 31.10.2023 päivätystä osoitteeseen Töysänkatu 2 sijoittuvien Konepajan lukion ja aikuislukion tilojen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovituissa aikatauluissa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/13

§ 37

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Merisatamanrannan jäätelökioskin suojeluesityksestä

HEL 2023-014706 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 20.11.2023
- 2 Lausuntopyyntö 20.11.2023, liite, Rakennuksen suojeluesitys Helsingin Jäätelötehdas-1
- 3 Lausuntopyyntö 20.11.2023, liite, Rakennustapaselitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin Jäätelötehdas Oy on tehnyt Uudenmaan ELY-keskukselle esityksen Ullanlinnassa, Merisatamanranta 10:ssä sijaitsevan jäätelökioskin suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla. Suojeluesityksen tekijä on rakennuksen omistaja.

Kohde on Arkkitehtitoimisto Juhani Pallasmaa Ky:n suunnittelema, vuonna 1998 valmistunut kioskirakennus. Se on vakiintunut osa rannan virkistyspalveluita.

Kaavoitustilanne

Alueen voimassa oleva asemakaava (nro 9460) on vahvistettu vuonna 1990. Asemakaavassa on osoitettu merenrantaan yleiselle jalankululle varattu alueen osa, jonka erottaa ajoradasta puistoalue (VP). Kioski sijaitsee puistoalueella eikä sen paikkaa ole merkitty asemakaavaan. Asemakaavassa ei puistoalueelle tai siihen kuuluville rakenteille ole erityisiä määräyksiä tai säilyttämis- tai suojelumerkintöjä. Kaupungin rekistereissä ei kyseisellä rakennuksella ole myöskään rakennustunnusta eli virallista rakennuksen statusta.

Kantakaupungin alueella on käynnissä asemakaavojen ajantasaistamistyö, josta ensimmäisenä on valmistumassa Kampin alueen uusi asemakaava (nro 12874). Kaavoituksen tavoitteena on päivittää alueiden vanhentuneet ja eri-ikäiset asemakaavat vastaamaan toteutunutta nykytilannetta ja ohjata tulevaisuuden kehitystä. Kampin jälkeen työ etenee Kaartinkaupunkiin ja siitä edelleen seuraaviin kaupunginosiin. Uudet asemakaavat laaditaan kaupunginosa kerrallaan, mutta niiden keskinäistä laatimisjärjestystä ei ole vielä päätetty. Ullanlinnan uuden asemakaavan valmistumiseen menee kuitenkin vielä useita vuosia.

Asemakaavoituksessa on kuitenkin tutkittu syksyllä 2023 uuden kahvilarakennuksen sijoittumista Meripuistoon ja siinä yhteydessä tarkasteltu Meripuistoa laajempänä kokonaisuutena. Kahvilarakennuksen mahdollistava asemakaava valmistuu arviolta vuonna 2025 ja jäätelökioskin tilannetta on mahdollista tarkastella myös tässä yhteydessä jo ennen Ullanlinnan kaavoituksen valmistelua.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että kioskirakennukselle voidaan osoittaa suojelumerkintä asemakaavassa, mikäli museoviranomainen näkee sen tarpeelliseksi.

Jäätelökioskin suojeluarvot

Helsingin kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan, että suojeluesityksen kohteena oleva Merisatamanrannan kioski on iältään nuori, noin 25 vuotta vanha. Yleisen kulttuuriperintökäsityksen mukaan arvottaminen, jonka perusteella suojelua esitetään, vaatii ajallisesti yleensä useamman vuosikymmenen rakennusajankohdan ja arvottamisen välillä. Käsiillä olevassa tilanteessa kaupunginmuseo katsoo, että luonteva instrumentti tutkia Merisatamanrannan jäätelökioskin mahdollista suojelua on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti asemakaava.

Asemakaavan muutoksen yhteydessä kioskille on mahdollista osoittaa rakennusala ja -oikeus ja määritellä sille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa ja turvaa jatkossakin sen toiminnan. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tulee arvioitavaksi myös maisemaan ja kulttuuriympäristöön, niin viherympäristöön kuin rakennettuun ympäristöön liittyvät arvot ja mahdolliset suojelutarpeet.

Kaupunginmuseo kuitenkin toteaa, että asemakaavallinen tai lakiin perustuva suojeleminen ei sinällään varmista kohteen säilymistä. Rakennuksen tai rakennelman asianmukainen käyttö ja ylläpito sekä omistajan arvostava ja säilyttävä suhtautuminen kohteeseen ovat kaiken rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvän vaalimisen perusta ja lähtökohta. Tältä osin tilanne Merisatamanrannan jäätelökioskin osalta vaikuttaa erinomaiselta.

Kaupunginhallituksen kanta

Saatujen lausuntojen perusteella vaikuttaa perustellulta, että jäätelökioskin suojeleminen ratkaistaan asemakaavoituksessa joko käynnissä olevan uuden kahvilarakennuksen kaavoituksen tai Ullanlinnan laajemman asemakaavoituksen yhteydessä. Rakennuksen suojelevarjojen tarkentamiseksi tulisi laatia rakennushistoriallinen selvitys. Mahdollinen suojeleminen ei haittaa kaavoitusta.

Kaupunginhallitus ei näe esteitä myöskään erityislain mukaiselle suojelelulle siinä tapauksessa, että rakennusperintölain mukaisten suojelevarjojen perusteiden arvioitaisiin täyttyvän.

Esittelijän perustelut

Helsingin Jäätelötehdas Oy on tehnyt 17.11.2023 esityksen Merisatamanranta 10:ssä sijaitsevan jäätelökioskin suojelemisesta rakennusperintölailla. Uudenmaan ELY-keskus pyytää Museoviraston ja Helsingin kaupungin lausuntoa suojeleesityksestä 31.1.2024 mennessä.

Asiassa on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto 18.12.2023 ja kaupunginmuseon lausunto 8.1.2024. Esitys on lausunnoissa esitettyjen kannanottojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 20.11.2023
- 2 Lausuntopyyntö 20.11.2023, liite, Rakennuksen suojeleesitys Helsingin Jäätelötehdas-1
- 3 Lausuntopyyntö 20.11.2023, liite, Rakennustapaselitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.01.2024

Asia/13

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 8.1.2024

HEL 2023-014706 T 10 03 10

Helsingin kaupunginkanslia on pyytänyt Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalta Helsingin kaupunginmuseon lausuntoa Helsingin Jäätelötehdas Oy:n esityksestä Merisatamanrannassa sijaitsevan jäätelökioskin suojelemisesta rakennusperintölailla. Kohde on Arkkitehtitoimisto Juhani Pallasmaa Ky:n suunnittelema, vuonna 1998 valmistunut kioskirakennus. Kaupunginmuseo on tutustunut esitykseen ja perustehtävänsä mukaisesti lausuu asiasta kulttuuriperinnön ja -ympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Helsingin Jäätelötehdas Oy esittää, että heidän omistamansa, Helsingin Merisatamanrannassa sijaitseva jäätelökioski ansaitsee tulla suojeluksi. Perusteluinaan omistaja esittää seuraavaa: ” Jäätelökioskirakennuksen on suunnitellut kuuluisa suomalainen arkkitehti Juhani Pallasmaa. Professori Pallasmaa on toiminut Teknillisen korkeakoulun arkkitehtuurin professorina ja hänet tunnetaan parhaiten Rovaniemen taidemuseon suunnittelijana. Todella upeasti suunniteltu ja rakennettu kohde on paljon muutakin, kuin pelkkä jäätelökioski. Paikka on varmasti kaikille helsinkiläisille tuttu. Kioskilla käydään jäätelöllä häöpäivänä, treffeillä, perheen kanssa, koiran kera tai vaikka koko suvun voimin. Miljöö on sanoinkuvaamattoman upea. Jäätelön syömisen lisäksi asiakas saa paljon paljon paljon enemmän: hän saa kokemuksen, jossa nauttia upeasta ympäristöstä meren rannalla. Rakennus saa todella paljon kehuja asiakkailta ja se ansaitsee tulla huomioiduksi. Rakennuksen ympärillä on upeita vanhoja puita, joita Kaupunki hoitaa kauniisti.”

22.01.2024

Suojeluesityksen kohteena oleva jäätelökioski sijaitsee Eirassa Meripuiston ja Merisatamanranta-kadun eteläpuolisella alueella, jota koskeva asemakaava on tullut voimaan 30.11.1990 eli siis ennen kioskin rakentamista. Kohteesta hieman lounaaseen, Ursinin kallioiden eteläpuolelle on asemakaavassa osoitettu rakennusala ravintolalle ja venesataman toimintaa palveleville tiloille. Lisäksi rakennusalan viereen on merkitty alueen osa, jolle saa rakentaa ulkotarjoilualueita palvelevia kaatoksia. Ranta-alue, jolla kioski sijaitsee, on asemakaavassa osoitettu puistoalueeksi VP. Kyseiselle puistoalueelle ei asemakaavassa ole merkitty rakennusala. Asemakaavassa ei puistoalueelle tai siihen kuuluville rakenteille myöskään ole erityisiä määräyksiä tai säilyttämis- tai suojelumerkintöjä. Helsingin kaupungin karttapalvelun rekisteritiedoissa Merisatamanrannan kioskillä ei myöskään ole pysyvää tai muuta rakennustunnusta eli sillä ei ole virallista rakennuksen statusta.

Suojeluesityksen kohteena oleva Merisatamanrannan kioski on iältään nuori, noin 25 vuotta vanha. Yleisen kulttuuriperintökäsityksen mukaan arvottaminen, jonka perusteella suojelua esitetään, vaatii ajallisesti yleensä useamman vuosikymmenen rakennusajankohdan ja arvottamisen välillä. Olevassa tilanteessa kaupunginmuseo katsoo, että luonteva instrumentti tutkia Merisatamanrannan jäätelökioskin mahdollista suojelua on maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti asemakaava. Asemakaavan muutoksen yhteydessä kioskille on mahdollista osoittaa rakennusala ja -oikeus ja määritellä sille käyttötarkoitus, joka mahdollistaa ja turvaa jatkossakin sen toiminnan. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tulee arvioitavaksi myös maisemaan ja kulttuuriympäristöön, niin viherympäristöön kuin rakennettuun ympäristöön liittyvät arvot ja mahdolliset suojelutarpeet. Kaupunginmuseo kuitenkin toteaa, että asemakaavallinen tai lakiin perustuva suojelu ei yksin ja sinällään varmista kohteen säilymistä. Rakennuksen tai rakennelman asianmukainen käyttö ja ylläpito sekä omistajan arvostava ja säilyttävä suhtautuminen kohteeseen on kaiken rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvän vaalimisen perusta ja lähtökohta. Tältä osin tilanne Merisatamanrannan jäätelökioskin osalta vaikuttaa erinomaiselta.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 18.12.2023

HEL 2023-014706 T 10 03 10

Kaupunkiympäristön toimiala antaa lausunnon kaupunginhallitukselle:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

22.01.2024

Helsingin Jäätelötehdas Oy on tehnyt Uudenmaan ELY-keskukselle esityksen Ullanlinnassa, Merisatamanranta 10:ssä sijaitsevan jäätelökioskin suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla. Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa.

Kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että kioskirakennukselle voidaan osoittaa suojelumerkintä asemakaavassa, mikäli museoviranomainen näkee sen tarpeelliseksi. Kaupunkiympäristön toimiala ei näe esteitä myöskään lakisuojelelle siinä tapauksessa, että rakennusperintölain mukaisten suojelun perusteiden arvioidaan täyttyvän. Rakennuksen suojeluarvojen tarkentamiseksi tulisi laatia rakennushistoriallinen selvitys. Mahdollinen suojele ei haittaa kaavoitusta.

Jäätelökioski on sijainnut samalla paikalla jo yli 20 vuotta ja se on osa rantareitin virkistyspalveluita. Kioskirakennus on rakennettu vuonna 1998 ja sen on suunnitellut arkkitehti Juhani Pallasmaa.

Kaavoitustilanne

Alueen voimassa oleva asemakaava (nro 9460) on vahvistettu vuonna 1990. Asemakaavassa on osoitettu merenrantaan yleiselle jalankululle varattu alueen osa, jonka erottaa ajoradasta puistoalue (VP). Kioski sijaitsee puistoalueella eikä sen paikkaa ei ole merkitty asemakaavaan.

Kantakaupungin alueella on käynnissä asemakaavojen ajantasaistamistyö, josta ensimmäisenä on valmistumassa Kampin alueen uusi asemakaava (nro 12874). Kaavoituksen tavoitteena on päivittää alueiden vanhentuneet ja eri-ikäiset asemakaavat vastaamaan toteutunutta nykytilannetta ja ohjata tulevaisuuden kehitystä. Kampin jälkeen työ etenee Kaartinkaupunkiin ja siitä edelleen seuraaviin kaupunginosiin. Uudet asemakaavat laaditaan kaupunginosa kerrallaan, mutta niiden keskinäistä laatimisjärjestystä ei ole vielä päätetty. Ullanlinnan uuden asemakaavan valmistumiseen menee kuitenkin vielä useita vuosia.

Asemakaavoituksessa on lisäksi tutkittu syksyllä 2023 uuden kahvilarakennuksen sijoittumista Meripuistoon ja tarkasteltu Meripuistoa laajempänä kokonaisuutena. Kahvilarakennuksen mahdollistava asemakaava valmistuu arviolta vuonna 2025.

Jäätelökioskin kioskirakennus on mahdollista suojella joko Ullanlinnan uuden asemakaavan tai uuden kahvilarakennuksen mahdollistavan asemakaavan yhteydessä.

Lisätiedot

Otso Huhtala, arkkitehti, puhelin: 09 310 37296
otso.huhtala(a)hel.fi

§ 38

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle ravintola Meicun, Pihlajatie 34, rakennussuojeluesityksestä

HEL 2023-015801 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 12.12.2023
- 2 Lausuntopyyntö 12.12.2023, liite, suojeluesitys
- 3 Päätös 14.12.2023
- 4 Päätös 14.12.2023, liite, karttaote

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon Museoviraston tekemästä suojeluesityksestä otsikkoasiassa:

Ravintola Meiccu sijaitsee Helsingissä, Meilahden kaupunginosassa osoitteessa Pihlajatie 34. Ravintolan on vuonna 1946 perustanut alun perin Helsingin Osuuskauppa (HOK). Alkuperäiseltä nimeltään ravintola oli nimeltään Ravintola N:ro 11, mutta sitä on kutsuttu myös nimillä Kuusihokki, Risuhokki ja Käpyhokki.

Ravintola sijaitsee Pihlajatien ja Kuusitien kulmauksessa olevan asuin-kerrostalon toisessa kerroksessa. Vuonna 1945 valmistuneen seitsemänkerroksisen jälkifunkkis-kerrostalon pääpiirustuksia ovat signeeranneet arkkitehti T.A. Elo sekä arkkitehtiylioppilas Helge Lundström, ja

talon on rakennuttanut HOK. Ravintolatila on kuulunut alkuperäisiin suunnitelmiin.

Meilahden kerrostaloalue on rakennettu pääosin 1940–1950-luvuilla ja se on yhtenäinen, edustava esimerkki aikansa kaupunkisuunnittelun ihanteista. Pihlajatie 34 on alueen asuinrakennusten tapaan ulkoasultaan pelkistetty ja selkeälinjainen lamellitalo. Ravintolan sisäänkäynti on rakennuksen Pihlajatie puoleisella lyhyellä julkisivulla maantasossa. Sisäänkäyntiä on korostettu pienellä katoksella ja liuskekivikiveyksellä. Puiselle ulko-ovelle nouseaan kahden graniittiaskelman kautta. Rakennuksen kulmassa Pihlajatie ja Kuusitie risteyksessä on pystysuuntainen mainosvaloteksti ”RAVINTOLA”. Ravintolatilat erottuvat asuin kerrosten julkisivukäsittelystä hienovaraisesti ikkunajaon suhteen: ravintolasalin ikkunat ovat leveämmät ja puitejaoltaan erilaiset kuin asuin kerroksissa.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1988. Pihlajatie 34:n tontilla on merkintä AK (asuin kerrostalojen korttelialue). Meilahden kerrostaloalue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön (Helsingin empirekeskusta ja kivikaupunki, Uudenmaan kulttuuriympäristöselvitys). Pihlajatie 34:n asuinrakennusta ei ole suojeltu asemakaavalla. Voimassa oleva asemakaava on kuitenkin luonteeltaan säilytettävä ja kaavaselostuksen mukaan kaavan tavoitteena on ollut ”suojella funktionalismin hengessä toteutettu kaupunginosakokonaisuus säilyttämällä alue asuntoalueena, säilyttämällä olemassa oleva rakennuskanta ja viheralueet sekä parantamalla asumisolosuhteita nykyajan vaatimuksia vastaaviksi”. Rakennusalat ja -oikeudet on määritelty olemassa olleen tilanteen mukaisesti. Pihlajatie 34:ssä rakennusoikeutta on kaavan mukaan 2 390 k-m², ja liike-, toimisto- tai niihin verrattavia tiloja 320 k-m². Jälkimmäisenä mainittuihin tiloihin tulee olla käynti suoraan kadulta.

Voimassa olevassa kaavassa on määräys, jonka mukaan rakennuksia voidaan korjata uudisrakentamiseen verrattavalla tavalla sen estämättä, mitä kaavassa on määrätty alueen käyttötarkoituksesta (silloin kun uudisrakentamiseen verrattava korjaaminen ei muuta rakennuksen tai sen osan rakennus- tai muutosluvassa määrättyä käyttötarkoitusta); rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan korkeusasemasta; tai tontin autopaikkojen määrästä. Annettaessa lupa olemassa olevan rakennuksen korjaamiseen uudisrakentamiseen verrattavalla tavalla luvan ehtona tulee kuitenkin olla, että tontin istuttamisessa ja käyttämisessä leikki- ja oleskelupaikkoina noudatetaan kaavamääräyksiä, ja olemassa olevat autopaikat ja maanalaiset autopaikoiksi soveltuvat tilat varataan tontin autopaikoiksi.

Ravintolatiloiden on kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista merkitystä ja Museovirasto pitää tarpeellisenä suojella ravintolan sisätilat sekä niiden kiinteän sisustuksen rakennusperintölain nojalla. Rakennusperintölain nojalla suojelu on sen mukaan perusteltua, sillä kohde on valtakunnallisesti tarkastellen harvinainen, suojelutarve kohdistuu yksityiskohtaisesti sisätiloihin eikä asemakaava ole rakennussuojelun kannalta ajantasainen. Museovirasto kuitenkin lausunnossaan toteaa, että koko rakennuksen suojelu on tarkoituksenmukaista tutkia siinä vaiheessa, kun arkkitehtuuriltaan yhtenäisen aluekokonaisuuden asemakaava päivitetään ja ajantasaistetaan rakennussuojelutavoitteiltaan.

Helsingin kaupungin museo yhtyy Museoviraston kantaan ja on samaa mieltä ravintola Meicun, alkuperäiseltä nimeltään Ravintola n:ro 11:n (myöhemmin Kuusihokki) suojeluesityksen laajuudesta ja sisällöstä.

Kaupunkiympäristön toimialan ja kaupungin museon lausuntoihin perustuen kaupunginhallitus katsoo, että ravintolan sisätiloilla on erityistä kulttuurihistoriallista merkitystä ja niiden suojelu on luontevinta toteuttaa rakennusperintölain nojalla.

Rakennuksen ja alueen kaavoituksesta kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tavoitteena ei ole käynnistää alueen asemakaavoitusta uudelleen lähitulevaisuudessa. Voimassa olevan, säilyttävähenkisen asemakaavan voidaan katsoa turvaavan alueen kaupunkikuvallisten ominaispiirteiden säilymisen riittävällä tavalla. Voimassa olevan asemakaavan suojelutavoitteiden uudelleenarviointi ja mahdollinen päivittäminen on tarvittaessa tehtävä koko alueella.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt kaupungin lausuntoa Museoviraston tekemän suojeluesityksen johdosta 31.1.2024 mennessä. ELY-keskus on lisäksi antanut tiloihin kohdistuvan vaarantamiskiellon 14.12.2024. Asiassa on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto 12.1.2024 ja kaupungin museon lausunto 11.1.2023. Esitys on saatujen lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 12.12.2023
- 2 Lausuntopyyntö 12.12.2023, liite, suojeluesitys

22.01.2024

Asia/14

3 Päätös 14.12.2023
4 Päätös 14.12.2023, liite, karttaote

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 11.1.2024

HEL 2023-015801 T 10 03 10

Kaupunkiympäristön toimiala antaa lausunnon kaupunginhallitukselle:

Ravintola Meiccu sijaitsee Helsingissä, Meilahden kaupunginosassa osoitteessa Pihlajatie 34. Ravintolan on vuonna 1946 perustanut alun perin Helsingin Osuuskauppa (HOK). Alkuperäiseltä nimeltään ravintola oli nimeltään Ravintola N:ro 11, mutta sitä on kutsuttu myös nimillä Kuusihokki, Risuhokki ja Käpyhokki.

Ravintola sijaitsee Pihlajatien ja Kuusitien kulmauksessa olevan asuin-kerrostalon toisessa kerroksessa. Vuonna 1945 valmistuneen seitsemänkerroksisen jälkifunkkis-kerrostalon pääpiirustuksia ovat signeeranneet arkkitehti T.A. Elo sekä arkkitehtiylöppilas Helge Lundström, ja talon on rakennuttanut HOK. Ravintolatila on kuulunut alkuperäisiin suunnitelmiin.

Meilahden kerrostaloalue on rakennettu pääosin 1940–1950-luvuilla ja se on yhtenäinen, edustava esimerkki aikansa kaupunkisuunnittelun ihanteista. Pihlajatie 34 on alueen asuinrakennusten tapaan ulkoasultaan pelkistetty ja selkeälinjainen lamellitalo. Ravintolan sisäänkäynti on rakennuksen Pihlajatien puoleisella lyhyellä julkisivulla maantasossa. Sisäänkäyntiä on korostettu pienellä katoksella ja liuskekivikiveyk-

sellä. Puiselle ulko-ovelle noustaan kahden graniittiaskelman kautta. Rakennuksen kulmassa Pihlajatie ja Kuusitien risteyksessä on pystysuuntainen mainosvaloteksti "RAVINTOLA". Ravintolatilat erottuvat asuinkerrosten julkisivukäsittelystä hienovaraisesti ikkunajaon suhteen: ravintolasalin ikkunat ovat leveämmät ja puitejaoltaan erilaiset kuin asuinkerroksissa.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1988. Pihlajatie 34:n tontilla on merkintä AK (asuinkerrostalojen korttelialue). Meilahden kerrostaloalue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön (Helsingin empirekeskusta ja kivikaupunki, Uudenmaan kulttuuriympäristöselvitys). Pihlajatie 34:n asuinrakennusta ei ole suojeltu asemakaavalla. Voimassa oleva asemakaava on kuitenkin luonteeltaan säilyttävä ja kaavaselostuksen mukaan kaavan tavoitteena on ollut "suojella funktionalismin hengessä toteutettu kaupunginosakokonaisuus säilyttämällä alue asuntoalueena, säilyttämällä olemassa oleva rakennuskanta ja viheralueet sekä parantamalla asumisolosuhteita nykyajan vaatimuksia vastaaviksi". Rakennusalat ja -oikeudet on määritelty olemassa olleen tilanteen mukaisesti. Pihlajatie 34:ssä rakennusoikeutta on kaavan mukaan 2 390 k-m², ja liike-, toimisto- tai niihin verrattavia tiloja 320 k-m². Jälkimmäisenä mainittuihin tiloihin tulee olla käynti suoraan kadulta.

Voimassa olevassa kaavassa on määräys, jonka mukaan rakennuksia voidaan korjata uudisrakentamiseen verrattavalla tavalla sen estämättä, mitä kaavassa on määrätty alueen käyttötarkoituksesta (silloin kun uudisrakentamiseen verrattava korjaaminen ei muuta rakennuksen tai sen osan rakennus- tai muutosluvassa määrättyä käyttötarkoitusta); rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan korkeusasemasta; tai tontin autopaikkojen määrästä. Annettaessa lupa olemassa olevan rakennuksen korjaamiseen uudisrakentamiseen verrattavalla tavalla luvan ehtona tulee kuitenkin olla, että tontin istuttamisessa ja käyttämisessä leikki- ja oleskelupaikkoina noudatetaan kaavamääräyksiä, ja olemassa olevat autopaikat ja maanalaiset autopaikoiksi soveltuvat tilat varataan tontin autopaikoiksi.

Ravintolatiloihin on kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista merkitystä ja museovirasto pitää tarpeellisena suojella ravintolan sisätilat sekä niiden kiinteän sisustuksen rakennusperintölain nojalla. Rakennusperintölain nojalla suojelu on museoviraston mukaan perusteltua, sillä kohde on valtakunnallisesti tarkastellen harvinainen, suojelutarve kohdistuu yksityiskohtaisesti sisätiloihin eikä asemakaava ole rakennus-suojelun kannalta ajantasainen. Museovirasto kuitenkin lausunnossaan toteaa, että koko rakennuksen suojelu on tarkoituksenmukaista tutkia siinä vaiheessa, kun arkkitehtuuriltaan yhtenäisen aluekokonaisuuden

asemakaava päivitetään ja ajantasaistetaan rakennussuojelutavoitteiltaan.

Helsingin kaupungin asemakaavoituksen tavoitteena ei ole ollut käynnistää alueen asemakaavoitusta uudelleen lähitulevaisuudessa. Voimassa olevan, säilyttävähenkisen asemakaavan voidaan katsoa turvaavan alueen kaupunkikuvallisten ominaispiirteiden säilymisen riittäväällä tavalla. Kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että ravintolan sisätiloilla on erityistä kulttuurihistoriallista merkitystä ja niiden suojelu on luontevinta toteuttaa rakennusperintölain nojalla. Voimassa olevan asemakaavan suojelutavoitteiden uudelleenarviointi ja mahdollinen päivittäminen on tarvittaessa tehtävä koko alueella.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan asiasta lausunnon 9.1.2024 mennessä.

Kaupunginkanslia on myöntänyt lausunnonle lisäaikaa 12.1.2024 asti.

Lisätiedot

Leena Paavilainen, arkkitehti, puhelin: 09 310 64424

leena.paavilainen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 09 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Tuomas Eskola, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37285

tuomas.eskola(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 10.1.2024

HEL 2023-015801 T 10 03 10

Helsingin kaupunginmuseo yhtyy Museoviraston kantaan ja on samaa mieltä ravintola Meicun, alkuperäiseltä nimeltään Ravintola n:ro 11:n (myöh. Kuusihokki) suojeluesityksen (12.12.2023, MV/26266/2023) laajuudesta ja sisällöstä.

Lisätiedot

Elina Riksmann, tutkija, puhelin: 310 28642

elina.riksman(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/15

§ 39

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Länsisataman laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

HEL 2023-014380 T 11 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.11.2023
- 2 Vaihtoehtojen tiiviit kuvaukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) Helsingin Satama Oy:n Länsisataman laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että hanke perustuu kaupunginvaltuuston 3.2.2021 § 19 tekemään satamatoiminnan uudelleenjärjestelyjä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohtia Eteläsatamassa, Katajanokalla ja Länsisatamassa koskevaan periaatepäätökseen. Päätöksen mukaisesti Tallinnan ja Helsingin välinen matkustajaliikenne keskitetään Länsisatamaan, jonne suunnitellaan tunneliyhteys Länsisatamasta Länsiväylälle. Länsisatamassa tehtävät toimet ovat ensimmäinen vaihe kokonaisuudistuksen toteutusketjussa.

Länsisataman laajennushanke tunneleineen on yhteiskunnallisesti erittäin merkittävä. Sataman laajennus ja satamatunneli mahdollistavat sa-

tamatoimintojen laajenemisen Länsisatamassa ja vapauttavat Eteläsata-
tamasta alueita muuta maankäyttöä varten. Satamatunneli poistaa Jät-
käsaaren ja Ruoholahden katuverkolta valtaosan sataman aiheutta-
masta liikenteestä. Hankkeella on kaupungin kehittämisen kannalta
useita merkittäviä vaikutuksia.

Länsisataman satamatunneli on tärkeä osa liikenteen kokonaissuunnit-
telua. Tunnelilla on merkittävä rooli, kun satamatoimintoja keskitetään
strategisesti Länsisatamaan. Satamatunnelin avulla on tavoitteena pa-
ranta liikenteen sujuvuutta ja pienentää sen haittavaikutuksia Länsisa-
taman ympäristössä.

Hankkeen tässä vaiheessa ei voida sulkea yhtäkään vaihtoehtoa pois.
Tunnelin suunnittelun jatkon osalta on tärkeää, että maankäytön ja
kaupungin kokonaisedun näkökulmasta on tärkeää arvioida kaikkien
tunnelin suuaukkojen vaikutukset, huomioiden myös taloudelliset sekä
ympäristölliset vaikutukset. Lisäksi jo aiemmin linjatut maankäytön ta-
voitteet tunnelin suuaukon alueella tulee jatkosuunnittelussa huomioi-
da.

Hankevaihtoehdoilla on erilaisia ympäristövaikutuksia, joita on mahdol-
lista lieventää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Merkittävimmät hankkeen ympäristövaikutukset jatkosuunnittelun kan-
nalta ovat:

- Lapinlahden puiston valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun
kulttuuriympäristöön, suojeltuun puistoon sekä luontoarvoihin liitty-
vät suorat ja välilliset ympäristövaikutukset vaihtoehdoissa A ja C
- olemassa oleviin öljyluoliin, niiden käytöstä poistoon ja uuteen tar-
vittavaan varastoon liittyvät epävarmuudet ja suorat ja välilliset ympä-
ristövaikutukset vaihtoehdoissa C ja D
- rakentamisen aikaiset vaikutukset Länsiväylän liikenteelle vaihtoeh-
doissa C ja D
- vaihtoehtojen erilaiset vaikutukset Salmisaaren maankäytön ja lii-
kenteen kehittämisen mahdollisuuksiin.

Lisäksi hankkeella arvioidaan olevan ilmastovaikutuksia, jotka eivät kui-
tenkaan suuruusluokaltaan merkittävästi eroa eri hankevaihtoehtojen
välillä. Eri tunnelivaihtoehtojen myönteisinä ympäristövaikutuksina to-
detaan tunneliratkaisun mukanaan tuoma liikennehäiriön väheneminen
Jätkäsaaren kaupunkiympäristössä siinäkin tilanteessa, kun sataman
Tallinnaan suuntautuvan reittiliikenteen toimintoja on keskitetty Länsi-
satamaan.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn perustuen siinä tutkitut vaihtoehdot ovat mahdollisia toteuttaa, huomioiden lausunnossa esitetyt seikat.

Ympäristön nykytila ja kehittäminen

Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne

Maanalaisessa yleiskaava 2021:ssä on osoitettu ohjeellinen varaus satamatunnelille. Varaus mahdollistaa kaikkien kolmen nyt arvioitavan tunnelivaihtoehdon toteuttamisen. Kaikki hankevaihtoehdot mahdollistavat myös maanalaisessa yleiskaavassa ohjeellisesti varatun keskustunnelin toteuttamisen.

Arviointiselostuksessa todetaan Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan valmistelun perustuvan skenaarioon kaksi. Osayleiskaavan valmistelu ei kuitenkaan pohjaudu skenaarioon kaksi, vaan kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 9.5.2023 § 239 suunnitteluperiaatteista. Hankevaihtoehtojen tuleva maankäyttöpotentiaalin arviointi tehdään osayleiskaavan luonnosta varten laadittavien viitesuunnitelmien perusteella, ei skenaarioon 2 perustuen. Osayleiskaavan luonnos laaditaan vuonna 2024 ja osayleiskaava etenee hyväksymiskäsittelyyn arviolta vuonna 2026.

Ympäristövaikutusten arviointi

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja rakennettuun ympäristöön

Länsibaana on yleiskaavassa linjattu yleispiirteisesti eikä sen tarkempaa sijoittumista ole päätetty tai suunnittelua käynnistetty. Arviointiselostuksessa on kuvattu eri tunnelivaihtoehtojen vaikutuksia Länsibaanan reittiin sekä arvioitu mahdollisen reitin ympäristövaikutuksia.

Tulevassa, yleiskaavaa tarkentavassa jatkosuunnittelussa baanareitti on tarkoituksenmukaisinta rakentaa mahdollisimman etelään Ilmarisen tontin pohjoispuolisella alueella, jolloin sen vaikutukset nykyiseen puistoon ovat mahdollisimman vähäiset. Vaihtoehdossa A Länsibaanan rakentaminen ulottuisi osittain asemakaavoitetulle puiston alueelle ja alueelle, jolla on luonto- ja kulttuuriarvoja. Vaihtoehtojen C ja D suuaukko sijoittuu Salmisaareen siten, että Satamatunnelin näkökulmasta Länsibaana voitaisiin toteuttaa mahdollisimman etelään Ilmarisen tontin pohjoispuolisella alueella, jolloin sen vaikutukset nykyiseen puistoon ovat vähäiset. Tinkimällä baanarajoinen puiston kohdalla vaikutuksia on mahdollista lieventää tai ehkäistä.

Vaihtoehtoisesti pyöräreitti voidaan suunnitella nykyiseltä baanalta Porkkalankadun kautta. Tässä vaihtoehdossa pyöräreitti ei vastaisi

baanan laatuvaatimuksia ollen yleiskaavassa ohjeellisesti kuvattua reittiä pidempi, korkeuseroiltaan suurempi, sisältäen liikennevaloliittymiä ja ollen leveydeltään liian kapea, jolloin erottelu jalankulkijoiden kanssa ei ole koko reitillä mahdollinen.

Länsiväylän ympäristön osayleiskaavaa valmistellaan sille asetettujen tavoitteiden sekä kaupunkiympäristölautakunnan (9.5.2023) linjaamien suunnitteluperiaatteiden mukaan siten, että kaavassa osoitetaan kantakaupunkimaisen ja urbaanin rakentamisen painopiste Salmisaareen, Länsiväylää suunnitellaan ensisijaisesti katumaisena ja sen estevaikutusta pyritään vähentämään kuitenkin satamaliikenteen sujuvuus huomioiden. Samalla lautakunta päätti, että suunnittelussa huomioidaan, että erillisessä suunnittelussa valittavalla satamatunneliratkaisulla on vaikutuksensa siihen, millainen osayleiskaavan ratkaisu Salmisaareessa voi olla. Vaihtoehdossa A Salmisaaren maankäytön kehittäminen tavoitteiden mukaisesti olisi selvästi muita vaihtoehtoja haastavampaa tunnelin suuaukon, ja siitä johtuvan väyläratkaisun ja estevaikutuksen vuoksi. Siksi vaihtoehdon A maankäyttöpotentiaalin arvioidaan olevan pienin. Vaihtoehto C aiheuttaa sekin rajoitteita maankäytölle pitkien betonitunneliosuuksien vuoksi. Arviot tarkentuvat alueen viitesuunnitelmien valmistuttua.

Vaikutukset liikenteeseen

Liikenteeseen kohdistuva vaikutusarvio on laadittu yleisesti käytettyjen periaatteiden mukaisesti. Länsisataman laajennuksen sekä satamatunnelin rakentamisen liikenteellisiä vaikutuksia on tarkasteltu pääosin Helsingin seudun HELMET-liikennemallin avulla ja liikenteen arvioidut vaikutukset pohjautuvat pääosin mallinnuksen tuloksiin. Liikennemalli ei huomioi tarkasti kaikkia liikkumiseen vaikuttavia tekijöitä, mutta sen tuottamia muutosennusteita voidaan pitää riittävinä arvioina erilaisten hankkeiden todennäköisistä vaikutuksista.

Liikennejärjestelmätason toiminnanaikaisista vaikutuksista (luku 10.2.4) kerrotaan, että Lauttasaaren sillalla liikennemäärä kasvaa mallin mukaan vaihtoehdoissa VEC ja VED noin 500 ajoneuvolla vuorokaudessa, sillä satamasta kantakaupunkiin/itäiseen Helsinkiin suuntautuva raskas liikenne kääntyy Länsiväylältä Lauttasaaren kautta takaisin keskustan suuntaan ja että vastaavaa muutosta ei näy vaihtoehdossa VEA, jossa liikenne pääsee kääntymään tunnelista jo Salmisaarenkadun kautta keskustaan ja että liikenteen kasvu sillalla syntyy mallissa raskaasta liikenteestä, jolla on Lauttasaaren asukkaille negatiivinen vaikutus viihtyisyyden, turvallisuuden ja melun osalta (s. 320). On kuitenkin huomioitava, että Helsingin keskustassa ja keskustaa ympäröivillä alueilla on voimassa raskaan liikenteen rajoitusalue, joka kieltää yli 12 metriä pitkien ajoneuvojen kulun kieltoalueella. Lauttasaaren sillalta takaisin

keskustaan ei siten käänny rekkoja, vaan korkeintaan 12 metrin pituisia kuorma-autoja. Jatkosuunnittelussa tulee tarkentaa matkojen suuntautumista ja päättää mitkä kaikki ajoneuvot pakotetaan käyttämään tunnelia. Alle 12 metrin pituiset kuorma-autot on mahdollisesti parempi ohjata katuverkkoon jo satamassa, jos niiden matkat suuntautuvat keskustaan tai Ruoholahden alueelle.

Satamatunnelin rakentamisen aikaisten liikennejärjestelyjen vaikutukset kohdistuvat vaihtoehdossa A lähinnä Salmisaarenkadulta Länsiväylälle johtavalle rampille. Vaihtoehdoissa C ja D rakentamisen aikaiset vaikutukset Länsiväylän liikenteelle ovat todennäköisesti merkittävät. Länsiväylän merkittävä rooli keskustan ja sataman saavutettavuudessa sekä valtakunnallisessa huoltovarmuudessa ovat tarkasti huomioitavia asioita työnaikaisia järjestelyjä suunniteltaessa. Rakentamisen aikana joudutaan siirtämään koko Länsiväylän länteen päin suuntautuva liikenne kiertoreitille. Vaikutukset tulee arvioida riittävän laajasti ottaen huomioon myös tarvittavat kiertoreitit sekä niiden vaikutukset.

Alusliikenteen muutokseksi on arvioitu vuositasolla 3407 alusta (vuoden 2022 tilanne) ja 4604 (tuleva tilanne) vuodessa. Päivätasolla tämä tarkoittaa 9–10 alusta (vuoden 2022 tilanne) ja 14 alusta (tuleva tilanne). Arviointiselostuksesta ei käy ilmi, miten on arvioitu lisääntyvän alusliikenteen vaikutukset nykyiseen vesiliikenteeseen.

Melu- ja värinävaikutukset

Sekä rakentamisen ja että toiminnan aikaiset melu- ja värinävaikutukset on pääsääntöisesti arvioitu hyvin ja kattavasti sekä riittävässä laajuudessa. Vaikutusten arvioinnissa on hyvin tunnistettu myös mm. veden alainen melu ja laivaliikenteen kasvun meluvaikutukset.

Hankkeen merkittävimmät ihmisten elinoloja ja viihtyvyyttä heikentävät vaikutukset aiheutuvat rakentamisvaiheessa, joten on erittäin positiivista, että rakentamisen aikaisia melu-, runkomelu- ja värinävaikutuksia on arvioitu huolellisesti. Pitkäkestoisen ja laajamittaisen rakentamisen aikaisia meluvaikutuksia on mallinnettu ja arvioiteja on täydennetty asiallisesti kuvaamalla mm. melulähteitä ja -päästöjä, työvaiheita, niiden kestoa ja raskaan liikenteen määriä.

Rakentamisen aikaisten meluvaikutusten arvioinnissa VEA:n suurempi herkkyys negatiivisille vaikutuksille on tunnistettu, melulle herkkiä kohteita sijoittuu lähemmäksi työmaa-aluetta kuin muissa hankevaihtoehdoissa.

Selostuksessa esitettyjen melukarttojen ja kuvausten mukaan on havaittavissa melutasojen ohjearvoylityksiä tiettyjen rakentamistoimien ja -vaiheiden aikana, mikä on tilapäisesti myös hyväksyttävissä. Melu-,

runko- ja tärinähaittojen lieventämiseksi esitetään kattavasti sekä teknisiä ja menetelmällisiä keinoja että esim. työskentelyaikoihin liittyviä toimenpiteitä ja mahdollisuuksia.

Haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämistoimenpiteitä on käsitelty pääosin kiitettävästi kunkin vaikutusarviointiosion yhteydessä. Niiden huomioon ottaminen on kuitenkin epäjohtonmukaista. Esim. rakentamisaikaisten meluvaikutusten arvioinnissa Länsiväylän päässä on melumallinnuksiin sisällytetty oletuksia hiljaisemmasta kalustosta sekä pitkistäkin väliaikaista melusteistä Lapinlahden puistoalueen suojaamiseksi. Vaikutuksia ei ole arvoitu lainkaan ilman torjuntatoimia. Toisaalta esim. toiminnan aikaisten meluvaikutusten arvioinnissa ei ole huomioitu meluntorjuntarakenteita VEA:ssa, vaikka niiden tarve tuodaan esiin. Vastaavaa epäjohtonmukaisuutta on myös vaikutusosioiden välillä. Öljyluolien tuulettamisen yhteydessä vapautuvien hiilivety- päästöjen mallinnuksessa ei ole huomioitu mahdollisia vaikutusten lieventämistoimia ja vaikutus on arvioitu merkittäväksi ilman vaikutusten lieventämistoimenpiteiden käyttöä.

Hankkeen toiminnan aikaiset meluvaikutukset on kaikissa hankevaihtoehdoissa arvioitu kokonaisuutena vähäisen positiiviseksi. Meluselvityksen mukaan satamatoimintojen laajentaminen on mahdollista ympäristöluvassa annettujen melun raja-arvojen puitteissa. Länsisatamaa lähimmäksi kaavoitettujen asuinrakennusten julkisivuille on annettu kaavamääräykset äänitasoerotukselle pienitaajuista laivamelua vastaan. Selvityksen mukaan asemakaavoissa annetut äänitasoerovaatimukset ovat riittäviä myös satamatoiminnan laajentamisen hankevaihtoehdoissa. Vireillä olevassa Hernesaaren asemakaavoituksessa meluvaikutusten arvioinnissa varaudutaan satamatoimintojen laajentamiseen esitetyn mukaisesti.

Sataman lähialueella eri hankevaihtoehdoilla ei ole vaikutusta toteutuvaan melutasoon. Satamamelun arviointi on tehty satamatoiminnan laajentamisen jälkeiseen tilanteeseen. Laajennushankkeen mukaisen melutilanteen muutos verrattuna nykytilanteen on lähimmissä kohteissa päiväaikaan pienehkö -1...+2 dB ja yöaikaan -7...+1 dB. Laajennushankkeesta aiheutuvan muutoksen kuvaus jää yleiselle tasolle, kun nykyistä eli VE0-vaihtoehdon melutilannetta ei ole esitetty vastaavasti kuin katuliikenteen meluselvityksessä. Yöajan keskiäänitason pieneeminen paikallisesti jopa 7 dB on kuitenkin huomattava parannus.

Laadittu katuliikenteen meluselvitys antaa kattavan kuvan melutilanteesta ja sen muutoksista hankevaihtoehdoittain, joskin satama-alueen suunnalla rajauksen tulisi ulottua pidemmälle etelään, koska laajimmat yli 3 dB muutosalueet kohdistuvat sinne. Hankkeen tuomat muutokset

jäävät kaikkiaan melko vähäisiksi. Siitä huolimatta muutosmelukartoissa olisi syytä kertoa myös suurin muutos ja sen kohdentuminen.

Länsiväylän päässä hankevaihtoehdon VEA aiheuttama palveluasumiseen ja Lapinlahden puistoalueen virkistyskäyttöön kohdistuva meluvaikutus on pienehkö mutta selkeä heikennys verrattuna nollavaihtoehtoon. Hieman suurempi melutason kasvu kohdistuu Ilmarisen toimistorakennukseen. Vaikka toiminto ei ole melulle erityisen herkkä, vaikutuksen suuruus olisi ollut tarpeen esittää.

Hankevaihtoehdon VEA aiheuttama muutos kohdistuu herkemälle alueelle kuin VEC:ssä ja VED:ssä, vaikka vaikutusten merkittävyyttä meluun ja ilmanlaatuun kuvaavissa taulukoissa hankevaihtoehtojen herkkyys on arvioitu samaksi. Vaihtoehdon A toiminnan aikaisia meluntorjuntamahdollisuuksia tunnelin suuaukolla tulee jatkossa tutkia, sillä meluntorjuntatoimenpiteiden tarve haittojen lieventämiskeinona on tunnistettu.

Kaikilla hankevaihtoehdoilla on positiivinen vaikutus meluun Tyynenmerenkadulla raskaan liikenteen poistuessa pinnan katuverkolta. Vaikka muutos keskiäänitasossa on vain noin 2 dB, raskaan liikenteen poistuminen voi parantaa asuin- ja elinympäristön viihtyisyyttä enemmänkin etenkin ajatellen lastaus- ja purkuajankohtien häiriötä. Liikennemäärien ja raskaan liikenteen väheneminen parantaa viihtyisyyttä myös Katajanokan ja Eteläsataman ympäristössä. Eteläsatamassa myönteinen vaikutus on merkittävämpi.

Päästöt ilmaan ja niiden vaikutukset ilmanlaatuun

Rakentamisen aikaisia ilmanlaatua heikentäviä päästöjä syntyy väistämättä, keskeisimpinä louhinnan, maanrakennustöiden ja kuljetusten aiheuttamat pölypäästöt. Pölyntyminen yhdessä rakentamismelun kanssa voi aiheuttaa paikoin viihtyisyyshaittaa lähiympäristöön. Arviointi ja haittojen lieventämistoimet on esitetty varsin hyvin.

On positiivista, että Salmisaaren öljyluolien käytöstä poistoon liittyvästä luolien tuulettamisesta vapautuvien päästöjen arviointiin (VEC ja VED) on kiinnitetty huomiota, vaikka ilmanlaatuvaikutusten mallinnus perustuu tässä suunnitteluvaiheessa ymmärrettävästi karkeisiin oletuksiin ja arviointi ja tulokset tarkasteluun, jonka tavoitteena on ollut tunnistaa tuuletuksen suurimmat mahdolliset vaikutukset ilmanlaatuun. TVOC-päästöihin liittyy ilmeinen mahdollisuus huomattaviin ilmanlaatu- ja hajuhaittoihin. Lieventämistoimilla vaikutuksia voidaan kuitenkin oleellisesti pienentää.

Toiminnan aikaiset ilmanlaatuvaikutukset on arvioitu vähäisen kielteiseksi kaikissa hankevaihtoehdoissa, mitä voidaan pitää perusteltuna, kun sekä laiva- että ajoneuvoneuvoliikenteen määrä kasvaa.

Satamatunnelin käytön aikaisia ilmanlaatuvaikutuksia on arvioitu mallintamalla Satamatunnelissa muodostuvan päästön leviämistä ympäristöön yksinomaan ilmanvaihtokanavien kautta. Kaikkien hankevaihtoehtojen aiheuttamat NO₂- ja PM₁₀ -pitoisuuslisät ovat pieniä, eikä niillä ole merkittävää vaikutusta tarkastelualueen paikalliseen ilmanlaatuun. Ympäristö VEA:n poistoilmakanavan läheisyydessä on kuitenkin selvästi C-vaihtoehtoa herkempi muutoksille. Poistoilmakanava sijoittuu puisto- ja virkistysalueelle, jolla ei ole asemakaavaa voimassa. Alueen ilmanlaatu esim. HSY:n tuottaman ilmanlaadun vuosikartan mukaan on huomattavasti parempi kuin lähempänä Länsiväylää ja Porkkalankatua.

Raskas ajoneuvo mm. nostaa katupölyä kuivalta tienpinnalta enemmän kuin henkilöauto, joten raskaan liikenteen siirtyminen tunneliin parantaa asuinviihtyisyyttä Jätkäsaarella etenkin Tyynenmerenkadulla.

Selostuksessa ei ole mainittu vaikutuksista pienhiukkaspäästöihin ja -pitoisuuksiin (PM_{2,5}). Vaikka pitoisuuslisän niidenkin osalta voidaan arvioida olevan pieni, eikä pienhiukkasten vuosiraja-arvo ylity Helsingissä, voi WHO:n ohjeellinen vuosiohjearvo ylittyä vilkkaassa liikenneympäristössä.

Vaikutukset ilmastoon

Hankkeen ilmastovaikutuksia on tarkasteltu vertaamalla hankkeen toteutuksen aiheuttamia muutoksia nykytilanteeseen. Arvioinnin pohjalta hankkeen kokonaisvaikutus ilmastolle on todettu kielteiseksi, eli ilmastopäästöt lisääväksi nykytilanteeseen verrattuna. Rakentamisen aikaiset ilmastovaikutukset on arvioitu merkittävän negatiivisiksi kaikissa hankkeen toteuttamisvaihtoehdoissa ja koko elinkaaren aikana käyttövaiheessa ilmastopäästöjen lisäys jatkuu verrattuna 0-vaihtoehtoon.

Hankkeen suurimmaksi päästölähteeksi todetaan tunnelirakentaminen. Tunnelista aiheutuvien päästöjen hillintää kuvataan yleispiirteisesti, satamalaiturien rakentamisen päästöjen vähentämisen mahdollisuuksia on kuvattu tarkemmin. Laiturirakentamisen osalta on todettu periaatteellinen mahdollisuus jopa yli 80 % päästövähennykseen tavanomaiseen toteuttamisvaihtoehtoon verrattuna, mutta selostuksesta ei käy ilmi, olisiko vastaava päästövähennys suurimman päästölähteen eli tunnelirakentamisen osalta mahdollista.

Ilmastotavoitteiden näkökulmasta YVA-selostuksen puute on se, ettei taulukossa 10–40 ole mukana päästöjä minimoivia toteuttamisen vaihtoehtoja, vaan kuvattuna on ainoastaan tavanomaiseen toteutustapaan

perustuvat toteuttamisvaihtoehdot ja näiden ilmastopäästövaikutukset. Kaupungin ollessa sitoutunut merkittävään ja nopeaan ilmastopäästöjen vähentämiseen, ei tavanomainen päästöintensiivinen toteutustapa ole tarkoituksenmukainen, mikäli vähäpäästöisempi tapa toteutukseen on olemassa.

Ilmaston muutosten osalta käytetyissä käsitteissä on epätasaisuutta. Selostuksessa puhutaan ennusteista, mutta esitetyt ilmastoskenaariot eivät ole ennusteita, vaan kuvaavat mahdollisia tulevaisuuksia. Ilmastonmuutoksesta puhuttaessa ei voida puhua ennustamisesta, vaan kyseessä on arviointi. Skenaarioiden osalta olisi tarpeen myös tarkentaa, minkä skenaarion tai skenaarioiden mukaan arvioita tehdään ja millä perusteilla, sillä vuosisadan loppupuolella skenaarioiden vaikutukset eroavat toisistaan jo paljonkin.

Sopeutumista käsittelevissä luvuissa ilmastonmuutoksen vaikutusten arviot on tehty vuosisadan loppupuolelle (2080–2100). Hankkeen mitoituksissa tulee varautua esimerkiksi tulvien määrän kasvuun ja toistuvuuksien muutoksiin jo lähivuosisikymmeninä.

Maksimipäiväsadannan riski on arvioitu päiväsadantana, eikä sitä ole verrattu nykyiseen (muutos). Myöskään riskin todennäköisyyttä (sateen toistuvuus) ei ole ilmaistu, vaikka se on merkittävä osa riskin voimakkuuden arviointia. Arviot perustuvat CORDEXin Euroopan laajuisiin mallinnuksiin, mutta Suomessa on saatavilla myös tarkempaa mallinnusta rankkasateiden arvioidusta muutoksesta ja niiden vaikutuksista hulevesitulviin.

Sopeutuminen on käsitelty yleispiirteisemmin kuin muut osa-alueet, eikä arviointi sen osalta perustu viimeisimpiin tutkimuksiin ja mallinnuksiin. Ilmastonmuutoksen osalta arviot ovat vuosisadan lopulta, mutta olennaista olisi myös selvittää, miten tunnelijärjestelmä toimii lähivuosisikymmenten ilmastossa. Mikäli varautuminen tehdään korkeimpien arvioidujen vaikutusten (lämpötila, sademäärä, ääri-ilmiöt, merenpinnan nousu) mukaan, varaudutaan samalla näitä pienempiin muutoksiin. Siihen, millä tasolla varautuminen tulisi toteuttaa, ei ole otettu kantaa.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, sedimentteihin sekä pohjavesiin

Arviointiselostuksessa on tunnistettu öljyluolien alueen poikkeuksellisen suuriin kalliomekaanisiin jännitystiloihin liittyvät haasteet ja niiden selvitys- ja jatkosuunnittelutarve. On tärkeää tehdä seurannan suunnittelu ja toteutus riittävän ajoissa hankkeen toteutusaikatauluun nähden. Pohjavesiolosuhteita on selostuksessa tarkasteltu riittävän laajasti ja rakentamisen sekä toiminnan aikaiset vaikutukset on tunnistettu.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimiin ja suojelukohteisiin

Toiminnan aikaiset luontovaikutukset on selostuksessa esitetty kaikissa vaihtoehdoissa vähäisen negatiivisiksi. Kuitenkin todetaan, että vaihtoehdon A rakentaminen saattaa aiheuttaa luontodirektiivin IV (a) liitteen lajeihin kuuluvan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen häviämistä tai heikentymistä. Lisäksi arviointiselostuksessa todetaan, että vaihtoehdon A myötä erittäin uhanalaisen kirvelilattakoin kanta vähentääkin pienenee, ja esiintyminen voi vaarantua koko maassa, jos lieventämiskeinot eivät onnistu. Tässä tapauksessa vaikutukset ovat pidempikestoisia kuin pelkästään rakentamisen aikaisia vaikutuksia, eivätkä merkittävydeltään vähäisiä.

Selostuksen sivulla 430 on kuvattu, että vaihtoehdossa A Lapinlahden puiston eteläreuna kaivetaan auki rakentamista varten noin 250 metrin matkalta Länsiväylän ja Lapinlahdentien länsipään väliseltä alueelta. Länsiosaan rakennetaan avokaukalo ja itäosaan betonitunneli, jonka päälle voidaan istuttaa lopputilanteessa kasvillisuutta, mutta alustavien suunnitelmien mukaan ei puustoa. Vaihtoehto A:n mahdollisessa jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ympäristövaikutusten lieventämistoimenpiteiden suunnitteluun tällä osuudella.

Vaikutukset vesialueisiin ja vedenalaiseen luontoon sekä kalastoon ja kalastukseen

Arviointiselostuksessa ei ole esitetty Satama-alueen laajentamisen ja laiturimuutosten vaikutuksia Ahdinaltaan tai Jätkäsaaren ja Hernesaaren välisen, Hietalahteen ulottuvan vesialueen aaltoiluolosuhteisiin. Aaltoiluolosuhteiden mahdollisilla muutoksilla saattaa olla vaikutusta vesialuetta ympäröiviin ranta-alueisiin ja niiden käyttöön. Ahdinaltaan aallokkotarkastelu on laadittu 6/2022, jossa yhtenä lähtökohdiana on ollut Sataman laiturin laajennus. Alueelle on suunniteltu merenalainen suoja- ja aallokko- ja aaltoilun hallitsemiseksi.

Arviointiselostus ei sisällä alusliikenteen lisääntymisen ja laiturimuutosten aiheuttaman vaikutuksen arviointia telakan alusliikenteeseen. Muutosten hyväksyttävyyttä tai mahdollisesti tarvittavien lieventämistoimien tarpeellisuutta ei näin ollen ole mahdollista selostuksen perusteella arvioida.

Selostuksessa on kalastuksen osalta kuvattu kattavasti sekä lähtötiedot että arviointi. Selostuksen mukaan hankkeen vaikutusalue ei lähtökohdaisesti ole merkittävä ympäristö kalastukselle, ja vesialue on voimakkaasti jatkuvan muutoksen alueena. Lauttasaaren sillalla tapahtuvaa silakan litkausta ei selostuksessa ole mainittu ja silta on Helsingissä ainoa, jossa kalastus on sallittu. Vapaa-ajan kalastus Lauttasaaren alueella on sisällytetty arviointiin. Lausunnon antaja pitää erityisen hyvänä sitä, että myös vedenalaista melua on kuvattu ja arvioitu sen vaikutuksia.

Lauttasaaren sillan vesialue on molemmin puolin hyvää silakan kutua-
luetta. Tämän vuoksi vettä samentavia töitä olisi hyvä välttää kutuaikoi-
na, joka silakalla ajoittuu keväälle touko-kesäkuuhun, mutta kutevia si-
lakoita voi löytää varhaiskeväästä loppusyksylle asti.

Vaikutukset luonnonvarojen käyttöön sekä jätteiden ja sivutuotteiden loppusijoituk-
sen vaikutukset

Arviointiselostuksessa on kuvattu tunnelinlouhinnassa syntyvän lou-
heen hyötykäyttömahdollisuuksia hyvin. Louheen syntymisen ja hyö-
dyntämisen kohdentaminen riippuu monesta eri tekijästä, esimerkiksi
tarjonnan ja kysynnän ajoittumisesta sekä syntyvän kiviaineksen laa-
dusta. Sataman laajennukseen voidaan hyödyntää Helsingin muissa
kohteissa syntyvää louhetta ja toisaalta satamatunnelilouhinnasta syn-
tyvää louhetta voidaan hyödyntää Helsingin muissa täyttökohteissa.

Helsingin kaupungin massakoordinaation toiminnan tavoitteena on
saada syntyvä louhe hyödynnettyä täysimääräisesti Helsingin raken-
nuskohteissa. Myös satamatunnelihankkeen kanssa on alustavasti
keskusteltu syntyvistä louhemääristä ja aikatauluista. Satamakentän
laajennuksen louhetarpeet ja tunnelin rakentamisessa syntyvän lou-
heen hyötykäyttökohteet tarkentuvat suunnittelun ja aikataulujen kiinnit-
tymisen myötä.

Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöön

Arviointiselostuksen sivulla 470 (ja tiivistelmässä s. 31) todetaan, että
sataman laajennuksen ei arvioida aiheuttavan merkittäviä maisemavai-
kutuksia.

Vaihtoehdon A betonitunnelirakenne ja suuaukko sijoittuvat osin Lapin-
lahden puiston RKY-alueelle. Vaihtoehto C ulottuu Lapinlahden puis-
toon sen luoteisosassa ja aiheuttaisi vaikutuksia alueen kulttuuriympä-
ristöön. Vaihtoehto D ohittaa Lapinlahden puiston kokonaan. Selostuk-
sen yhteenvedossa (luku 10.1.1) todetaan, että vaihtoehdossa A raken-
taminen ei olennaisesti muuta Lapinlahden puistoalueen rakennetun
ympäristön ominaispiirteitä. Kaupunkiympäristölautakunnan näkemys-
sen mukaan rakentaminen kuitenkin muuttaa puiston eteläreunaa.
Puistomainen miljöö on kulttuurihistoriallinen kokonaisuus. Selostuksen
sivuilla 297–298 todetaan pohjoisen suuaukon ja maanpäällisten ra-
kenteiden vaikutuskohteen herkkyyden olevan kohtalainen. Kyseessä
on valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö suojeltuine
luontoarvoineen ja näin ollen herkkyydeltään suuri/erittäin suuri. Lapin-
lahden puisto on asemakaavoitettu lukuun ottamatta n. 20 m leveää
kaistaletta puiston eteläosassa. Asemakaavoitetulla alueella puisto on
osoitettu merkinnällä VP/s, joka sisältää suojelumääräyksiä.

Arviointiselostuksessa todetaan, että ”positiivisia vaikutuksia Lapinlahden puistoon tuottaa mahdollisuus kaukolämpöputkiparin kaivamiseksi maahan, jolloin arvokkaan puiston tunnelma siistiytyy ja näkymät avartuvat nykyiseen tilanteeseen verrattuna ja tunnelin päälle tehtävät istutukset laajentavat viheraluetta”. Kaukolämpöputkiparin sijoittaminen maan alle voidaan kuitenkin toteuttaa myös ilman satamatunnelia.

Selostuksessa arvioidaan hankevaihtoehtojen toiminnan aikaiset vaikutukset yhtä suuriksi (Taulukko 10–58, s. 472) Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hankevaihtoehtojen toiminnan aikaiset vaikutukset eivät ole kaikissa vaihtoehdoissa samat. Vaihtoehdon A vaikutukset Lapinlahden puistoon ovat sekä rakentamisen aikaisia että pysyviä. Mahdollisessa vaihtoehtoon A pohjautuvassa jatkosuunnittelussa tulisikin kiinnittää erityistä huomiota vaikutusten lieventämistoi-
miin.

Selostuksen sivuilla 475 ja 488 todetaan, että Hietaniemen hautausmaahan ei kohdistu maisemavaikutuksia. Vaihtoehdossa A joudutaan kaatamaan suurikokoista puustoa Kaartin hautausmaan pohjoispuolelta, joten tällä nähdään olevan maisemallisia vaikutuksia myös hautausmaa-alueelle. Puuston osalta kuntokartoitusta ei ole vielä tehty ja niiden kuntoa ei siten voida vielä luotettavasti arvioida. Vanhoilla puilla on suuri merkitys luonnon monimuotoisuudelle.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä elinkeinoihin ja aineelliseen omaisuuteen

Rakentamisesta on arvioitu muodostuvan positiivisia elinkeino- ja talousvaikutuksia sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Hankkeen lähtökohtana on keskittää matkustajasatamaliikennettä Länsisatamaan ja vähentää sitä Eteläsatamalta ja Katajanokalta. Hankkeen toteutuminen on edellytys Eteläsataman alueen kehittämiseen monipuolisempaan käyttöön.

Rakentamisvaiheessa on arvioitu muodostuvan sekä välittömiä että välillisiä työllisyysvaikutuksia. Kyse on suuren mittakaavan hankkeesta, jonka työllisyysvaikutus on suuri. Riskinä hankkeessa on erikoisosamisen (suunnittelu, prosessit) ja ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan niukkuus. Välillisesti hanke kasvattaa lähialueelle kohdistuvaa kulutusta, hyötyjinä erityisesti majoitus- ja ravitsemuspalvelut.

Toiminnan aikaisista vaikutuksista on kuvattu muun muassa veroluonteiset vaikutukset kiinteistö-, kunnallisia yhteisöverojen kautta. Hankkeen on katsottu lisäävän välillisesti palvelusektorin ja satamatoiminnan työpaikkoja sekä vaikuttavan lisäävästi rahti- ja matkustajaliikenteeseen. Rakentamisen aikaisia elinkeinoihin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ei ole juurikaan kuvattu, vaikka rakentaminen aiheuttanee vä-

liaikaista haittaa sekä alueen nykyiselle elinkeinotoiminnalle että alueella liikkuville ja asuville muun muassa ruuhkautumisen ja raskaan liikenteen lisääntymisen kautta.

Aineelliseen omaisuuteen kohdistuvia vaikutuksia ei ole arvioitu. Yhteenvetotaulukon otsikossa tämä on mainittu yhtenä arvioinnin taustatekijänä, mutta vaikutuksia ei ole arvioitu. Mahdollisia vaikutuksia voivat olla esimerkiksi maanomistajan tai -haltijan mahdollisuudet hyödyntää maalämpöä tai vaikutukset kiinteistöjen arvoon.

Riskit sekä onnettomuus- ja häiriötilanteet

Hankevaihtoehtojen C ja D toteuttamiseen liittyvään öljyluolien käytöstä poistoon ja uuden varaston suunnitteluun, ympäristöluvitukseen sekä toteuttamiseen liittyviä prosessi- ja aikatauluskeijä on tarkasteltu selostuksessa kattavasti. Jos näitä hankevaihtoehtoja edistetään, suunnitellua ja arviointia tulee jatkaa siten, että ympäristö- ja onnettomuusriskit ovat hallittavissa ja teknisesti toteutettavissa.

Hankkeen edellyttämät luvat, suunnitelmat ja päätökset

Kaavoitus

Satamakentän uudet laiturijärjestelyt niiden vaatimine merialueen täytöineen voidaan toteuttaa voimassa olevan osayleiskaavan perusteella vastaavasti kuin T2:n kohdalla on tehty. Satamatunneli vaatii asemakaavan, jonka laadinta on aloitettu 2023.

Satamatunnelin asemakaavan tulee olla voimassa ennen kuin rakennuslupa voidaan myöntää. Asemakaavan laadinnassa hyödynnetään ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja huomioidaan siitä saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Tarvittaessa selvityksiä ja arviointeja tarkennetaan. Ennen asemakaavan saattamista voimaan tulee luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa olla voimassa kirvelilattakoin esiintymisalueen ja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen osalta, mikäli asemakaava laadittaisiin vaihtoehtoon A perustuen.

Tunnelivaihtoehdon VEA Salmisaaren pään betonitunneliosuus kohdistuu osin voimassa olevassa kaavassa määritellylle hautausmaalueelle (EH), mikä tulee huomioida asemakaavoituksessa.

Ympäristö- ja vesiluvat

Länsisatamalla on voimassa oleva ympäristölupa. Tunnelien on tunnistettu vaikuttavan olemassa oleviin rakenteisiin maan pinnalla ja alla. Selostuksen mukaan nämä rakenteet saattavat sisältyä muiden toimijoiden ympäristöluvan alaisiin velvoitteisiin ja ennen niiden muuttamista tulee selvittää niitä koskevat velvoitteet sekä hakea lupiin tarvittavia

muutoksia. Edellä mainituista rakenteista on mainittu ainoastaan öljyluolat ja niiden käytöstä poistoon liittyvät toimet. Selostuksen perusteella jää epäselväksi, mitä nämä muut rakenteet ja toimijat mahdollisesti ovat ja minkälainen vaikutus eri vaihtoehtoilla näihin mahdollisesti on.

Vaihtoehtojen C ja D osalta öljyluolien käytöstä poisto vaatii Helenin toimintaan liittyvää ympäristölupapäätöstä luolien käytöstä poistolle, uudelle korvaavalle kevyen polttoöljyn varastolle sekä vuotovesien pumppauksen lopettamiselle.

Hankevaihtoehtoissa toteutettavat ruoppaukset ja merialueen täytöt vaativat vesilain mukaiset luvat. Kaikki hankevaihtoehdot VE0:aa lukuun ottamatta vaativat satama-alueen laajennuksen osalta vesiluvan, lisäksi vaihtoehto D vaatii Salmisaaren pohjoispuolisen kevyen liikenteen reitin muutoksen osalta vesiluvan. Selostuksen mukaan hankealueella on myös joitakin muiden toimijoiden rakenteita, joiden siirto vaatii myös vesiluvan. Näitä ei kuitenkaan ole selostuksessa tarkemmin kuvattu, joten tämän seikan vaikutuksia ei ole mahdollista selostuksen perusteella arvioida.

Öljyluolien käytöstä poisto

Vaihtoehtojen C tai D toteuttaminen edellyttää öljyluolien (3 kpl) alueella voimassa olevan kemikaali- ja turvallisuusviraston (Tukes) asettaman louhintakiellon purkua. Kuten selostuksessa on kuvattu, käytöstä poiston tarkka suunnittelu ja vaikutusten arviointi ei ole mahdollista ennen luolien nykykunnan selvittämistä, joka voidaan tehdä vasta luolien poistettua nykyisestä käytöstään. Käytöstä poistoon liittyvää tarkempaa suunnittelua on mahdollista ja tarpeellista tehdä näiden hankevaihtoehtojen jatkosuunnittelussa.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helsingin Satama Oy:n Länsisataman laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 11.1.2024 mennessä. Lausunnonle annettua määräaikaa on pidennetty 30.1.2024 asti.

Länsisataman laajennuksen YVA arviointiselostus

Länsisataman laajennus ja siihen sisältyvä satamatunnelihanke perustuu Helsingin kaupunginvaltuuston 3.2.2021 § 19 tekemään satamatoiminnan uudelleenjärjestelyjä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohtia Eteläsatamassa, Katajanokalla ja Länsisatamassa koskevaan

periaatepäätökseen. Päätöksen mukaisesti Tallinnan ja Helsingin välinen matkustajaliikenne keskitetään Länsisatamaan, jonne suunnitellaan tunneliyhteys Länsisatamasta Länsiväylälle. Länsisatamassa tehtävät toimet ovat ensimmäinen vaihe kokonaisuudistuksen toteutusketjussa.

Länsisataman laajennushanke tunneleinen on yhteiskunnallisesti erittäin merkittävä. Sataman laajennus ja satamatunneli mahdollistavat satamatoimintojen laajenemisen Länsisatamassa ja vapauttavat Eteläsatamasta alueita muuta maankäyttöä varten. Satamatunneli poistaa Jätkäsaaren ja Ruoholahden katuverkolta valtaosan sataman aiheuttamasta liikenteestä. Hankkeella on kaupungin kehittämisen kannalta useita merkittäviä myönteisiä vaikutuksia.

Länsisataman satamatunneli on tärkeä osa liikenteen kokonaissuunnittelua. Tunnelilla on merkittävä rooli, kun satamatoimintoja keskitetään strategisesti Länsisatamaan. Satamatunnelin avulla on tavoitteena parantaa liikenteen sujuvuutta ja pienentää sen haittavaikutuksia Länsisataman ympäristössä.

Hankkeen tässä vaiheessa ei voida sulkea yhtäkään vaihtoehtoa pois. Tunnelin suunnittelun jatkon osalta on tärkeää, että maankäytön ja kaupungin kokonaisedun näkökulmasta on tärkeää arvioida kaikkien tunnelin suuaukkojen vaikutukset, huomioiden myös taloudelliset sekä ympäristölliset vaikutukset. Lisäksi jo aiemmin linjatut maankäytön tavoitteet tunnelin suuaukon alueella tulee jatkosuunnittelussa huomioida.

Hankevaihtoehdoilla on erilaisia ympäristövaikutuksia, joita on mahdollista lieventää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Merkittävimmät hankkeen ympäristövaikutukset jatkosuunnittelun kannalta ovat

- Lapinlahden puiston valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, suojeltuun puistoon sekä luontoarvoihin liittyvät suorat ja välilliset ympäristövaikutukset vaihtoehdoissa A ja C
- olemassa oleviin öljyluoliin, niiden käytöstä poistoon ja uuteen tarvittavaan varastoon liittyvät epävarmuudet ja suorat ja välilliset ympäristövaikutukset vaihtoehdoissa C ja D
- rakentamisen aikaiset vaikutukset Länsiväylän liikenteelle vaihtoehdoissa C ja D
- vaihtoehtojen erilaiset vaikutukset Salmisaaren maankäytön ja liikenteen kehittämisen mahdollisuuksiin.

Lisäksi hankkeella arvioidaan olevan ilmastovaikutuksia, jotka eivät kuitenkaan suuruusluokaltaan merkittävästi eroa eri hankevaihtoehtojen

välillä. Eri tunnelivaihtoehtojen myönteisinä ympäristövaikutuksina todetaan tunneliratkaisun mukanaan tuoma liikennehäiriön väheneminen Jätkäsaaren kaupunkiympäristössä siinäkin tilanteessa, kun sataman Tallinnaan suuntautuvan reittiliikenteen toimintoja on keskitetty Länsi-satamaan.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn perustuen siinä tutkitut vaihtoehdot ovat mahdollisia toteuttaa, huomioiden lausunnossa esitetyt seikat.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.11.2023
- 2 Vaihtoehtojen tiiviit kuvaukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.01.2024 § 6

HEL 2023-014380 T 11 01 05

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta antoi liitteen 1 mukaisen lausunnon kaupunginhallitukselle Länsisataman laajennuksen ja satamatunnelin ympäristövaikutusten arviointimenettelyn arviointiselostuksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti, että Länsisataman satamatunneli on tärkeä osa liikenteen kokonaissuunnittelua. Tunnelilla on merkittävä rooli, kun satamatoimintoja keskitetään strategisesti Länsisatamaan. Satamatunnelin avulla on tavoitteena parantaa liikenteen sujuvuutta ja pienentää sen haittavaikutuksia Länsisataman ympäristössä.

Lisäksi lautakunta katsoi, ettei hankkeen tässä vaiheessa voida sulkea yhtäkään vaihtoehtoa pois. Tunnelin suunnittelun jatkoon osalta on tärkeää, että maankäytön ja kaupungin kokonaisedun näkökulmasta on tärkeää arvioida kaikkien tunnelin suuaukkojen vaikutukset, huomioiden myös taloudelliset sekä ympäristölliset vaikutukset. Lisäksi jo aiemmin linjatut maankäytön tavoitteet tunnelin suuaukon alueella tulee jatkosuunnittelussa huomioida.

Käsittely

09.01.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli erityisasiantuntija Kati Immonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijän muutos: Muutetaan lausunnon (liite 1) kohdan "Päästöt ilmaan ja niiden vaikutukset ilmanlaatuun" toiseksi viimeinen kappale seuraavaksi: "Raskas ajoneuvo mm. nostaa katupölyä kuivalta tienpinnalta ilmaan enemmän kuin henkilöauto, joten raskaan liikenteen siirtyminen tunneliin parantaa asuinviihtyisyyttä Jätkäsaarella etenkin Tyynenmerenkadulla."

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Kaupunkiympäristölautakunta toteaa perustuen esitettyyn lausuntoon, että vaihtoehto A ei ole kaupungin kannalta hyväksyttävä vaihtoehto perustuen toisaalta siihen, että sen myötä Salmisaaren osayleiskaavan maankäyttö ei voi toteutua kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisena ja lisäksi liittyen sen vaikutuksiin luontoarvoihin, historialliseen puistomiljööhön ja hautausmaahan. Maankäytön vaihtoehtojen perusteellinen vertailu on edellytys kaupungin kokonaisedun mukaisen etenemistavan ratkaisemiseksi."

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Muutos lausuntoehdotuksen liitteeseen 1: Muutetaan lausunnossa virkettä "Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan rakentaminen kuitenkin muuttaa puiston eteläreunaa merkittävästi." kohdassa "Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuu-

riympäristöön" muotoon: "Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan rakentaminen kuitenkin muuttaa puiston eteläreunaa."

Kannattaja: Otto Meri

Vastaehdotus:

Olli-Pekka Koljonen: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että Länsisataman satamatunneli on tärkeä osa liikenteen kokonaissuunnittelua. Tunnelilla on merkittävä rooli, kun satamatoimintoja keskitetään strategisesti Länsisatamaan. Satamatunnelin avulla on tavoitteena parantaa liikenteen sujuvuutta ja pienentää sen haittavaikutuksia Länsisataman ympäristössä."

Lisäksi lautakunta katsoo, ettei hankkeen tässä vaiheessa voida sulkea yhtäkään vaihtoehtoa pois. Tunnelin suunnittelun jatkon osalta on tärkeää, että maankäytön ja kaupungin kokonaisedun näkökulmasta on tärkeää arvioida kaikkien tunnelin suuaukkojen vaikutukset, huomioiden myös taloudelliset sekä ympäristölliset vaikutukset. Lisäksi jo aiemmin linjatut maankäytön tavoitteet tunnelin suuaukon alueella tulee jatkosuunnittelussa huomioida."

Kannattaja: Jenni Hjelt

1 äänestys

JAA-ehdotus: Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Jenni Hjelt, Olli-Pekka Koljonen, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Mia Haglund, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Olli-Pekka Koljosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 8–5.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Risto Rautavan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Mia Haglund, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki,
Sameli Sivonen

Ei-äännet: 8

Silja Borgarsdottir Sandelin, Jenni Hjelt, Olli-Pekka Koljonen, Otto Meri,
Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Risto Rautavan vas-
taehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 8–5.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kati Immonen, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 37254
kati.immonen(a)hel.fi
Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

§ 40

Lausunto Opetushallitukselle sosiaali- ja terveysalan tutkintojen rakenneuudistuksesta

HEL 2023-015740 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon Opetushallitukselle sosiaali- ja terveysalan tutkintojen rakenneuudistuksesta.

Sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottaminen

Helsingin kaupunki ei ota asiaan kantaa, sillä tässä vaiheessa ei ole riittävää taustatietoa yhteisen sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon sisällöstä ja painotuksista. Mikäli rakenneuudistusta ehdotetaan, kaupunki ottaa mielellään kantaa aiheeseen siinä vaiheessa, kun uusi tutkintorakenne on kuvattuna ja ero nykyiseen käytäntöön on hahmotettavissa. Opetushallituksen esityksessä tulisi myös kuvata sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon suhde sosiaali- ja terveysalan ammatilliseen perustutkintoon.

Ehdotetun uudistuksen koetaan kuitenkin lisäävän joustavuutta, työelämälähtöisyyttä sekä valinnaisuuden mahdollisuuksia.

Mikäli erilliset ammattitutkinnot yhdistetään sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnoksi, olisi niissä tärkeä säilyttää vahva erikoistumisen mahdollisuus. Mielenterveys- ja päihdetyössä, terveysalalla ja vammaisalalla tarvittavat osaamisen painopisteet eroavat toisistaan, ja liiallinen yhtenäistäminen voi pahimmillaan heikentää ammattitutkinnon avulla saatavaa osaamista.

Sosiaali- ja terveysalaan liittyvien erikoisammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottaminen

Helsingin kaupunki ei ota asiaan kantaa, sillä tässä vaiheessa ei ole riittävää taustatietoa yhteisen sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon sisällöstä ja painotuksista. Mikäli rakenneuudistusta ehdotetaan, kaupunki ottaa mielellään kantaa aiheeseen siinä vaiheessa, kun uusi tutkintorakenne on kuvattuna ja ero nykyiseen käytäntöön on hahmotettavissa.

Ehdotetun uudistuksen koetaan kuitenkin lisäävän joustavuutta, työelämälähtöisyyttä sekä valinnaisuuden mahdollisuuksia.

Mikäli erilliset erikoisammattitutkinnot yhdistetään sosiaali- ja terveysalan erikoisammattitutkinnoksi, olisi niissä tärkeä säilyttää vahva erityisalakohortaisen erikoistumisen mahdollisuus. Nykyisten erikoisammattitut-

kintojen painopisteet eroavat toisistaan ja ne tuottavat tiettyyn erityisalaan kohdennettua osaamista. Liiallinen tutkintojen yhtenäistäminen voi pahimmillaan heikentää erikoisammattitutkinnon avulla saatavaa osaamista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 13.12.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Opetushallitus

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaan Opetushallitus määrää tutkinnon perusteet kullekin ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvalla tutkinnolla. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään, mitkä ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot kuuluvat tutkintorakenteeseen. Opetushallitus on päättänyt käynnistää sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteiden uudistamisen valmistelun (OPH-5247-2023). Opetushallitus pyytää tähän liittyen kannanottoja tutkintorakenteen uudistamiseksi. Tässä kohtaa ei pyydetä lausuntoja tutkintojen sisällöstä tai tutkintonimikkeistä, vaan lausuntojen perusteella Opetushallitus valmistelee tutkintorakenteen kehittämistä koskevan esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle. Kannanottoja käytetään tukena esityksen valmistelussa.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala puoltaa sosiaali- ja terveysalaan liittyvien erikoisammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottamista. Sosiaali-, terveys- ja

22.01.2024

Asia/16

pelastustoimiala katsoo, että liiallinen tutkintojen yhtenäistäminen voi pahimmillaan heikentää osaamista. Kaupunginhallituksen lausunnossa opetushallitukselle on huomioitu toimialojen lausunnot.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 13.12.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Opetushallitus

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Opetushallitus

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 9.1.2024

HEL 2023-015740 T 00 01 06

Opetushallituksen lausuntopyyntö OPH-6173-2023

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaan Opetushallitus mää-
rää tutkinnon perusteet kullekin ammatillisen koulutuksen tutkintoraken-
teeseen kuuluvalle tutkinnolle. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuk-
sella säädetään, mitkä ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot,
erikoisammattitutkinnot kuuluvat tutkintorakenteeseen.

Opetushallitus on päättänyt käynnistää sosiaali- ja terveysalaan liitty-
vien ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteiden uudistamisen
valmistelun (OPH-5247-2023). Opetushallitus pyytää tähän liittyen
kannanottoja tutkintorakenteen uudistamiseksi. Tässä kohtaa ei pyyde-

tä lausuntoja tutkintojen sisällöstä tai tutkintonimikkeistä, vaan lausuntojen perusteella Opetushallitus valmistelee tutkintorakenteen kehittämistä koskevan esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle. Kannanottoja käytetään tukena esityksen valmistelussa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Opetushallituksen ehdotuksesta sosiaali- ja terveysalaan liittyvien tutkintojen rakenneuudistamisesta. Lausunto annetaan vastauksina lausuntopyynnön mukaisesti kysymyksiin.

1. Sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottaminen

Opetushallitus kysyy, puollammeko sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammattitutkintojen eli mielenterveys- ja päihdetyön, terveysalan ja vammaisalan ammattitutkintojen osaamisen kuvaamista yhteisessä sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnossa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala puoltaa sosiaali- ja terveysalan ammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottamista. Ehdotettu uudistus lisää joustavuutta, työelämälähtöisyyttä sekä valinnaisuuden mahdollisuuksia.

2. Sosiaali- ja terveysalaan liittyvien erikoisammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottaminen

Opetushallitus kysyy, puollammeko sosiaali- ja terveysalaan liittyvien erikoisammattitutkintojen eli immobilisaatiohoidon; kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen; mielenterveys- ja päihdetyön sekä vanhustyön erikoisammattitutkintojen osaamisen kuvaamista yhteisessä sosiaali- ja terveysalan erikoisammattitutkinnossa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala puoltaa sosiaali- ja terveysalaan liittyvien erikoisammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottamista. Ehdotettu uudistus lisää joustavuutta, työelämälähtöisyyttä sekä valinnaisuuden mahdollisuuksia.

Tausta

Kaupunginkanslia pyytää kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta lausuntoa 8.1.2024 mennessä Opetushallituksen ehdotuksesta sosiaali- ja terveysalaan liittyvien tutkintojen rakenneuudistamisesta. Helsingin kaupungin lausuntoa käsitellään kaupunginhallituksessa tammikuussa 2024. Opetushallituksen määräaika lausunnonle on 31.1.2024.

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384

heidi.vesa(a)hel.fi

Eeva Sahlman, rehtori, puhelin: 310 818 06

eeva.sahlman(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 27.12.2023

HEL 2023-015740 T 00 01 06

Opetushallituksen lausuntopyyntö OPH-6173-2023

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaan Opetushallitus määrää tutkinnon perusteet kullekin ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvalla tutkinnolla. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään, mitkä ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot kuuluvat tutkintorakenteeseen.

Opetushallitus on päättänyt käynnistää sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteiden uudistamisen valmistelun (OPH-5247-2023). Opetushallitus pyytää tähän liittyen kannanottoja tutkintorakenteen uudistamiseksi. Tässä kohtaa ei pyydetä lausuntoja tutkintojen sisällöstä tai tutkintonimikkeistä, vaan lausuntojen perusteella Opetushallitus valmistelee tutkintorakenteen kehittämistä koskevan esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle. Kannanottoja käytetään tukena esityksen valmistelussa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Opetushallituksen ehdotuksesta sosiaali- ja terveysalaan liittyvien tutkintojen rakenneuudistamisesta. Lausunto annetaan vastauksina lausuntopyynnön mukaisiin kysymyksiin.

1. Sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottaminen

Opetushallitus kysyy, puollammeko sosiaali- ja terveysalaan liittyvien ammattitutkintojen eli mielenterveys- ja päihdetyön, terveysalan ja vammaisalan ammattitutkintojen osaamisen kuvaamista yhteisessä sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnossa.

Emme ota asiaan kantaa, sillä meillä ei ole tässä vaiheessa riittävä taustatietoa yhteisen sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon sisällöstä ja painotuksista. Mikäli rakenneuudistusta ehdotetaan, otamme mielellämme kantaa aiheeseen siinä vaiheessa, kun uusi tutkintorakenne on kuvattuna ja ero nykyiseen käytäntöön on hahmotettavissa. Opetushallituksen esityksessä tulisi myös kuvata sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon suhde sosiaali- ja terveysalan ammatilliseen perustutkintoon.

Mikäli erilliset ammattitutkinnot yhdistetään sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnoksi, olisi niissä tärkeä säilyttää vahva erikoistumisen

mahdollisuus. Mielenterveys- ja päihdetyössä, terveysalalla ja vammais-
salalla tarvittavat osaamisen painopisteet eroavat toisistaan, ja liiallinen
yhtenäistäminen voi pahimmillaan heikentää ammattitutkinnon avulla
saatavaa osaamista.

2. Sosiaali- ja terveysalaan liittyvien erikoisammattitutkintojen rakenneuudistamisen ehdottami- nen

Opetushallitus kysyy, puollammeko sosiaali- ja terveysalaan liittyvien
erikoisammattitutkintojen eli immobilisaatiohoidon; kuntoutus-, tuki- ja
ohjauspalvelujen; mielenterveys- ja päihdetyön sekä vanhustyön eri-
koisammattitutkintojen osaamisen kuvaamista yhteisessä sosiaali- ja
terveysalan erikoisammattitutkinnossa.

Emme ota asiaan kantaa, sillä meillä ei ole tässä vaiheessa riittävä
taustatietoa yhteisen sosiaali- ja terveysalan erikoisammattitutkinnon
sisällöstä ja painotuksista. Mikäli rakenneuudistusta ehdotetaan,
otamme mielellämme kantaa aiheeseen siinä vaiheessa, kun uusi tut-
kintorakenne on kuvattuna ja ero nykyiseen käytäntöön on hahmotetta-
vissa.

Mikäli erilliset erikoisammattitutkinnot yhdistetään sosiaali- ja terveyster-
veysalan erikoisammattitutkinnoksi, olisi niissä tärkeä säilyttää vahva erityisa-
lakohtaisen erikoistumisen mahdollisuus. Nykyisten erikoisammattitut-
kintojen painopisteet eroavat toisistaan ja ne tuottavat tiettyyn erityisa-
laan kohdennettua osaamista. Nähdäksemme liiallinen yhtenäistämi-
nen voi johtaa siihen, että erikoisammattitutkinnon avulla saatava
osaaminen heikentyy, jolloin myös erikoisammattitutkinnon houkuttele-
vuus ammatillisen osaamisen kehittämisen muotona vähenee.

Tausta

Kaupunginkanslia pyytää sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta lau-
suntoa 8.1.2024 mennessä Opetushallituksen ehdotuksesta sosiaali- ja
terveysalaan liittyvien tutkintojen rakenneuudistamisesta. Helsingin
kaupungin lausuntoa käsitellään kaupunginhallituksessa tammikuussa
2024. Opetushallituksen määräaika lausunnoille on 31.1.2024.

Lisätiedot

Kirsi Brummer, henkilöstön kehittämisspäälikkö, puhelin: 09 310 73361
kirsi.brummer(a)hel.fi

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 41

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan ohjelmasta (VANUPO) vuosille 2024–2027

HEL 2023-016114 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Yleishuomioita lausuntokierrokselta olevasta ohjelmasta

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma (VANUPO) kokoaa hallituskausittain tavoitteet ja toimenpidekokonaisuudet nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ohjelmassa on nuorisopoliittisten toimenpiteiden lisäksi myös mm. koulutuspolitiikkaan ja työllisyyspolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä. Hallitus toimeenpanee ohjelmaa vuosien 2024–2027 aikana. Toimenpidekokonaisuudet on ohjelmassa jaettu kolmeen koriin.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan ohjelma on kirjattu hyvin yleisellä tasolla. Se ei sisällä riittävän selkeitä linjauksia ja valintoja, jotta se pystyisi ohjaamaan valtakunnallista nuorisopolitiikan kehitystä seuraavina vuosina. Ohjelma kokoaa yhteen eri hallinnonalojen toimia, mutta ei luo yhtenäistä kokonaiskuvaa kehittämisen suunnista. Konkreettiset toimenpiteet ja mittarit tulisi määritellä tarkemmin, jotta ohjelma ohjaisi vastuutahojen toimintaa paremmin.

Ohjelmassa ei oteta riittävästi huomioon kaupunkien tarpeita ja alueellisia erityispiirteitä. Kaupunkien koot ja nuorten määrän kehitys eri alueilla tulisi huomioida ohjelmassa ja sen pohjalta myöhemmin jaettavassa rahoituksessa paremmin. Helsinki poikkeaa usealla tavalla muista Suomen kaupungeista ja kunnista. Nuorten tarpeet ovat erilaisia, kun puhutaan kasvukeskuksista ja segregaaation ja maahanmuuton suhteen erilaisista kunnista. Nuoret ovat moninainen ryhmä, jolla on erilaisia tarpeita niin kaupunkien sisällä kuin kaupunkien ja kuntien välillä. Eri-tyisesti polarisaation ja segregaaation keskittymistä tulisi tarkastella ja kohdentaa toimia sen ehkäisyyn selkeämmin.

Helsingissä nämä ilmiöt ovat omassa mittakaavassaan; esimerkiksi asuinalueiden erot Helsingissä ovat vastaavia kuin kaupunkien väliset erot muualla maassa. Ohjelmassa olisi hyvä tuoda esiin väestönkasvun tai -laskun vaikutuksia nuorisotyölle sekä korostaa kaupunkien erityistä tehtävää nuorten elinolojen kohentajana, koska tulevaisuudessa suurin osa nuorista tulee asumaan kaupunkimaisissa kunnissa.

Vihapuheeseen sekä nuorten rikoksilla oireilevaan käytökseen tulisi panostaa nykyisen hallituskauden aikana. Tiedolla johtaminen ja vankka tutkimusnäyttö sekä hyvien käytäntöjen löytäminen on erityisen tärkeää. On myös tärkeää, että nuorista puhutaan kunnioittavasti samalla kuin olemassa oleviin ongelmiin etsitään ratkaisuja.

Ohjelmassa korostetaan liikuntaa nuorten hyvinvoinnin edistämisessä, mutta kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja rasismien ehkäisy jätetään vähemmälle huomiolle, vaikka nämä ovat nuorilta saadun palautteen ja viimeisten kouluterveyskyselyn tulosten valossa nuorten hyvinvointia vahvasti haastavia ilmiöitä. Nuorten päihteiden käyttöön ja erityisesti nikotiinituotteiden ja sähkösavukkeiden käyttöön tulisi puuttua myös nuorisotyön keinoin. Suomi on johtava huumekuolemien maa, ja nuorten huumeisiin liittyvät kuolemat ovat yhä aivan liian yleisiä.

Ohjelmassa olisi tärkeää tunnistaa negatiivisten ilmiöiden keskeisimmät juurisyyt ja asettaa niiden ratkaisemiseen konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet. Ohjelmassa tulisi vahvasti ohjata monialaisen yhteistyön vahvistamiseen jo ennaltaehkäisyvaiheessa. Nuorten osallisuus tulisi huomioida jokaisessa vaiheessa, jotta toiminta nuorten kasvun ja elinolojen edistämiseksi olisi vaikuttavaa.

Kohti koordinoitua ja monialaista nuorisopolitiikkaa

Nuorisopolitiikan koordinoiminen on pitkäaikainen tavoite, joka on näkynyt sekä aikaisemmissa VANUPO- että LANUKE-ohjelmissa (Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma). Nuorisopolitiikan koordinoiminen ja strategisuus tulisi olla nykyisellä hallituskaudella vahvemmin keskiössä niin, että valtionhallinnossa katsottaisiin nuorisopolitiikan uudelleen organisoimista, jotta tavoitteessa päästäisiin vihdoin konkreettisesti eteenpäin. Yksi tällainen kokeilu voisi olla nuorisopolitiikan keskitäminen valtioneuvoston kansliaan tai vaihtoehtoisesti entistäkin selkeämmin opetus- ja kulttuuriministeriöön, josta johdettaisiin ministeriöiden poikkihallinnollista nuorisopolitiikkaa ja valvottaisiin sen tuloksellisuutta.

Nuorisopolitiikan tulee pohjautua tutkittuun tietoon. Valtionhallinnossa on pitkään hyödynnetty varsinkin nuorisotutkimusverkoston tuottamia tutkimuksia, erityisesti nuorisobarometriä sekä lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimusta. Valtion nuorisoneuvoston vastatessa nuorisopolitiikan ja -tutkimuksen tuottamisesta sekä nuorisopolitiikan arvioinnista, neuvoston tutkimus- ja arviointitoimintaa sekä sen toiminnan tuloksellisuutta olisi hyvä lisätä. Lisäksi valtionhallinnossa tulisi selvittää, miten nuorisoneuvoston tuottamien arviointien tuloksia voisi ohjata käytännön kokeiluihin.

Valtionhallinnon tehtävä nuorisopolitiikassa on strateginen, lainsäädännöllinen ja tietoa tuottava. Nuoria pyritään kuulemaan mm. valtion nuorisoneuvoston kautta sekä sisällyttämällä erilaisia osallisuusmuotoja nuorten kuulemisessa. Olisi kuitenkin hyvä, että valtio kokoaisi esimerkiksi raadin nuorista koulujen tai kunnallisen nuorisotyön kautta, jotta tavallisia nuoria kuultaisiin paremmin päätöksenteossa.

Kori I: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Tavoite 1: Nuori voi hyvin koulussa ja oppilaitoksessa

Tavoite 2: Jokaisella nuorella on pääsy mieluisaan harrastukseen matalalla kynnyksellä

Tavoite 3: Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee

Ensimmäisen korin tavoitteet ovat pääosin kannatettavia. Nuorten hyvinvointiin liittyvään tavoitteeseen on sisällytetty vain kuntien ja hyvinvointialueiden vastuulla olevia asioita, ja työnjako vaatii vielä konkreettisuutta. Korissa on laajasti nuoria koskevia tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka liittyvät opetuksen ja kasvatuksen hallinnonalaan, kuten yhteisöllinen opiskeluhoito. On hyvä tarkentaa, mitkä kuuluvat vahvasti nuorisopolitiikkaan, mistä toimenpiteistä vastuu kuuluu muille toimialoille ja mitkä asiat tehdään yhdessä. Sosiaali- ja terveystoimen osallistuminen nuorten aikuistumisen palveluihin on erittäin tärkeää ja varmistettava.

Yksikään hallinnonala ei voi yksin ratkaista nuorten hyvinvointiin liittyviä haasteita, joten ohjelman tulisi ohjata yhteistyöhön voimakkaammin. Koulun ja oppilaitoksen näkökulmasta on oleellista, että nuoren päivää katsotaan kokonaisuutena ja yhteistyötä tehdään monialaisesti. Myös perheiden merkitys tulee tunnistaa osana monialaista yhteistyötä. Tämän tulisi näkyä voimakkaammin ohjelman kirjauksissa. Nuorisotyön onnistumisen edellytykset vahvistuvat, kun toimintaa toteutetaan yhteistyössä eri yhteistyökumppanien, kuten opetus-, sosiaali- ja liikunta-toimen sekä poliisin kanssa ja sellaisissa paikoissa, joissa nuoret jo ovat. Helsingissä on saatu hyviä tuloksia uusista toimintatavoista, joilla edistetään nuorten hyvinvointia ja opiskelukykyä liikunnan avulla osana koulu- tai opiskelupäivää.

Etsivän harrastustoiminnan ja harrastuspolkujen edistäminen ovat kannatettavia tavoitteita. On hyvä myös kiinnittää huomiota harrastuneisuuden alueelliseen eriytymiseen ja esimerkiksi maahanmuuttajataustaisten nuorten harrastamiseen. Pääkaupunkiseudulla kohonneet elinkustannukset ovat luoneet esteitä harrastamiselle myös niille perheille, joilla oli siihen aiemmin varaa.

Harrastamisen tukemisessa tulee huomioida koko harrastamisen laaja kenttä, eikä korostaa ainoastaan kulttuurista harrastamista. Harrastaminen tukee hyvinvointia, jos sen sisältö koetaan turvalliseksi ja mielekkääksi. Siksi etsivän harrastustoiminnan tulee kohdentua kaikkiin eri lajeihin. Etsivässä harrastustoiminnassa tulee keskittyä niihin perheisiin, joissa ei ole harrastamisen kulttuuria tai jotka kärsivät matalasta tulotasosta.

Liikuntaneuvonnan ja kulttuuriharrastuksiin ohjaaminen Ohjaamossa ovat hyviä lisäyksiä. Ohjaamo toimii hyvin, mutta toimintaa, johon nuoria ohjata, ei ole riittävästi. Valtion kannattaa panostaa harrastamiseen liittyvän tietopohjan vahvistamiseen, harrastusten tarjoaminen sen sijaan on kuntien ja harrastusten järjestäjien tehtävä.

Terveydenhuoltolain, sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulainsäädännön uudistamiset ovat olennaisia nuoria koskevia uudistuksia. Myös sosiaaliturvan uudistaminen on tärkeä uudistus, jossa nuorten näkökulma tulee ottaa huomioon.

Lastensuojelulaissa tulee huomioida myös ns. hatkalaiset eli lastensuojelulaitoksista luvatta poistuvat nuoret. Näiden erityisen haavoittuvassa asemassa olevien nuorten tilanteen kohentamiseen tarvitaan käytänteiden ja ohjeistusten uusimista sekä entistä selkeämpää työnjakoa.

Kori II: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Tavoite 4: Nuorella on pääsy oikea-aikaisiin ja laadukkaisiin mielenterveyspalveluihin

Tavoite 5: Mielekäs vapaa-ajan toiminta vahvistaa nuorten mielen hyvinvointia

Toinen kori painottuu nuorten mielenterveyspalveluihin ja mielekkääseen vapaa-ajan toimintaan. Ohjelmassa on hyvä tunnistaa mielen hyvinvoinnin tukemisen ja ennaltaehkäisyn keinot lasten ja nuorten arjessa. Esimerkiksi kouluilla ja oppilaitoksilla on suuri merkitys mielen hyvinvoinnin edistämiseksi. Mielenterveydelle tärkeitä taitoja, kuten tunte- ja vuorovaikutustaitoja ja resilienssiä harjoitellaan ja tuetaan oppimisympäristöissä. Tätäkin työtä tulisi ohjata vahvemmin tehtäväksi monialaisena yhteistyönä.

Matalan kynnyksen palvelujen chatin ja walk-inin osalta ohjelmassa ei ole tarkennettu, ovatko niistä vastuussa kunnat vai hyvinvointialueet. Myös kulttuurilähetteen ja elintapaohjauksen osalta puuttuu tarkennus, minkä tahon odotetaan ottavan vastuu ohjaamisesta.

Ohjelman kirjaus ”Tiivistetään sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön välistä yhteistyötä, jossa tunnistetaan interven-

tioiden ja ohjauksen paikat” on siinä mielessä erikoinen, että käytännön ohjaus tapahtuu mm. kunnissa. Tunnistamisessa kannattaa siis kysyä niiltä, jotka ohjausta tekevät. Liikuntaan ja kulttuuriin ohjaaminen on siinänsä kannatettavaa, mutta jää epäselväksi, tunteeo ministeriö toimintoja ja niiden määrää, eli onko ohjattavia toimintoja tarpeeksi.

Kori III: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Tavoite 6: Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon vahvistuvat

Tavoite 7: Nuorten turvallisuuden tunne ja turvallisuus vahvistuvat

Tavoite 8: Yhteisöllisyyttä, yhdenvertaisuutta ja resilienssiä nuorten elämässä tuetaan

Nuorten rooli aktiivisina toimijoina omassa elämässään tulisi näkyä ohjelmassa paremmin. Nyt osallisuus ymmärretään lähinnä vaikuttamisen ja osallistumismahdollisuuksien lisäämisen kautta. Olisi tärkeää painottaa tavoitteissa osallisuuden kokemuksen vahvistumista ja sitä kautta omaan elämään, yhteisöön ja laajemmin yhteiskuntaan kiinnittymistä.

Valtionhallinnossa tulisi huomioida ns. tavallisten nuorten kuuleminen osana päätöksentekoa. Paremman kuulemisen tavan etsiminen voitaisiin antaa esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta valtion nuorisoneuvostolle yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

VANUPO:n ja oikeusministeriön nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen toimintaohjelman yhteensovittaminen on kannatettavaa. Helsingin kaupunki on kuitenkin huolissaan puutteellisesta kaupunkipolitiikan ymmärtämisestä VANUPO:ssa. Ohjelmassa olisi ymmärrettävä pääkaupunkiseudun ja muiden suurten kaupunkien olevan eri tilanteessa nuorten turvallisuuteen liittyvien haasteiden kanssa kuin muiden kuntien. Kaupungeissa huolta herättäviä nuorten tiivistyneitä kaveriporukoita pystytään tunnistamaan tietyillä alueilla.

Opetushenkilöstön painottaminen ei ole olennaisin kärki sinänsä tärkeän asian tarkastelussa. On huoli siitä, onko valtion nuorisopolitiikassa liiaksi odotuksia pelkästään koulun mahdollisuuksiin ratkaista nuorten ongelmia. Koulut ja oppilaitokset ovat keskeisiä toimijoita, koska niissä käy koko ikäluokka. Ne eivät kuitenkaan voi toimia yksin, koska toiminta kattaa vain osan päivästä.

Konkreettisina panostuksina voitaisiin kokeilla alueellisia toimintatapoja, jossa keskitytään monialaisesti ja monitoimijaisesti alueella oleviin haasteisiin ja nuorten auttamiseen. Alueelliseen työhön tulisi osoittaa

pysyviä resursseja, jotta työskentely esimerkiksi väkivallalla ja rikoksilla oireilevien nuorten ryhmien sekä yksilöiden kanssa voidaan turvata.

Ankkuritoiminta on hyvä malli, jota tulee jatkaa. Samalla nuorisotyön roolia ankkuritoiminnassa tulee vahvistaa. Lisäksi tulee ratkaista tietosuojaan liittyviä haasteita; ankkurin yhteistoiminta soten ja psykiatrisen sairaanhoidon kanssa on haaste, sillä nuorisotyössä ei voida osallistua asiakasvalintaan, jolloin nuoriso-ohjaajia ei saada nuoren tueksi ilman vanhempien erillistä lupaa. Tällöin nuorelta jää puuttumaan mahdollisuus saada myös nuorisotyöllistä tukea ongelmiinsa.

Nuorten resilienssin vahvistaminen ei ole pelkästään yhteisöllisyyskysymys. Nuoren psyykkisen joustavuuden kehittyminen vaatii pidempiaikaisia kasvatukseen liittyviä toimia.

Suurin osa kolmannen korin tehtävistä on kuntien vastuulla. Hyvän kuntatalouden tukeminen on aivan keskeistä, jotta ohjelmassa asetettaviin tavoitteisiin voidaan päästä.

Nuorisotyön ja -toiminnan tukemisen linjaukset

Helsingin kaupunki huomauttaa, että ohjelmassa mainittu nuorisotyön aluekoordinaatio ei Etelä-Suomessa tällä hetkellä toteudu.

Kunnallisen perusnuorisotyön kohdalla jo otsikko on virheellinen; ohjelmassa pitäisi puhua kunnallisesta nuorisotyöstä, ei ”perusnuorisotyöstä”. Kunnat tekevät monipuolista nuorisotyötä eri muodoissa sekä erilaista kohdennettua nuorisotyötä. Mikäli opetus- ja kulttuuriministeriö haluaa vahvistaa kunnallista nuorisotyötä, sen on kuultava kuntia ja hahmotettava paremmin kunnallisen nuorisotyön toimintaa. Ministeriön täytyy vahvistaa myös omaa kaupunkipoliittista osaamistaan, jotta nuorisotyön kehittäminen on mahdollista.

Kunnallisessa nuorisotyössä on ymmärrettävä, että se vaatii resursseja; esimerkiksi kohdennettu nuorisotyö vaatii rauhallista nuorisotyön ammattilaisten läsnäoloa nuorille, eikä nuorisotyötä voi lähestyä pelkästään resurssitehokkuuden kannalta. Nuorisotyön myötä nuorille on tarjolla turvallisia aikuisia, ja kuntataloudessa tulisi turvata, että ammatillaisia on tarpeeksi.

Ohjelmassa esitetyt laatutavoitteet ovat sinänsä hyviä. NuoDo-dokumentaatiojärjestelmän nostaminen esiin velvoittavana on kuitenkin ongelmallista, koska järjestelmä ei tällä hetkellä vastaa isompien kuntien tarpeita.

Ohjelmassa mainittu ohjaus- ja palveluverkostojen kehittäminen ja TE-muutos sekä hyvinvointialueiden työ vaativat vielä selkeämmän rakenteen toimiakseen.

Painopisteet nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle

Ohjelma ei kuvaa riittävän konkreettisella tavalla sitä, minkälaiseen toimintaan ja minkälaisia osaamiskeskuksia ohjelman perusteella ollaan valmiita tukemaan. Tavoitteiden yleisluontoisuus jättää jatkovalmistelun liian avoimeksi.

Ohjelman kohta nuorten hyvinvoinnin edistämisestä nuorisotyön keinoin ei avaa konkreettisesti, millaisia nuorisotyöllisiä menetelmiä tarkalleen aiotaan korostaa ja vahvistaa. Myöskään nuorten hyvinvointityön johtamisen tukea koskeva kohta ei ole tarpeeksi konkreettinen.

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle

Tavoite laajentaa Erasmus+ ja solidaarisuusjoukkoja on hyvä asia. Suomen nuorisotyön kärjet ovat hyviä. Helsingin kaupunki kuitenkin toteaa, että yhdenvertaisuus tulisi nostaa yhdeksi kärjeksi, niin tärkeä aihe se on suurelle osalle nuorista useiden eri tietolähteiden perusteella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö
- 2 Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma 2024–2027
- 3 Riksomfattande program för ungdomsarbete och -politik 2024–2027

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

22.01.2024

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää kaupungin lausuntoa luonnoksesta valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024–2027.

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma on lakisääteinen, valtioneuvoston nelivuotiskausittain hyväksymä poikkihallinnollinen ohjelma, jonka tavoitteena on edistää nuorten kasvu- ja elinoloja. Ohjelmassa hallitus määrittelee nuorisotyön ja -politiikan tavoitteensa sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

Lausunnon antamisen määräaika on 26.1.2024, joten asia on käsiteltävä tässä kokouksessa. Kaupungin lausunto perustuu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan 16.1.2024 kaupunginhallitukselle antamiin lausuntoihin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö
- 2 Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma 2024–2027
- 3 Riksomfattande program för ungdomsarbete och -politik 2024–2027

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.01.2024 § 8

HEL 2023-016114 T 00 01 06

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon lausunto-
kierroksella olevasta valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan ohjel-
masta (VANUPO), ja tarkistaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti:

Valtakunnallinen nuorisopolitiikan ohjelma kokoaa nuorisoon liittyvät
toimenpiteet, sisältäen esimerkiksi koulutuspolitiikan ja työllisyyspoliti-
kan toimenpiteitä. Hallituksen nuorisopolitiittiset tavoite- ja toimenpide-
kokonaisuudet nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi on jaettu kolmeen
koriin, joita hallitus toimeenpanee vuosien 2024-2027 aikana. Kasva-
tus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjelma on kirjattu yleisellä tasol-
la ja ohjelmassa tulisi määritellä konkreettisemmat toimenpiteet ja mit-
tarit, jotta se ohjaisi vastuutahojen toimintaa paremmin. Lisäksi lauta-
kunta toteaa, että ohjelmaan tulisi sisältyä toimenpiteiden vaatima val-
tion rahoitus.

Eriarvoistuminen ja alueellinen eriytyminen on tuotu esille johdannossa
yhtenä haasteena. Helsingissä nämä ilmiöt ovat omassa mittakaavas-
saan; esimerkiksi asuinalueiden erot Helsingissä ovat vastaavia kuin
kaupunkien väliset erot muualla maassa. Johdannossa olisi hyvä tuoda
esiin väestönkasvun tai -laskun vaikutuksia nuorisotyölle sekä korostaa
kaupunkien erityistä tehtävää nuorten elinolojen kohentajana, koska tu-
levaisuudessa suurin osa nuorista tulee asumaan kaupunkimaisissa
kunnissa.

Liikuntaa nuorten hyvinvoinnin edistämisessä korostetaan, mutta kiu-
saamisen, häirinnän, syrjinnän ja rasismien ehkäisy jätetään vähemmäl-
le huomiolle, vaikka nämä ovat nuorilta saadun palautteen ja viimeisten
kouluterveyskyselyn tulosten valossa nuorten hyvinvointia vahvasti
haastavia ilmiöitä.

Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Korissa 1 on laajasti nuoria koskevia tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka
liittyvät opetuksen ja kasvatuksen hallinnonalaan, kuten yhteisöllinen
opiskeluhoito. On hyvä tarkentaa, mitkä kuuluvat vahvasti nuorisopoli-
tiikkaan, mistä toimenpiteistä vastuu kuuluu muille toimialoille ja mitkä
asiat tehdään yhdessä.

Yksikään hallinnonala ei voi yksin ratkaista nuorten hyvinvointiin liittyviä
haasteita, joten ohjelman tulisi ohjata yhteistyöhön voimakkaammin.
Koulun ja oppilaitoksen näkökulmasta on oleellista, että nuoren päivää
katsotaan kokonaisuutena ja tehdään yhteistyötä monialaisesti sekä
perheiden merkitys tunnustetaan osana monialaista yhteistyötä. Tämä
tulisi näkyä voimakkaammin ohjelman kirjauksissa. Nuorisotyön onnis-
tumisen edellytykset vahvistuvat, kun toimintaa toteutetaan yhteistyös-
sä eri yhteistyökumppanien, kuten opetus-, sosiaali- ja liikuntatoimen
sekä poliisin kanssa ja sellaisissa paikoissa, joissa nuoret jo ovat. Hel-

singissä on saatu hyviä tuloksia uusista toimintatavoista, joilla edistetään nuorten hyvinvointia ja opiskelukykyä liikunnan avulla osana koulu- tai opiskelupäivää.

Etsivän harrastustoiminnan vahvistaminen on yksi toimenpiteistä ja joi-takin erityisryhmiä on tunnistettu. On hyvä myös kiinnittää huomiota harrastuneisuuden alueelliseen eriytymiseen ja esimerkiksi maahanmuuttajataustaisten nuorten harrastamiseen. Pääkaupunkiseudulla ko-honneet elinkustannukset ovat luoneet esteitä harrastamiselle myös niille perheille, joilla oli siihen aiemmin varaa.

Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Kori 2 painottuu mielenterveyspalveluihin ja mielekkääseen vapaa-ajan toimintaan. Ohjelmassa on hyvä tunnistaa mielen hyvinvoinnin tukemi-sen ja ennaltaehkäisyn keinot lasten ja nuorten arjessa. Esimerkiksi kouluilla ja oppilaitoksilla on suuri merkitys mielen hyvinvoinnin edistä-misessä. Mielenterveydelle tärkeitä taitoja, kuten tunne- ja vuorovaiku-tustaitoja ja resilienssiä harjoitellaan ja tuetaan oppimisympäristöissä. Tätäkin työtä tulisi ohjata vahvemmin tehtäväksi monialaisena yhteis-työnä.

Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Nuorten rooli aktiivisina toimijoina omassa elämässään tulisi näkyä pa-remmin. Nyt ohjelmassa osallisuus ymmärretään lähinnä vaikuttamisen ja osallistumismahdollisuuksien lisäämisen kautta. Olisi tärkeää painot-taa tavoitteissa osallisuuden kokemuksen vahvistumista ja sitä kautta omaan elämään, yhteisöön ja laajemmin yhteiskuntaan kiinnittymistä.

Lautakunta katsoo, että VANUPO:n ja OM:n nuoriso- ja jengirikollisuu-den vastaisen toimintaohjelman yhteensovittaminen on kannatettavaa. Suuret kaupungit ovat eri tilanteessa nuorten turvallisuuteen liittyvien haasteiden kanssa. Kaupungeissa huolta herättäviä nuorten tiivistynei-tä kaveriporukoita pystytään tunnistamaan tietyillä alueilla. Konkreetti-sinä panostuksina voitaisiin kokeilla alueellisia toimintatapoja, jossa keskitytään monialaisesti ja monitoimijaisesti alueella oleviin haasteisiin ja nuorten auttamiseen.

Lopuksi

Lautakunnalla on huoli siitä, onko valtion nuorisopolitiikassa liiaksi odo-tuksia pelkästään koulun mahdollisuuksiin ratkaista nuorten ongelmia (esimerkiksi tavoite 7: nuorten turvallisuuden tunne ja turvallisuus vah-vistuvat). Koulut ja oppilaitokset ovat keskeisiä toimijoita, koska niissä

käy koko ikäluokka. Ne eivät kuitenkaan voi toimia yksin, koska toiminta kattaa vain osan päivästä.

Ohjelmassa olisi tärkeää tunnistaa keskeisimmät juurisyyt ja asettaa negatiivisten ilmiöiden ratkaisemiseen konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet. Ohjelmassa tulisi vahvasti ohjata monialaisen yhteistyön vahvistamiseen jo ennaltaehkäisyvaiheessa. Lisäksi nuorten osallisuus tulisi huomioida jokaisessa vaiheessa, jotta toiminta nuorten kasvun ja elinolojen edistämiseksi olisi vaikuttavaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Piia Pelimanni, projektipäällikkö, puhelin: 310 33241
piia.pelimanni(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.01.2024 § 4

HEL 2023-016114 T 00 01 06

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta antoi lausuntokierroksella olevasta valtakunnallisesta nuorisotyön ja -politiikan ohjelmasta seuraavan lausunnon:

Yleishuomioita nyt lausuntokierrokselta olevasta ohjelmasta

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan lausuttavan oleva valtion nuorisotyön ja nuorisopolitiikan ohjelma ei sisällä riittävän selkeitä linjauksia ja valintoja, jotta se pystyisi ohjaamaan valtakunnallista nuorisotyön ja -politiikan kehitystä seuraavina vuosina. Ohjelma kokoaa yhteen eri hallinnonalojen toimia, mutta ei luo yhtenäistä kokonaiskuvaa kehittämisen suunnista

Valtakunnallisessa nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa ei riittävästi oteta huomioon kaupunkien tarpeita ja alueellisia erityispiirteitä. Kaupunkien koot ja nuorten määrän kehitys eri alueilla tulisi huomioida suunnitelmassa ja sen pohjalta myöhemmin jaettavassa rahoituksessa paremmin. Helsinki poikkeaa usealla tavalla muista Suomen kaupungeista ja kunnista. Nuorten tarpeet ovat erilaisia, kun puhutaan kasvukeskuksista ja segregaatioltaan sekä maahanmuutolta erilaisista kunnista. Nuoret ovat moninainen ryhmä, jolla on eri tarpeita niin kaupunkien sisällä kuin kaupunkien ja kuntien välillä. Erityisesti polarisaation ja segregaaation keskittymistä tulisi tarkastella ja kohdentaa toimia sen ehkäisyyn selkeämmin.

Vihapuheeseen sekä nuorten rikoksilla oireilevaan käytökseen tulisi panostaa nykyisen hallitusohjelman aikana. Tiedolla johtaminen ja vankka tutkimusnäyttö sekä hyvien käytäntöjen löytäminen on erityisen tärkeää. On myös tärkeää, että nuorista puhutaan kunnioittavasti, samalla kuin olemassa oleviin ongelmiin etsitään ratkaisua.

Nuorten päihteiden käyttöön ja erityisesti nikotiinituotteiden ja sähkösavukkeiden käyttöön tulisi puuttua myös nuorisotyön keinoin. Suomi on johtava huumekuolemien maa, ja huumekuolemat ovat yhä aivan liian yleinen nuorten kuolinsyy.

Kohti koordinoitua ja monialaista nuorisopolitiikkaa

Nuorisopolitiikan koordinoiminen on pitkäaikainen tavoite, joka on näkynyt sekä aikaisemmissa VANUPO- että LANUKE-ohjelmissa. Nuorisopolitiikan koordinoiminen ja strategisuus tulisi olla alkavalla hallituskaudella vahvemmin fokuksessa niin, että valtionhallinnossa katsottaisiin nuorisopolitiikan uudelleen organisoimista, jotta tavoitteessa päästäisiin konkreettisesti vihdoin eteenpäin. Yksi tällainen kokeilu voisi olla nuorisopolitiikan keskittäminen valtioneuvoston kansliaan tai vaihtoehtoisesti entistäkin selkeämmin opetus- ja kulttuuriministeriöön, josta johdettaisiin ministeriöiden poikkihallinnollista nuorisopolitiikkaa ja valvottaisiin sen tuloksellisuutta.

Nuorisopolitiikan tulee pohjautua tutkittuun tietoon. Valtionhallinnossa on pitkään hyödynnetty varsinkin nuorisotutkimusverkoston tuottamia tutkimuksia, erityisesti nuorisobarometriä sekä lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimusta. Valtion nuorisoneuvoston vastatessa nuorisopolitiikan ja -tutkimuksen tuottamisesta sekä nuorisopolitiikan arvioinnista, olisi hyvä lisätä neuvoston tutkimus- ja arviointitoimintaa sekä neuvoston toiminnan tuloksellisuutta. Lisäksi valtionhallinnossa tulisi selvittää, miten neuvoston tuottamien arviointien tuloksia voisi ohjata käytännön kokeiluihin.

Valtionhallinnon tehtävä nuorisopolitiikassa on strateginen, lainsäädännöllinen ja tietoa tuottava. Lisäksi nuoria pyritään kuulemaan mm. valtion nuorisoneuvoston kautta sekä sisällyttämällä erilaisia osallisuusmuotoja nuorten kuulemisessa. Olisi kuitenkin hyvä, että valtio kokoaisi esimerkiksi raadin nuorista koulujen tai kunnallisen nuorisotyön kautta, jotta tavallisia nuoria kuultaisiin paremmin päätöksenteossa.

Kori 1 Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Tavoite 1 Nuori voi hyvin koulussa ja oppilaitoksessa

Tavoitteet ovat pääosin kannatettavia. Helsingin kaupunki huomauttaa, että tavoitteeseen sisältyy vain kuntien ja hyvinvointialueiden vastuulla olevia asioita. Lisäksi työnjaolliset asiat vaativat konkretisointia.

Tavoite 2: Jokaisella nuorella on pääsy mieluisaan harrastukseen matalalla kynnyksellä

Etsivän harrastustoiminnan ja harrastuspolkujen edistäminen ovat kannatettavia tavoitteita. Valtion kannattaa panostaa tietopohjan vahvistamiseen, sillä harrastuksien tarjoaminen on kuntien ja harrastuksien järjestäjien tehtävä.

Harrastamisen tukemisessa tulee huomioida laajasti koko harrastamisen laaja kenttä, eikä korostaa ainoastaan kulttuurista harrastamista. Harrastaminen tukee hyvinvointia, jos sen sisältö koetaan turvalliseksi ja mielekkääksi. Siksi etsivän harrastustoiminnan tulee kohdentua kaikkiin eri lajeihin. Etsivässä harrastustoiminnassa tulee keskittyä niihin perheisiin, joissa ei ole harrastamisen kulttuuria tai jotka kärsivät matalasta tulotasosta.

Tavoite 3: Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee

Liikuntaneuvonnan ja kulttuuriharrastuksiin ohjaaminen Ohjaamossa ovat hyviä lisäyksiä. Ohjaamo toimii hyvin, mutta toimintaa, johon nuoria ohjata, ei ole riittävästi.

Terveystieteiden, sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulainsäädännön uudistamiset ovat olennaisia nuoria koskevia uudistuksia. Myös sosiaaliturvan uudistaminen on tärkeä uudistus, jossa nuorten näkökulma tulee ottaa huomioon.

Lastensuojelulaissa tulee huomioida myös ns. hatkalaiset eli lastensuojelulaitoksista luvatta poistuvat nuoret. Näiden erityisen haavoittuvassa asemassa olevien nuorten tilanteen kohentamiseen tarvitaan käytänteiden ja ohjeistusten uusimista sekä entistä selkeämpää työnjakoa.

SOTEPE:n osallistuminen nuorten aikuistumisen palveluihin on erittäin tärkeää ja varmistettava.

Kori II: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Tavoite 4: Nuorella on pääsy oikea-aikaisiin ja laadukkaisiin mielenterveyspalveluihin

Helsinki huomauttaa, että matalan kynnyksen palveluiden chatin ja walk-inin osalta ei ole ohjelmassa tarkennettu, onko vastuussa kunnat vai hyvinvointialueet.

Myös kulttuurilähetteen ja elintapaohjauksen osalta puuttuu tarkennus, minkä tahon odotetaan ottavan vastuu ohjaamisesta.

Tavoite 5: Mielekäs vapaa-ajan toiminta vahvistaa nuorten mielen hyvinvointia

Kirjaus ”Tiivistetään sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön välistä yhteistyötä, jossa tunnistetaan interventioiden ja ohjauksen paikat” on erikoinen, sillä käytännön ohjaus tapahtuu mm. kunnissa. Tunnistamisessa kannattaa siis kysyä niiltä, jotka ohjausta tekevät.

Liikuntaan ja kulttuuriin ohjaaminen on sinänsä kannatettavaa, mutta jää epäselväksi, tuntee ministeriö toimintoja ja niiden määrää, eli onko ohjattavia toimintoja tarpeeksi.

Kori III: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Tavoite 6: Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon vahvistuvat

Kuten Helsingin kaupunki aikaisemmin huomautti, valtionhallinnossa tulisi huomioida ns. tavallisten nuorten kuuleminen osana päätöksentekoa. Paremman kuulemisen tavan etsiminen voitaisiin antaa esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta valtion nuorisoneuvostolle yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

Tavoite 7: Nuorten turvallisuuden tunne ja turvallisuus vahvistuvat

Helsingin kaupunki katsoo, että opetushenkilöstön painottaminen ei ole olennaisin kärki sinänsä tärkeän asian tarkastelussa. Helsingin kaupungilla on huoli siitä, onko valtion nuorisopolitiikassa liiaksi odotuksia pelkästään koulun mahdollisuuksiin ratkaista nuorten ongelmia.

Helsinki katsoo, että VANUPO:n ja OM:n nuoriso- ja jengirikollisuuden vastaisen toimintaohjelman yhteensovittaminen on kannatettavaa. Helsinki on kuitenkin huolissaan puutteellisesta kaupunkipolitiikan ymmärtämisestä VANUPO:ssa. Myös VANUPO:ssa on ymmärrettävä esimerkiksi PK-seudun ja Turun olevan eri tilanteessa nuorten turvallisuuden kysymysten kanssa, kun muiden kuntien. Kaupungeissa huolta herättäviä nuorten tiivistyneitä kaveriporukoita pystytään tunnistamaan tiettyillä alueilla. Konkreettisina panostuksina voitaisiin kokeilla alueellisia toimintatapoja, jossa keskitytään monialaisesti ja monitoimijaisesti alueella oleviin haasteisiin ja nuorten auttamiseen. Alueelliseen työhön tulisi osoittaa pysyviä resursseja, jotta työskentely esimerkiksi väkivallalla

ja rikoksilla oireilevien nuorten ryhmien sekä yksilöiden kanssa voidaan turvata.

Ankkuri-toiminta on hyvä malli, jota tulee jatkaa. Samalla tulee vahvistaa nuorisotyön roolia ankkurityössä. Lisäksi tulee ratkaista tietosuojaan liittyviä haasteita; ankkurin yhteistoiminta sotien ja psykiatrisen sairanhoidon kanssa on haaste, sillä nuorisotyössä ei voida osallistua asiakasvalintaan, jolloin nuorisohjaajia ei saada nuoren tueksi ilman vanhempien erillistä lupaa. Tällöin nuorelta jää mahdollisuus saada myös nuorisoyöllistä tukea ongelmiinsa ja päästä myös nuorisotyön piiriin.

Tavoite 8: Yhteisöllisyyttä, yhdenvertaisuutta ja resilienssiä nuorten elämässä tuetaan

Nuorten resilienssin vahvistaminen ei ole pelkästään yhteisöllisyyskysymys. Nuoren psyykkisen joustavuuden kehittyminen vaatii pidempiaikaisia kasvatukseen liittyviä toimia.

Helsingin kaupunki huomauttaa, että suurin osa tehtävistä on kuntien vastuulla. Olennaista on hyvän kuntatalouden tukeminen, jotta tavoitteisiin voidaan päästä.

NUORISOTYÖN JA -TOIMINNAN TUKEMISEN LINJAUKSET

Helsinki huomauttaa, että Etelä-Suomen aluekoordinaatio ei toteudu tällä hetkellä.

Kunnallinen perusnuorisotyö

Helsingin kaupunki huomauttaa, että jo otsikko on virheellinen; pitäisi puhua kunnallisesta nuorisotyöstä, ei ”perusnuorisotyöstä”. Kunnat tekevät monipuolista nuorisotyötä eri muodoissa, sekä erilaista kohdennettua nuorisotyötä.

Mikäli OKM haluaa vahvistaa kunnallista nuorisotyötä, sen on kuultava kuntia sekä hahmotettava paremmin kunnallisen nuorisotyön toimintaa. OKM:n täytyy vahvistaa myös omaa kaupunkipoliittista osaamistaan, jotta nuorisotyön kehittäminen on mahdollista.

Kunnallisessa nuorisotyössä on myös ymmärrettävä, että nuorisotyö vaatii resursseja; esimerkiksi kohdennettu nuorisotyö vaatii rauhallista nuorisotyön ammattilaisten läsnäoloa nuorille, eikä nuorisotyötä voi lähestyä pelkästään resurssitehokkuuden kannalta. Nuorisotyön myötä nuorille on tarjolla turvallisia aikuisia, ja kuntataloudessa tulisi turvata, että ammattilaisia on tarpeeksi nuoria kohden.

22.01.2024

Helsinki katsoo, että ohjelmassa esitetyt laatutavoitteet ovat sinänsä hyviä. NuoDo-dokumentaatiojärjestelmän nostaminen esiin velvoittavana on kuitenkin ongelmallista: itse järjestelmä ei tällä hetkellä vastaa isompien kuntien tarpeita.

Lisäksi Helsinki toteaa, että ohjaus ja palveluverkostojen kehittäminen ja TE-muutos sekä hyvinvointialueiden työ vaativat vielä selkeämmän rakenteen toimiakseen.

PAINOPISTEET NUORISOALAN VALTAKUNNALLISTEN OSAAMISKESKUSTEN VALTIONAPUKELPOISUUDEN HYVÄKSYMISELLE

Yleinen huomio on, ettei ohjelman luonnos kuvaa riittävän konkreettisesti tavalla sitä, minkälaiseen toimintaan ja minkälaisia osaamiskeskustoja ohjelman perusteella ollaan valmiita tukemaan. Tavoitteiden yleisluontoisuus jättää jatkovalmistelun liian avoimeksi.

Nuorten hyvinvoinnin edistäminen nuorisotyön keinoin

Helsinki toteaa, että VANUPO:n kirjaus tällaisenaan ei avaa konkreettisesti, millaisia nuorisotyöllisiä menetelmiä tarkalleen aiotaan korostaa ja vahvistaa.

Nuorten hyvinvointityön johtamisen tuki

Helsinki toteaa, että VANUPO:n kirjaus tällaisenaan ei ole tarpeeksi konkreettinen.

SUOMEN KANSALLISET TAVOITTEET NUORISOALAN EUROOPPALAISILLE JA KANSAINVÄLISELLE TOIMINNALLE

Helsinki toteaa, että tavoite laajentaa Erasmus+ ja solidaarisuusjoukkoja on hyvä asia. Suomen nuorisotyön kärjet ovat hyviä. Helsinki kuitenkin toteaa, että yhdenvertaisuus tulisi nostaa yhdeksi kärjeksi, niin tärkeä aihe se on suurelle osalle nuorista useiden eri tietolähteiden perusteella.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Martti Rasa, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 28748
martti.rasa(a)hel.fi

§ 42 Presidentinvaalin vaalilautakuntien täydentäminen

HEL 2023-014509 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus muutti 4.12.2023 asettamiensa vaalilautakuntien kokoonpanoa liitteen 1 mukaisesti ja nimeää liitteen 2 mukaiset varajäsenet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 09 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Presidentinvaali 2024 muutokset vaalilautakuntiin (18.1.2024)
- 2 Presidentinvaali 2024 vaalilautakuntien varalista (19.1.2024)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus asetti 4.12.2023 § 741 vuoden 2024 presidentinvaalia varten 167 vaalilautakuntaa hoitamaan vaalipäivän äänestämistä Helsingin äänestyspaikoilla. Tämän jälkeen vaalilautakuntien kokoonpanoihin on tullut peruutuksia, muutoksia ja lisäyksiä.

Presidentinvaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2024 ja mahdollinen toinen vaali sunnuntaina 11.2.2024.

Kaupunginhallituksen on vaalilain 15 §:n mukaisesti hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Helsingissä vaalilautakunnissa on viisi varajäsentä.

Vaalilautakunnissa on jäseniä ja varajäseniä yhteensä 1670. Vaalikel-poinen vaalilautakuntaan on jokainen äänioikeutettu, jonka kotikunta on Helsinki. Vaalilain 15 §:n mukaisesti vaalilautakuntien jäsenten ja vara-jäsenten tulee valtiollisissa vaaleissa mahdollisuuksien mukaan edus-taa kunnassa edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolerekisteriin merkittyjä puolueita.

Mahdollisten peruutusten varalle on kerätty varalista vaalilautakuntien täydentämiseksi. Muutokset tuodaan kaupunginhallituksen päätettä-väksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 09 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Presidentinvaali 2024 muutokset vaalilautakuntiin (18.1.2024)
- 2 Presidentinvaali 2024 vaalilautakuntien varalista (19.1.2024)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.12.2023 § 741

HEL 2023-014509 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus asetti vuoden 2024 presidentinvaalia varten 167 vaa-lilautakuntaa hoitamaan vaalipäivän äänestämistä Helsingin äänestys-paikoilla.

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä jä-senet ja varajäsenet vaalilautakuntiin liitteen 1 mukaisesti.

27.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

va. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

22.01.2024

Asia/18

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

22.01.2024

Asia/19

§ 43

Valtuutettu Jenni Hjeltin toivomusponsi henkilöstön työnteon edellytysten ja hyvinvoinnin huomioimisesta Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennuksen jatkosuunnittelussa

HEL 2023-008394 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.6.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 14.6.2023 § 144 Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennuksen hankesuunnitelman kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jenni Hjeltin toivomusponnen "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta huolehtia jatkosuunnittelussa siitä, että tilaratkaisut ja työympäristö kokonaisuudessaan palvelevat sujuvan potilas- ja asiakastyön lisäksi työntekijöiden työnteon edellytyksiä ja työhyvinvointia."

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto, joka on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Vastaus on lausunnon mukainen.

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennuksen hanke kokoaa saman katon alle Myllypuron, Vartiokylän, Mellunkylän ja Östersundomin sosiaali- ja terveystalouksia. Hanke on toteutussuunnitteluvaiheessa ja laajennusosa valmistuu vuoden 2027 lopussa.

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen tulevaa henkilöstöä ja alueen asukkaita on Myllypurossa osallistettu monin tavoin useiden vuosien aikana. Henkilökunnan osallistamisen avulla varmistetaan, että tilaratkaisuihin ja työympäristöön liittyvät tarpeet ja henkilöstön ääni kuullaan, ja ne otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa.

Laajennushankkeen projektiryhmä kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa ja ryhmässä on edustaja kaikista keskuksien tulevista toimistoista. Henkilöstöinfo ja yhteistoimintaforumit järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Henkilöstökyselyjä on toteutettu muun muassa laajennetusta aukioloajasta ja henkilöstöllä on mahdollisuus antaa palautetta intrasivujen kautta. Lisäksi on käyty tutustumassa erilaisiin tilaratkaisuihin muun muassa kaupunkiympäristön tiloissa.

Laajennushankkeen tilaratkaisuja ja työympäristön suunnitelmia on käyty läpi sekä projektiryhmässä että henkilöstön kanssa pienryhmissä. Vuoden 2023 aikana on järjestetty kolme palvelumuotoilutoimiston fasilitoimaa käyttäjätyöpajaa laajennushankkeen käyttäjätietojen kartoittamiseksi toteutussuunnittelua varten. Osallistamisen kautta jokainen terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelu voi tuoda omat tarpeensa esille, ja ne huomioidaan suunnittelussa. Osallistamisella pyritään myös yhdessä toimintojen kanssa hahmottamaan palvelujen tulevaisuutta sekä sitä, millaiset tulevaisuuden tilaratkaisut palvelevat parhaiten toimintaa.

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennukseen suunnitellaan ergonomiset työpisteet, riittävästi hiljaisia tiloja keskittymistä vaativiin työtehtäviin ja ryhmätiloja sekä henkilöstöravintola, hyvät taukotilat ja pukeutumistilat. Suunnittelun aikana varmistetaan sujuvat työprosessit ja sovitaan tilankäytön mallit yhdessä palvelujen edustajien kanssa. Parhaillaan suunnitellaan tilankäytön ja toiminnanohjausjärjestelmän hankkimista, jonka avulla on helppo löytää ja varata kuhunkin työhön sopiva tila. Suunnitelluilla tilaratkaisuilla tähdätään siihen, että moniammatillinen yhteistyö ja konsultointi sujuvat mahdollisimman hyvin.

Terveys- ja hyvinvointikeskuksen tilat suunnitellaan monikäyttöisiksi sekä käyttö- ja muuntojoustaviksi mahdollisia tulevaisuuden muuttuvia tarpeita varten. Laajennushankkeen aikana viestitään aktiivisesti ja avoimesti hankkeen etenemisestä ja linjajohto valmentaa henkilöstöä

22.01.2024

Asia/19

muutosjohtamisen kautta uusien toimintatapojen ja tilojen käyttöönottoon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työntekijöiden työnteon edellytysten ja hyvinvoinnin huomioimisella on merkittävä vaikutus henkilökunnan työoloihin, työn sujuvuuteen, henkiseen kuormittumiseen ja työergonomiaan.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esiteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 12.12.2023 § 256

HEL 2023-008394 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jenni Hjeltin toivomusponnosta koskien työntekijöiden työnteon edellytysten ja hyvinvoinnin huomioimista Myl-

lypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennuksen jatkosuunnittelussa:

“Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennuksen hanke koostuu saman katon alle Myllypuron, Vartiokylän, Mellunkylän ja Östersundomin sosiaali- ja terveystalouksia. Hanke on toteutussuunnitteluvaiheessa ja laajennusosa valmistuu vuoden 2027 lopussa.

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen tulevaa henkilöstöä ja alueen asukkaita on Myllypurossa osallistettu monin tavoin useiden vuosien aikana. Henkilökunnan osallistamisen avulla varmistetaan, että tilaratkaisuihin ja työympäristöön liittyvät tarpeet ja henkilöstön ääni kuullaan, ja ne otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa.

Laajennushankkeen projektiryhmä kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa ja ryhmässä on edustaja kaikista keskuksen tulevista toimistoista. Henkilöstöinfo ja yhteistoimintaforumit järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Henkilöstökyselyjä on toteutettu muun muassa laajennetusta aukioloajasta ja henkilöstöllä on mahdollisuus antaa palautetta intrasivujen kautta. Lisäksi on käyty tutustumassa erilaisiin tilaratkaisuihin muun muassa kaupunkiympäristön tiloissa.

Laajennushankkeen tilaratkaisuja ja työympäristön suunnitelmia on käyty läpi sekä projektiryhmässä että henkilöstön kanssa pienryhmissä. Vuoden 2023 aikana on järjestetty kolme palvelumuotoilutoimiston fasilitoimaa käyttäjätyöpajaa laajennushankkeen käyttäjätietojen kartoittamiseksi toteutussuunnittelua varten. Osallistamisen kautta jokainen terveys- ja hyvinvointikeskuksen palvelu voi tuoda omat tarpeensa esille, ja ne huomioidaan suunnittelussa. Osallistamisella pyritään myös yhdessä toimintojen kanssa hahmottamaan palvelujen tulevaisuutta sekä sitä, millaiset tulevaisuuden tilaratkaisut palvelevat parhaiten toimintaa.

Myllypuron terveys- ja hyvinvointikeskuksen laajennukseen suunnitellaan ergonomiset työpisteet, riittävästi hiljaisia tiloja keskittymistä vaativiin työtehtäviin ja ryhmätiloja sekä henkilöstöravintola, hyvät taukotilat ja pukeutumistilat. Suunnittelun aikana varmistetaan sujuvat työprosessit ja sovitaan tilankäytön mallit yhdessä palvelujen edustajien kanssa. Parhailaan suunnitellaan tilankäytön ja toiminnanohjausjärjestelmän hankkimista, jonka avulla on helppo löytää ja varata kuhunkin työhön sopiva tila. Suunnitelluilla tilaratkaisulla tähdätään siihen, että moniammatillinen yhteistyö ja konsultointi sujuvat mahdollisimman hyvin.

Keskuksen tilat suunnitellaan monikäyttöisiksi selä käyttö- ja muuntojoustaviksi mahdollisia tulevaisuuden muuttuvia tarpeita varten. Laajennushankkeen aikana viestitään aktiivisesti ja avoimesti hankkeen etenemisestä ja linjajohto valmentaa henkilöstöä muutosjohtamisen kautta uusien toimintatapojen ja tilojen käyttöönottoon.

22.01.2024

Asia/19

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työntekijöiden työnteon edellytysten ja hyvinvoinnin huomioimisella on merkittävä vaikutus henkilökunnan työoloihin, työn sujuvuuteen, henkiseen kuormittumiseen ja työergonomiaan."

Esittelijä

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Riitta Vesterinen, Erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 65318
riitta.vesterinen(a)hel.fi

§ 44

Valtuutettu Mari Holopaisen aloite tiedotuksen aikaistamisesta sekä asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksien parantamisesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilahankkeissa

HEL 2023-008686 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, johtava kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.06.2023 Holopainen Mari Asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksien aikaistaminen ja parantaminen kaskossa
- 2 Osallistaminen tilahankkeessa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 17 muuta esittävät aloitteessaan, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilahankkeissa asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksia tulisi parantaa ja hankkeiden tiedotusta aikaistaa.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilahankkeiden toteuttamisesta, suunnittelusta, aikatauluista, tilojen teknisestä kunnosta, väistötilaratkaisuihin ja tilahankkeista tiedottamisesta. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on vastuussa tonttien kaavoituksesta, rakennusluvista ja rakennuspaikkojen valinnasta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa palvelutarpeen määrittämisestä ja tilahankkeiden toiminnallisuuden edistämisestä tiiviissä yhteistyössä loppukäyttäjien kanssa.

Esityksen liitteessä on kuvattu tilahankesuunnittelun etenemistä sekä henkilökunnan ja kaupunkilaisten osallisuuden toteutumista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistaa henkilökuntaa toimialan osallistamissuunnitelman mukaisesti tilahankkeiden käyttäjäkokouksissa, tilojen käyttäjien edustajia hankesuunnitteluvaiheessa sekä huoltajia toiminnan järjestämiseen liittyvissä tilaisuuksissa esim. vanhempainiltojen muodossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää toimialan nykyistä tilahankkeisiin liittyvää osallistamista tärkeänä ja keskeisenä työkaluna onnistuneiden toimintaympäristöjen toteutuksessa. Lautakunta kiinnittää huomiota kaupunkitasoisen tiedottamisen vahvistamiseen ja yhteistyöhön toimialojen välillä.

Kaupunkiympäristön toimiala valitsee rakennuspaikat voimassa olevan asemakaavan puitteissa ottaen mahdollisimman hyvin huomioon kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkotarpeet. Pysyvien rakennusten toteutuspaikoista käydään kaikkien kaupungin toimialojen välistä keskustelua, jotta jo kaavoitusvaiheessa toimialojen palvelutarpeet saataisiin sijoitettua kaupunkilaisia parhaiten palvelevalla tavalla. Kaavoitusvaihe tapahtuu useita vuosia, joskus jopa vuosikymmeniä ennen tilojen toteutusta.

Kun on kysymys puistoon tai muulle tontille rakennettavasta väistötötilasta tai väliaikaisesta rakennuksesta, kaupunkiympäristön toimiala neuvottelee ja tekee yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa selvittääkseen kaupunkilaisia parhaiten tukevan vaihtoehdon.

Asemakaavoituksen yhteydessä kaupunkilaisia osallistetaan monin tavoin. Palveluverkon tulevaisuuden tarpeet pyritään huomioimaan mahdollisimman hyvin, jotta säästytään tilahankkeita hidastavalta asemakaavan muutosprosessilta.

Asemakaavoituksen ja alueellisen suunnittelun osalta verkkosivut ovat kattavat ja tarkoituksena on tuoda myös kaupungin tilahankkeiden kymmenvuotisohjelmata parhaimmillaan esille. Karttasovellukseen, josta nykyisin löytyvät investointiohjelman tilahankkeet, niiden aikataulut ja vastuuhenkilöt, pyritään tuomaan tietoa myös vuokra- ja osakehankkeista. Kartalta löytyvät myös väistötilahankkeet silloin kun ne on suunniteltu osana tulevaa korjaushanketta.

Kaupungin uudistettuja verkkosivuja on tarkoitus kehittää siten, että tilahankkeista ja niiden vastuuhenkilöistä löytyy tietoa parhaimmillaan. Kaupunkiympäristön verkkosivuilta löytyy esimerkiksi Hankkeet ja suunnitelmat -osio, jota on tarkoitus jatkossa hyödyntää tehokkaammin tilahankkeista viestittäessä.

Tilahankkeille, joissa kaupunkilaisten on mahdollista vaikuttaa varhaisessa suunnitteluvaiheessa eri ratkaisuvaihtoehtoihin, on avattu Kerro kantasi -kyselyt ja omat projektisivut sekä järjestetty asukastilaisuuksia verkossa tai paikan päällä.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausunnot. Aloitevastaus vastaa saatuja lausuntoja.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginhallitus on 9.8.2023 § 468 päättänyt, että se vastaa asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksien aikaistamista ja parantamista kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilahankkeissa koskevaan aloitteeseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, johtava kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 21.06.2023 Holopainen Mari Asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksien aikaistaminen ja parantaminen kaskossa
- 2 Osallistaminen tilahankkeessa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.12.2023 § 288

HEL 2023-008686 T 00 00 03

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja 17 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta koskien asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksien aikaistamista ja parantamista kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla:

Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää toimialan nykyistä tilahankkeisiin liittyvää osallistamista tärkeänä ja keskeisenä työkaluna onnistuneiden toimintaympäristöjen toteutuksessa. Lautakunta esittää kaupunkitasoisen tiedottamisen vahvistamista ja kehottaa kaupunkia selvittämään kaupunkitasoisten rakentamiseen liittyvien asukkaiden ja henkilökunnan vaikutusmahdollisuuksia avaavan verkkosivun toteuttamista.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilahankkeiden toteuttamisesta, suunnittelusta, aikatauluista, tilojen teknisestä kunnosta, väistötilaratkaisuista ja tilahankkeista tiedottamisesta. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala on vastuussa tonttien kaavoituksesta, rakennusluvista ja rakennuspaikkojen valinnasta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa palvelutarpeen määrittämisestä ja tilahankkeiden toiminnallisuuden edistämisestä tiiviissä yhteistyössä loppukäyttäjien kanssa. Tilahankesuunnittelun alkuvaiheessa yksikön kasvatushenkilökunta laatii pedagogisen suunnitelman, jonka käynnistämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on vastuussa. Pedagoginen suunnitelma, toimialojen suunnittelutavoitteet sekä valtuuston talousarviossa määrittelemät laajuus- ja kustannustiedot luovat pohjan tilasuunnittelulle.

Lautakunta korostaa, että tilasuunnittelun osallistamista ja yhteistyötä toimialojen välillä tulee edelleen kehittää. Lautakunta pitää tärkeänä, että toimialan uusien tilahankkeiden ja väistötilojen suunnitelmista tiedotetaan aina mahdollisuuksien mukaan nykyistä aiemmin. Asukkailla, henkilökunnalla ja vanhempainyhdistyksillä on arvokasta tietoa, jota tulee hyödyntää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Osallisuuden avulla saadaan arvokasta tietoa myös eri sijaintivaihtoehdoista.

Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimiala valitsee rakennuspaikat voimassa olevan asemakaavan puitteissa ottaen mahdollisimman hyvin huomioon kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkotarpeet. Pysyvien rakennusten toteutuspaikoista käydään kaikkien kaupungin toimialojen välistä keskustelua, jotta jo kaavoitusvaiheessa toimialojen palvelutarpeet saataisiin sijoitettua kaupunkilaisia parhaiten palvelevalla tavalla. Kaavoitusvaihe tapahtuu useita vuosia, joskus jopa vuosikymmeniä ennen tilojen toteutusta.

Kaikki helsinkiläiset voivat osallistua kaupungin suunnitteluun ottamalla kantaa ajankohtaisiin suunnitelmiin tai osallistumalla kaupunkiympäristön toimialan järjestämiin asukastilaisuuksiin. Lisäksi kaupungin kanslia järjestää osa-alueiden kehittymisestä tiedotustilaisuuksia, joiden yhteydessä on mahdollisuus kysyä ja/ tai kertoa kantansa.

Poikkeustapauksissa kaupunkiympäristön toimialan yksiköt neuvottelevat puistoon tai muulle tontille rakentamisesta, kun kyseessä on määräjäksi toteutettava väliaikainen rakennus, kuten väistötila. Myös näissä tapauksissa kaupunkiympäristön toimiala tekee yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa selvittääksensä kaupunkilaisia parhaiten tukevan vaihtoehdon. Yksiköiden johtajat, aluepäälliköt, oppimisen tilojen suunnittelupalvelut ja toimialan johto osallistuvat vaihtoehtotarkasteluihin. Kaupunkiympäristön toimiala järjestää vaihtoehtoista tiedotustilaisuuden, jos toimivia vaihtoehtoja on useampi. Useimmiten vaihtoehtoja on kuitenkin vain yksi. Näissä tapauksissa kaupunkiympäristön toimiala tiedottaa tulevasta tilahankkeesta heti kun rakennuspaikka ja aikataulu ovat tiedossa. Joissakin tapauksissa, kuten esim. väistötilojen osalta, tämä saattaa tapahtua vain muutamia kuukausia ennen tapahtuvaa muutosta.

Kaupunkiympäristön toimiala tiedottaa hankkeiden mahdollisista aikataulumuutoksista.

Osallistaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

Tilahankkeita edeltävä vaihe on palveluverkkotyö, jossa palveluiden johto ja oppimistilojen suunnittelupalveluiden palveluverkkoyksikkö yhteistyössä määrittelevät alueiden palveluntarpeet. Palveluverkkotyö tehdään tiiviissä yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, jotta mm. tilaverkon kunto ja oppimistilojen peruskorjaustarpeet pystytään huomioimaan ja siten vastaamaan palveluntarpeeseen kustannustehokkaasti.

Mikäli suunnitellun tilahankkeen yhteydessä palveluverkko muuttuu siten, että yksiköitä yhdistetään tai toiminta muuttaa muualle, palvelun aluepäällikkö järjestää yksiköissä henkilöstön kuulemisen ennen tarveselvityspäätöstä.

Suunnittelu käynnistyy sillä, että yksikön henkilökunta laatii kehittämissuunnitelman tuella pedagogisen suunnitelman, jossa kuvataan toiminnan pedagogisia tavoitteita ja arjen toimivuuden edellytyksiä. Suunnitelman työstö aloitetaan ennen varsinaisen tilahankkeen käynnistymistä tai viimeistään sen käynnistymisen yhteydessä. Tässä yhteydessä kerätään myös toiminnan taustatietoja ja mahdollista tietoa erityisvaatimuksista kuten painotuksista ja pienryhmistä. Oppimistilojen suunnittelupalveluiden suunnittelija tai projektiarkkitehti työstää tilaohjelman tavoitteita yhteistyössä yksikön johtajan ja aluepäällikön kanssa näiden tietojen pohjalta.

Toimialan oppimistilojen suunnittelupalvelut (ent. tilapalvelut) osallistaa henkilökuntaa toimialan osallistamissuunnitelman mukaisesti tilahankkeiden käyttäjäkokouksissa (liite). Käyttäjäkokousten määrä vaihtelee

hankemuodon ja aikataulun mukaan. Käyttäjäkouksissa edistetään kokemustiedon, pedagogisen asiantuntemuksen ja pedagogisen suunnitelman tavoitteiden välittyminen suunnittelijoille. Yksikön johtaja päättää ketkä päiväkodista, koulusta, lukiosta tai oppilaitoksesta osallistuvat tilasuunnitteluvaiheen käyttäjäkouksiin. Henkilökuntaa osallistetaan myös usean työpajan avulla irtokalustesuunnitteluun. Lisäksi lapsia osallistetaan pihojen ja irtokalusteiden suunnitteluun yksikön johtajan toivomassa laajuudessa.

Väistötilojen toteutuksessa osallistamista on aikatauluista ja väistön rajallisesta ajasta johtuen varsinaisia tilahankkeita vähemmän. Kaupunkiympäristön toimiala edistää väistötilaratkaisuja joskus nopeallakin aikataululla yhteistyössä yksikön johtajan, aluepäällikön ja oppimistilojen suunnittelupalveluiden kanssa.

Tilahankkeen alkaessa oppimistilojen suunnittelupalvelut järjestää henkilökunnalle suunnatun käynnistämistapaamisen. Käynnistämistapaamisessa oppimistilojen suunnittelupalveluiden hanketta hoitava projektiarkkitehti tai suunnittelija kertoo hankkeen sijainnin ja aikataulun lisäksi hankeprosessista, osallistamismahdollisuuksista, suunnitteluohjeista ja toimialan tilasuunnittelun tavoitteista. Käynnistämistapaamisen yhteydessä kerrotaan kaikki hankkeen yhteyshenkilöt, heidän roolinsa ja kaupungin intrasta löytyvät linkit, joista löytyy esim. kaikkien tilahankkeiden eri tehtäviä hoitavien yhteystiedot.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tilasuunnittelua ohjaavat linjaukset, joiden tavoitteena on varmistaa, että kaupunkitasoisesti tasavertaiset ja pedagogiikka tukevat tilaratkaisut toteutuvat. Linjaukset perustuvat varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä peruskoulun ja lukion opetussuunnitelmiin. Lisäksi linjauksia on työstetty laajasti osallistaen, henkilökunnan kokemustietoa ja asiantuntemusta hyödyntäen.

Huoltajien vaikutusmahdollisuudet

Kaikki helsinkiläiset voivat osallistua kaupungin suunnitteluun asema-kaavavaiheessa. Rakennuslupavaiheessa lähialueen asukkaiden näkemyksiä selvitetään erikseen. Tämän lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistaa huoltajia toiminnan järjestämiseen liittyvissä tilaisuuksissa sekä järjestää säännöllisiä tapaamisia huoltajien kanssa, esim. vanhempainiltojen muodossa. Tämän lisäksi kaupunkiympäristön toimiala järjestää tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia alueiden kehittämistä, kaavoituksesta ja sellaisissa tilahankkeissa, joissa vaihtoehtoiset ratkaisut ovat mahdollisia.

Käsittely

12.12.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

22.01.2024

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lautakunta korostaa, että tilasuunnittelun osallistamista ja yhteistyötä toimialojen välillä tulee edelleen kehittää. Lautakunta pitää tärkeänä, että toimialan uusien tilahankkeiden ja väistötilojen suunnitelmista tiedotetaan aina mahdollisuuksien mukaan nykyistä aiemmin. Asukkailla, henkilökunnalla ja vanhempainyhdistyksillä on arvokasta tietoa, jota tulee hyödyntää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Osallisuuden avulla saadaan arvokasta tietoa myös eri sijaintivaihtoehdoista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Mari Holopaisen vastaehdotuksen.

14.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 16.11.2023 § 112

HEL 2023-008686 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Holopaisen aloitteeseen, jossa esitetään, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala aikaistaa hankkeista tiedottamista ja parantaa vaikuttamismahdollisuuksia sekä ehdotetaan selvitettäväksi mahdollisuuksia avata hankkeille avoimia projektisivuja tai sosiaalisen median kanavia:

Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on toteuttaa käyttäjätoimialojen tilatarpeet joko korjaamalla vanhaa, rakentamalla uutta tai vuokraamalla tiloja muilta toimijoilta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala puolestaan määrittää palvelutarpeen ja tilojen toiminnallisuuden vaatimukset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kuvaa omassa lausunnossaan asukkaiden ja henkilökunnan osallistamista päätöksenteon eri vaiheissa. Palveluverkon suunnittelu tapahtuu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, jolloin reunaehdoja asettavat mm. olemassa olevien tilojen ja asemakaavassa määriteltyjen tonttien soveltuvuus. Asema-

kaavoituksen yhteydessä palveluverkon tulevaisuuden tarpeet pyritään huomioimaan mahdollisimman hyvin, jotta säästytään tilahankkeita hidastavalta asemakaavan muutosprosessilta. Asemakaavoituksessa kaupunkilaisia osallistetaan monin tavoin.

Sellaisille tilahankkeille, joissa kaupunkilaisten on mahdollista vaikuttaa varhaisessa suunnitteluvaiheessa eri ratkaisuvaihtoehtoihin, on avattu Kerro kantasi -kyselyt ja omat projektisivut sekä järjestetty asukastilaisuuksia verkossa tai paikan päällä. Tällaisia ovat viime vuosina olleet mm. Pakilanpuiston allianssihanke ja Siltämäki-Suutarilan alueen tilaverkkotarkastelu. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala järjestää Uutta Helsinkiä -verkkotilaisuuksia, joissa esitellään kaupunginosien ajankohtaisia hankkeita, pyydetään kommentteja ja vastataan kysymyksiin.

Tilahankkeen hankesuunnitteluvaiheessa kootaan lähtötiedot, selvitetään vaihtoehtoiset toteutusratkaisut ja sovitetaan yhteen tekniset ja toiminnalliset tarpeet olemassa olevien reunaehtojen puitteissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala osallistaa hankesuunnitteluun tilojen käyttäjien edustajia, jotta tilat palvelisivat käyttäjien tarpeita mahdollisimman hyvin. Kaupunkiympäristötoimiala tiedottaa tilahankkeista, kun hankesuunnitelma on etenemässä rakennusten ja yleisten alueiden jaostoon. Hankepäätöksen, joka on investointipäätös ja lupa aloittaa toteutuksen suunnittelu, tekee hankkeen koon mukaan joko jaosto, kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto.

Aloitteessa todetaan, että tietoa tilahankkeista ja niiden vastuuhenkilöistä on tällä hetkellä vaikea löytää. Tämä pitää jossain määrin paikkansa, ja kaupungin uudistettuja verkkosivuja on tarkoitus kehittää tältä osin. Kaupunkiympäristön sivuilta löytyy esimerkiksi Hankkeet ja suunnitelmat -osio, jota on tarkoitus jatkossa hyödyntää tehokkaammin tilahankkeista viestittäessä. Asemakaavoituksen ja alueellisen suunnittelun osalta verkkosivut ovat hyvinkin kattavat, ja tavoitteenamme on tuoda myös kaupungin tilahankkeiden kymmenvuotisorjelmien paremmin esille. Karttasovellukseen, josta nykyisin löytyvät investointiohjelman tilahankkeet, niiden aikataulut ja vastuuhenkilöt, pyritään tuomaan tietoa myös vuokra- ja osakehankkeista. Kartalta löytyvät myös väistötilahankkeet silloin kun ne on suunniteltu osana tulevaa korjaushanketta. Joskus väistötiloihin tosin saatetaan joutua siirtymään nopealla aikataululla, mikä asettaa oman haasteensa ennakolta tiedottamiselle.

Kaupungin tilahankkeita käynnistyy vuosittain satakunta (yli 0,5 milj. euron hankkeet) ja niitä on eri vaiheissaan käynnissä noin 250 kappaletta, jolloin omien projektisivujen tai sosiaalisen median kanavien perustaminen niille kaikille vaatisi merkittävää resurssien lisäämistä hankeviestintään.

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava valtuutetun aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi. Kaupunginhallituksen vastattavaksi jää myös aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallitus voi lisäksi päättää, että aloite jää kaupunginhallituksen vastattavaksi, esimerkiksi, milloin aloitteessa esitetyt toimenpiteet käsittävät useamman toimialan.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Reetta Amper, tiimipäällikkö: 09 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi

§ 45

Kaupunginvaltuuston 17.1.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 17.1.2024 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

2 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

3 §, Kyselytunti

Ei toimenpidettä.

4 §, Kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

5 §, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

6 §, Kansalliskielilautakunnan varajäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kansalliskielilautakunnalle ja Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

7 §, Hallintosäännön muuttaminen, tilahankkeiden käsittelyohjeet

Kaupunginhallitus hyväksyi 11.12.2023 § 752 päivitetty tilahankkeiden käsittelyohjeet liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2024 lukien (HEL 2023-003475) sillä edellytyksellä, että kaupunginvaltuusto hyväksyy hallintosäännön muuttamisen tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaises-

ti. Kaupunginvaltuusto on 17.1.2024 hyväksynyt hallintosääntöön tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaiset muutokset.

8 §, Tilojen vuokraaminen Konepajan lukion ja aikuislukion käyttöön (Vallila, Elimäenkatu 23)

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikön allekirjoittamaan vuokrasopimuksen Erikoissijoitusrahasto eQ Yhteiskuntakiinteistöt -nimisen yhtiön kanssa sekä tekemään vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle ja kasvatusta- ja koulutuslautakunnalle.

9 §, Rautatieaseman metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiorganisaatiota sekä Helsingin kaupungin liikennelaitosta ja Kaupunkiliikenne Oy:ta edistämään hanketta siten, että se luo urakoitsijoille ja muille hankkeeseen kytkeytyville toimijoille käytettävissä olevin keinoin mahdollisimman merkittävän kannustimen lyhentää metroliiikenteen pysäytysaikaa esitetystä.

Tiedoksi liikenneliikelaitokselle ja liikenneliikelaitoksen johtokunnalle.

10 §, Grundskolan Norsenin Cygnaeus-yksikön koulurakennuksen perusparannuksen enimmäishinnan korottaminen

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle.

11 §, Päiväkodin ja leikkipuistotilojen korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelman hyväksyminen (Vartiokylä, Rusettipolku 4)

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle ja kasvatusta- ja koulutuslautakunnalle.

12 §, Nuorten aloitteet vuodelta 2023

Ei toimenpidettä.

13 §, Valtuutettu Pilvi Torstin aloite Helsingin pormestarimallin ja johtamisjärjestelmän arvioinnista

Asia palautetaan kaupunginkansliaan uudelleen valmisteltaksi.

14 §, Valtuutettu Osmo Soininvaaran aloite asumisen merkittävästä lisäämisestä Helsingin keskustassa

Ei toimenpidettä.

15 §, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite Valimon itäreunan rakentamisesta

Asia esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle 31.1.2024.

16 §, Valtuutettu Eveliina Heinäluoman aloite ratsastuskoulusta Itä-Helsinkiin

Asia esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle 31.1.2024.

17 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 46

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 3.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 16.1.2024

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.1.2024

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 16.1.2024

- ympäristö- ja lupajaosto 18.1.2024
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.1.2024

- kulttuurijaosto
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta 16.1.2024

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto
- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos 17.1.2024
- liikenneliikelaitos 18.1.2024

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että se ei ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristölautakunnan päätöstä 9.1.2024 § 4, jonka otto-oikeusharkinnan kaupunginhallitus jätti pöydälle 15.1.2024.

Käsittely

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: ”Kaupunginhallitus päättää käyttää Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 3 §:n mukaista otto-oikeuttaan kaupunkiympäristölautakunnan 9.1.2024 asialistan kohtaan 4. Länsi-Helsingin raitiotie (a-asia).

Kaupunginhallitus katsoo, että otto-oikeuden käyttämiselle on sekä päätöksentekoprosessiin että hankkeen sisältöön liittyvät perusteet.

Kaupunginhallitus katsoo, että hankkeen ja siihen liittyvien kokonaisuuksien laajuus edellyttää asiassa päätöksentekoa vähintään kaupunginhallituksen tasolla. Kaupunginhallitustasoinen päätöksenteko varmistaa kaupunkiyhteisen valmistelun täysimääräisen toteutumisen ja kokonaisuuteen liittyvien eri näkökulmien perusteellisen tarkastelun.

Päätöksenteon aikana on esimerkiksi käynyt ilmi, että hankkeen kannattavuuslaskelmat tarkentuvat vielä tammi-helmikuun aikana. Kaupunginhallituksen tasolla tapahtuva päätöksenteko mahdollistaisi myös tämän aineiston huomioon ottamisen.

Yleissuunnitelmavaiheen jälkeen hanketiedoissa ja -laajuuksissa on tapahtunut selkeitä muutoksia. Hankelaajuutta on hankesuunnitelman mukaan kasvatettu kymmenellä kokonaisuudella. Taloudellisten vaikutusten osalta esimerkiksi arvio hankkeen vaikutusalueelta saatavista tonttituloista on tarkentunut siten, että tonttitulot ovat laskeneet yleissuunnitelmavaiheesta 81 miljoonaa euroa ja arvio kalustohankinnan kustannuksesta, joka on kasvanut 29 miljoonaa euroa. Lisäksi hank-

keen seurauksena joukkoliikennematkojen kokonaismäärän ennakoidaan nyt laskevan suhteessa vertailuvaihtoehtoon.

Asian käsittely kaupunginhallituksessa mahdollistaa kaupunginhallituksen arvioinnin siitä, onko hanke muuttunut yleissuunnitelmavaiheesta niin olennaisin osin, että se tulisi käsitellä uudestaan kaupunginvaltuustossa.

Päätöksentekoprosessiin liittyvien näkökohtien lisäksi kaupunginhallituksen tulee hankkeen merkittävyyden takia päästä arvioimaan siihen liittyviä sisällöllisiä kysymyksiä. Kaupunginhallituksessa on perusteltua uudelleenarvioida hankkeen laajuutta.

Nyt käytettävissä olevien tietojen perusteella jatkovalmistelun osana olisi perusteltua fokusoida hanketta niin, että sen taloudellinen kestävyys ja kaupunki- ja yhteiskuntataloudellinen vaikuttavuus paranevat. Hanke tulisi rajata koskemaan vain Huopalahdentien / Huopalahdentien ja Vihdintien osuutta, jolle jatketaan kantakaupungin raitiotieverkkoa bulevardikaupunkirakenteella sekä kantakaupungin raitiotien liikennejärjestelyjen monipuolisuuden mahdollisuutta lisääviä tarkoituksenmukaisia osuuksia. Tämä tarkoittaisi, että ainakin pikaraitiotien noin 45,2 miljoonaa euroa maksava esikaupunkiosuus, jonka kaupunkikehityksellisiä ja yhteiskuntataloudellisia hyötyjä ei voida pitää merkittävänä, jätetään toteuttamatta.

Jatkovalmistelussa tulisi myös varmistaa riittävän suuri asuntorakentamisen määrä hankkeen vaikutusalueella olevissa kaavoissa sekä ottaa huomioon, että Vihdintien länsipuolella olevien yritysten toimintaedellytykset säilyvät.

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää sen varmitamiseen, että valtiovallan kanssa sovittu MAL-rahoituksen toteutumisen ehto siitä, että hanke on vähintään yleissuunnitelmaluonnoksen hyöty-kustannus -laskelman mukainen tai sitä kannattavampi, toteutuu. Hankkeeseen liittyvä uudelleenarviointi ei siis vaaranna, vaan päinvastoin varmistaa MAL-rahoituksen toteutumisen. Nyt esitettyjen lukujen valossa asetettujen ehtojen täyttyminen voi vaarantua. Kaupunginhallituksella on erityinen vastuu varmistaa, että MAL-rahoitukselle asetettu ehto toteutuu.”

Kannattaja: Mika Raatikainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Shawn Huff, Minja Koskela, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Tuulia Pitkänen, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 7

Silja Borgarsdottir Sandelin, Anniina Iskanius, Mika Raatikainen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8–7.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 31025251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.01.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 25, 26, 27, 28, 33, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45 ja 46 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 29, 30, 34, 35, 36 ja 42 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

22.01.2024

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

22.01.2024

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 31 ja 32 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 134 § 1 mom, 163 §.

22.01.2024

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Silja Borgarsdottir Sandelin

Tuomas Rantanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 29.01.2024.